

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 3 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fillér, vasúti állomásokon 12 fillér.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi főmunkatárs
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 708.

„Döntő események.”

Budapest, május 18.

A kormány egy félhivatalos kommuniké útján Budapestre szólítja a nemzeti munkapárt összes tagjait. Jöjjenek, maradjanak itt, mert a jövő hétre döntő események várhatók. Ennek a félhivatalos csatakiáltásnak tartalma felől pedig tájékoztatni akar az a hír, hogy Návay Lajos már hétfőn lemond elnöki állásáról s a küzdelemnek az elnöki székből intézője vagy maga Tisza István lesz, vagy az ő hive, Beöthy Pál alelnök.

Értelmesek volnánk s ennyi szóból nem is nehéz megérteni, hogy készül valami a technikai obstrukció ellen. Aki figyelemmel kísérte Kossuth Ferencz és gróf Apponyi Albert ismételt nyilatkozatait s aki figyelemmel kísérte a mi publicisztikai állásfoglalásunkat, annak nem kell mondanunk, hogy a technikai obstrukcióért nem lelkesedett sem a Kossuth-párt, sem ez az ujság. Az ellenzék ellenőrző munkájáról megőriztük azt a tradícionális felfogást, melynek a Kossuth-párt vezetéi ma is szószólói maradtak s mely irtózik attól, hogy az ellenzék lemondjon a kritikáról, tehát a közvélemény meggyőzésének, átalakításának és megnyerésének egyetlen módjáról. Egy a végéig fokozott, de meggyőzésre törekvő harczért igenis tudunk lelkesedni, de az

idő ölésével együtt az ellenőrzés lehetőségét is megőlni nem a mi izlésünk szerint való.

Ebből az álláspontunkból önként folyik, hogy magát a technikai obstrukciót még a „döntő események” ilyen harsány bejelentésének pillanatában sem szándékozunk olyan nebánsvirágnak, vagy éppen szentségnek feltüntetni, melyhez nyulni nem volna szabad. Sőt, ha volna bennünk kárörvendés, amire még ebben a helyzetben sem vetemedünk, némi joggal hivatkozhatnánk rá, hogy a parlamenti harczok ilyen elfajulása a Justh-párt kizárólagos privilégiuma s ám lássa a Justh-párt, hogy mit kell aratnia a hebehurgya vetés után. A technikai obstrukció állandósításával bizony ez a párt tette állandó kérdéssé a technikai obstrukció letörésének gondolatát is. Ahogyan hozzáfogott a közvéleményt a technikai obstrukcióhoz, úgy kellett a közvéleménynek ahoz is hozzászoknia, hogy a technikai obstrukciót előbb-utóbb le kell törni. Elég baj, hogy a közvélemény ilyen gondolatához hozzászokhatott. De hozzászokott.

S ha volna valami politikai Shylock-kés, mely a parlamentarizmusból hajszálbiztossággal éppen csak a technikai obstrukció lehetőségét operálná ki: egy izmunk meg nem rándulna az operáció alatt. Ez a Shylock-kés nem a szívet érintené a parlamen-

tarizmusnak. De tartanunk kell tőle, hogy az operáló-kezet az indulat vezetné s akkor a technikai obstrukció lehetőségének kiirtásával szükséges szervek is megsérülhetnek. Tartanunk kell tőle, hogy azzal, amit nem kellene siratni, elveszne sok egyéb is, amit nem lehetne pótolni és helyrehozni. És ez az oka, hogy nem tudunk az operáció gondolatán se lelkesedni. Elfordulunk a technikai obstrukciótól, mert az méltatlan az ellenzékhez, de elfordulunk az erőszakos letörés gondolatától is, mert az viszont méltatlan az egész parlamenthez. Kivált, ha tartanunk kell attól is, hogy ahogyan divattá lett a technikai obstrukció és ahogyan hozzá kellett szokni a letörés gondolatához, úgy megszokhatnák a többségek az erőszakosságok nekik kellemes és kényelmes divatját is.

Eppen azért változatlanul megmaradunk a békés kibontakozás szükségességénél. A békés kibontakozás még most is lehetséges, mindenesetre gyorsabb sikerrel kecsegtető, mint a mindig kockázatos erőszak. Akármilyen szédítő gyorsasággal nő a harci kedv mindkét oldalon: a harci kedven is átetszik a békülési hajlandóság. Hangoztatja ezt a hajlandóságot a Justh-párt is. Ezen a ponton kell tehát döntő eseményeket felidézni s nem a kiszámíthatatlan küzdelem útján. Tessék döntő eseményeket provokálni a békés meg-

Dóra.

Irta: Alba Nevis.

A Krizsák koporsós-boltja szemben volt a cukrászdával s ha a délutáni fagylatzó közönség átnézett egy halom poron és kavicsan az utca tulsó oldalára, komoran meredtek felé a Krizsák elcsuszott fedelű, szomorú ládái.

A fagylattevő urak és szép, eleven, hangos dámák nem szívesen rontják eféle mentőval az étvágyukat, azért is csak ritkán tévedt át a pillantásuk, pedig voltak a boltban olyan szép és pompás dolgok is, amiket egy kis bátorsággal megszokhat, sőt meg is szerethet az ember. Remek, nagy, ezüstös kandeláberok, lilaszínű, ezüstrojtos, selyemdrapériák, amik, ha behunyt szemmel nézzük őket, redős női ruháknak tetszenek a suhogásuk miatt. Voltak koszorúk, zöldrefestett vaslevelekkel és aprószemű gyöngyvirágokkal. Nefelejtszel és pünkösdi rózsával vegyest. Voltak iczipiczi fehér, meg világoskék koporsók, szárnyatlan angyalkák ágyai, volt szemfedő-fátyol, olyan lenge és foszló, mint maga az élet és voltak jó, masszív, tartós fekete ládák, olyanoknak, akik még halálukban is a praktikusakat szeretik.

Krizsák, aki első sorban üzletember volt és fitytyet hányt a halálfélelemnek, szentimentalizmusnak, erre a sok szörnyűségre egyszerűen azt mondta: áru. De még gyakrabban és szívesebben ezt: portéka.

Portéka volt: az örök ágy, az utolsó fá-

tyol, a szűk lakás, a kereszt és a koszorú, az ellöbögő-gyertyák és a gyász, a kényes bokrétaju lovak. Sőt maga a halál és élet is csak portéka volt a szemében, ami sokszoros kamatot hozott neki.

Az üzleti szempontoktól eltekintve azonban az életért rajongott Krizsák s a maga ittlétét szépen és eredményesen csinálta meg: szerzett rengeteg vagyont, tekintélyt és mindenből, ami jó és szép, bőven kijutott része. Nagy, hatalmas hátú, fekete ember volt, akit ünnepléses, jól szabott ruhájában ezívesen néztek meg asszonyok, s aki esülő szemmel tapadt egy-egy rózsaszínű állacszkára, lomboru mellre... Krizsák, a koporsós, a Halál hűséges ügynöke forrón és mohón szolgálta az Életet, és nem volt fáradtság, nem volt vér- és pénzáldozat, amit a cél érdekében örömet meg ne hozott volna!

— Jaj, — mondta az asszony, a felesége: — örökösen rettegнем kell, hogy rajtaesíjlek egyszer! Az emberek kinevetnek és jön egyre-másra a névtelen levél. Mégse hiszem, hogy megcsalsz... Az Isten legyen irgalmas hozzád, ha el muszáj hianem!

Krizsák mosolygott; sokkal ügyesebben intézte a dolgát, semhogy rájöjjön a felesége! Különben se kutakodott a nő, aki a multban, szűkös napok idején talán szép is volt, de a természet rendje szerint megkopott és előregedett a folytonos gyereknevelésben, házi gondok közt. És még mindig azt a sima mák gubó-frizurát, apróra sültött froufrout viselte, amit leánykorában, s formáját veszítve, hátul lelógott, elől rövidre vált lompos szoknyája. Nagyon vedlett asszony volt, akit nem kívánt

az ura, még álmában se, de hofehér ágyat vetett, pompás leveseket főzött és gondolatát leste az urának; hát jól volt ez így, nem kellett rajta változtatni!

Krizsák legtöbbször a boltajtóban állt és mint egy éhes párducz, leste forró napokon a batisztban elvonuló nőket, de hetek óta leginkább, — sőt talán egyedül — Dóra érdekelte, aki a cukrászoltban hordta apró tányérekön a sárga, meg piros fagylat-szelteket.

Dóra Pestről került le a kisvárosba, s a főnöke gyanusan meg volt vele elégedve. Soha annyi ur meg nem fordult a kopott csiku vászontető alatt, soha annyi jegeskányé nem ontotta busás jövedelmét a kasza-fiókba!

Dóra fiatal, szép teste, amint suhant az asztalok között, gyalázatosan forró nézések meredtek utána, és a leány keleties, szokatlanul nagy és mély szeme untalan bujdosni kényeztetett a szempillák alatt.

Krizsák is becsukta minden kora délután egy kis félórára a boltját, s átugrott a lányhoz egy szelet fagyfaltra. Azelőtt birta a hőséget, de most egyre panaszkodott:

— Maga az oka, Dóra nagysád! — mondta. — Maga hozta hozzánk ezt a gyilkos meleget!

A lány nevetett és megállt az asztala mellett. Hycnkor nem akadt dolga, s elbeszélgetett félhalkan a férfivel, aki a maga ünnepléses fekete ruhájával imponált neki. Sokszor, kora reggel átkaczérodott hozzá, s már megcsesett, hogy este, esukás után valamelyik sötét mellékutcában megvárta Krizsák, és ez

egyezés érdekében. Gondolja meg a többség, hogy hány erőszakos eredmény kivívására kellene magát elszánnia, míg az összes véderőjavaslatokat tető alá hozhatná. De gondolja meg a Justh-párt is, hogy utolsó fegyverét is kicsavarhatná kezéből, hogy preczedent teremtene a házszabályok legázolására, hogy válságot válság után idézne fel s kizárólagos diktálási jogot még se gyakorolhatna a választójog minemisége tekintetében: lépjen tehát ő is a kompromisszum útjára. A kisebbségről sem lehet azt állítani, hogy nincs veszteni valója. Van veszteni valója a Justh-pártnak is. Tehát ne kockáztasson mindent, mikor a békés tanácskozások során meg kellett róla győződnie, hogy csak valamit érhet el, mindent nem.

Döntő eseményeket jeleznek a küzdelem irányában. Döntő eseményeket szeretnénk remélni a békesség irányában. Még nem késő. A lángok még nem borították el a lelkeket, kimenthető még belőlük a békevágy és maga a béke is.

Budapest, május 18.

A képviselőház ülése. A képviselőház legközelebbi ülése hétfőn délelőtt tíz órakor lesz. Napirendjére a véderőjavaslat van kitűzve.

Bartók államtitkár utazása. Mint jelentik, dr. Bartók József földmívelésügyi államtitkár erdélyi ügyekben ma Liptóújvárra utazott.

Kálmán Gusztáv választói között. Kolozsvárról jelentik: Kálmán Gusztáv államtitkár, Kolozsvár II. kerületének képviselője, ma délután Désről ideérkezett. Az államtitkár este nyolc órakor résztvett a pártívei és tisztelői által tiszteletére rendezett vacsorán. Dr. Kis Mór pártelnök meleg szavakkal üdvözölte Kolozsvár közszeretében álló képviselőjét. Kálmán Gusztáv hangsúlyozza, hogy a miniszterelnök a józan és becsületes politika alapján a végső határig ment el, addig a határig, amelyen tulmenni presztízsenek ártott volna. De megtette a közérdekért. (Helyeslés.) Bizalommal

darabon, bujkálva, elkísérte... Veszedelemesen tetszett neki a lány, de vigyáznia kellett — a felesége miatt.

— Dóra, — szölt néha, most már csak a nevének mondva: — nem tudom, mi lesz ennek a vége, de akármi történjen is; kell, hogy az enyém legyen!

A lány nevetett.

— Kell, hogy az enyém legyen! — sugta a férfi újra, s forrón átszorította a lány karját. — beléhalok a vágyakozásba!

— És a felesége? — kötődött a lány.

— Nem bánom! Semmit se bánok!... És ha az életemet, a vagyonomat akarod is; akard... csak légy az enyém!

Átölelte és megcsókolta a száján. — Nagy, álmos, lanyha csend volt, egy lélek nem járt az utcán, hátulról, az udvar felől hallatszott csak habverők csörömpölése, mozsarak döreje.

— Estére, — sugta Krizsák, — jöjj át hozzám a boltba. Otthon azt mondom, hogy leltározok, csak éjfélkor megyek haza... A raktárt becsukom, s a boltajtóra lehuzatom a rolót... Egyedül leszünk!

— Jó, — mondta kábultan a lány.

Este, kilenc után Dóra vette a kalapját, ernyőjét és elment. A szokott uton indult, nagy kerülőt tett, s végül egy csendes utcán átvágva, visszajött és besurrant Krizsákhoz, hátul, a raktárajtón.

A férfi várta, kézenfogva vezette a sötétségben a kasszáig, ahol egy gyertya égött, ott leültette a reszkető leányt, és maga is leült

van a kormány politikája iránt, a kormány rajta lesz, hogy politikai programját megvalósítsa. Nem erőszakról van szó. A munkapárt törvényes keretekben jött létre és azok közt is marad. Az ellenzék nem fogadta el — ugymond — békés jobbnakat: ez a jobb tud erős is lenni (Éljenés), hogy a becsületes és következetes munka és az igazság diadalt arasson. (Nagy tetszés.) és minthogy az igazságnak mindig győznie kell, győzni fog ez-uttal is. (Éljenés.) Ezután még számos felköszöntőben ünnepelték Kálmán Gusztáv államtitkárt, aki az éjjeli gyorsvonattal Budapestre utazott.

Pap Elek államtitkár a tisztviselők kongresszusán. Vasárnap délután három órakor a Főherceg Sándor-utcai régi képviselőházban rendkívüli kongresszust tart a család- és drágasági pótlék rendszeresítése, a nyugdíjtörvény revíziója és a szolgálati pragmatika megalkotása tárgyában az Állami tisztviselők Országos Egyesülete. Az egyesület vezetősége nagy örömmel vette tudomásul Lukács László miniszterelnök azon értesítését, hogy a kongresszuson a kormány hivatalosan is képviselteti magát és képviselőjével Pap Elek pénzügyminiszteri államtitkárt bízta meg. A megállapított program szerint délelőtt tíz órakor lesz az országos egyesület közgyűlése ugyancsak a régi képviselőházban. Napirenden a rendes jelentéseken kívül, amelyeket dr. Biró Benedek főtitkár, Strazimir Milán pénztárnok és Szende Alajos ellenőr terjesztenek elő, dr. Benedek Sándor közgazgatási bíró, társelnök ünneplése is szerepel, akit Kosinszky Viktor fog üdvözölni. 11 órakor ugyanott kongresszusi előértekezlet lesz, amelyre különösen kéri a vezetőség az állami tisztviselők minél nagyobb számu megjelenését. Az előértekezlet állapítja meg a kongresszus formáit és jelöli ki a tisztikart s a hozandó határozatot előkészíti. A kongresszus délután három órakor kezdődik.

Rohonyi boszniai kormányzóhelyettes. Ismételten közöltük, hogy Rohonyi Gyula igazságügyi államtitkár a boszniai kormányzóhelyettesi állásra kinevezték. Rohonyi vasárnap délután 2 óra után Bécsbe utazik és hétfőn Schönbrunnba megy, ahol a király előtt kihallgatáson jelenik meg. Rohonyi kinevezése azért is nagy jelentőséggel bír, mert ő lesz az összes politikai és közigazgatási hatóságok feje, egyszóval a legfőbb polgári méltóság. Nyelvtudományi és a viszonyok és a jogi vonatkozások alapos tudása irányította Rohonyira a figyelmet és midőn Bilinsky közös pénzügyminiszter először tárgyalt vele a kérdésben, Rohonyi készségét jelentette ki az állás elfoglalására, csupán azt kötötte ki, hogy előbb a miniszterelnöknek és hivatali főnökének,

— Istenem, — mondta Dóra egyszerre gyáván: — mégis csak bánom, hogy eljöttem! Itt ezek a nagy koporsók, ez a sok koporsó... Bizony isten, a halál szagát érzem!

Krizsák átkarolta:

— Ugyan! Ki gondol ilyen csunya dolgokra most, éjszaka, amikor ketten vagyunk itt egyedül! És fiatalok vagyunk és szeretjük egymást!... Az életnek örülj!

— Nem, — dőrdögött a lány; — nem tudok! Mindig a meghalás jut eszembe, ha körülnézek... Olyan félelmes!

— Csacs! — sugta Krizsán, s szomjasan futotta be szájával a lány puha haját, de ebben a percében megrázkodott a raktárajtó.

— Jaj! — ijedt fel Dóra halálsápadtan.

— Semmi! — nyugtatta a férfi. — Valamelyik kis csirkefogó!

Az ajtón most már erősebben zörgettek.

— Mit tegyek? — nyöszörgött a leány. — Valaki jön és meglát! Jó Isten, mi lesz velem? Krizsák a bolt végébe vitte, ott leemelt egy koporsófedeleket:

— Nincs más hátra — mondta. — szépen bele kell bujnod. Valaki van kint, talán a feleséged. Egy-két perc alatt lerázom a nyakamról, és kiszabadítlak.

A lány huzódzott, de az ajtót újra döntötték:

— Gyorsan, — mondta egy kiesit nyersen, Krizsák, — nincs időnk komédiázni!

Dóra irtóztva lapult bele a koporsóba, s Krizsák kinyitotta az ajtót. Csakugyan az

Székely Ferenc igazságügyminiszternek bejelent a dolgot. Ez megtörténvén, minden oldalról örömmel fogadták Rohonyi meghívásának és kinevezésének ügyét és így az, miután minden irányban kedvező megoldásnak látszott és Rohonyi magyar részről is biztatást nyert a fontos pozíció elfoglalására, befejezetté vált az ő boszniai elhivatása és kinevezése. Rohonyi új állásában a boszniai országgyűlés előtt is némi felelősséggel bír és az ott elhangzó interpellációkra ő lesz hivatva a részortjába vágó ügyekben felvilágosításokat adni.

Darányi Ignác választói között. Tapolczáról táviratozzák: Páratlan lelkesedéssel fogadta a tapolczai kerület polgársága Darányi Ignácot, a kerület országgyűlési képviselőjét. Pénteken érkezett a kerületbe a volt földmívelésügyi miniszter, akit a balatonparti vasuti állomások mindegyikén lelkes ünnepelésben részesítettek. A kerület pártelnöke Börgöndig elébe utazott és kísérte egészen Némesgulácsig, ahol Darányi kiszállt és Forster Elek pártelnök vendége volt. Ma hosszú kocsisor kíséretében érkezett a képviselő a felbogarodott Tapolczára, kerületének székhelyére, ahol a város házában igen nagyszámu polgárság élén az elüljáróság üdvözölte. Összesereglettek ez alkalomból a járási községek jegyzői, bírái és elüljárói is, akikkel közérdekű ügyekről folytatott tanácskozást, majd küldöttséget fogadott, délelőtt pedig százötven terítéki ebéd volt, melyen Ley József tapolczai prépost-plébános köszöntötte fel, mint a választókerület közszeretében álló képviselőjét, a Magyar Gazdaszövetség élén a magyar földmívelő nép atyját, tolmácsolva a választópolgárság ragaszkodását és törhetetlen hűségét hozzá. Darányi nagy tetszéssel fogadott köszöntőben hívta fel a polgárságot a haza érdekében való vállalt munkára és Tapolca polgárságát éllette. Délután a most megnyitott tapolczai barlangot látogatta meg a képviselő, akinek a nevére neveztek el a barlang legszébb termét. Innen kihajtatott Forster Elek gyulakeszi birtokos vendégszerető házához, ahol tiszteletére vacsora volt.

Báró Marschall Konstantinápolyban. Konstantinápolyból jelentik: Báró Marschall német nagykövet ma ideérkezett.

Betiltott népgyűlés. Salgótarjánban a függetlenségi és 48-as párt a Választójog Országos Szövetségével és a szocialdemokrata párttal együttesen népgyűlést hirdetett holnap, vasárnapra az általános, egyenlő és titkos választójog érdekében és a katonai javaslatok ellen. Mint jelentik, a salgótarjáni főszolgabíró a népgyűlés megtartását betiltotta minden ok nélkül.

asszonya volt, halálsápadtan, lihegve nézett körül:

— Miért váratnál? — kérdezte.

Krizsák ráncolta a homlokát.

— Azt hittem, valami csavargó, — mondta, — tisztességes uriaszony nem máskül éneked idején!

Az asszony meglapult; még szétnézett egy párszor, de azután szégyenkezve és alázatosan kérte:

— Csak azt akartam megtudni; félretegyem, vagy kiküldjem-e a vacsorád?

— Tedd félre! — dühöngte Krizsák, azután kiengedte az asszonyt, s kis idő múlva óvatosan leemelte a koporsó tetejét:

— Kijöhetsz, szívem, — sugta, — már elment!

A lány halálsápadtan bujt elő, megrázkodott és lesimitotta a ruháját:

— Nyissa ki az ajtót, — mondta hidegen, — elmegyek.

— Miért? — tiltakozott a férfi, — hiszen most már nem zavar senki. Éjjelig együtt maradunk.

— Nem, — mondta a lány komokul; — én menni akarok!

Krizsák könyörgésre fogta a dolgot:

— Dóra! Szép, jó, édes, kis Dóra, ne dobd el ezt a pompás alkalmat! Lásd, szeretlek, az életemet adnám érted!... Ne hagyd el!

Dóra hűvösen nézett rajta végig, azután makacsul, kegyetlenül, boszuállón mondta:

— Nyissa ki az ajtót! Gyorsan!... Most nincs időnk komédiázni!

A kiujult küzdelem.

— Elnökválság készül. —

Návay utóda Tisza vagy Berzeviczy.

— Erőszak vagy békés fordulat. —

Hírek a politika világából.

Budapest, május 18.

A tizenegy hónap (s talán ugyanannyi év) óta huzódó véderő-harcz ma ismét — ki tudja hányadszor — csatasorba állította az ellenzék s a többséget egyaránt. A képviselőház ma az érdemleges tanácskozásig nem jutott el, de még a függetlenségi pártok részéről kért zárt üléseken sem hangozhattak el beszédek, mert a munkapárt egész egyszerűen sztrájkolt s kivonult a teremből. Közben azután megérkezett a dörgedelmes félhivatalos jelentés, hogy a kormány döntő eseményekre készül s hogy a további béketárgyalásokról terjesztett hír nem egváb hiu ábrándnál. A mind komorabbra váló hangulatot tetézte még az a hiteles értesülés, hogy Návay Lajos házelnök lemond állásáról s átadja a helyét gróf Tisza Istvánnak, aki még a házszabályok felfüggesztésétől s a végtelen permanens üléstől sem fog visszariadni, hogy letörje az obstrukciót. Estére azonban valamelyest enyhült a kritikus helyzet. Kitúrózott ugyanis, hogy Lukács László miniszterelnök beleegyezésével Darvay Fülöp közeledést kezdeményezett a Justh-párttal s hogy a kormány, ha a békés megegyezés kilátásai ismét javulnának, hajlandó Tisza helyett az erőszaktól irrtzó, konziliáns voltáról ismert Berzeviczy Albertet jelölni a házelnökségre, amelyet Návay ejött az egész Ház bizalmával töltött be. Kétségtelen, hogy Berzeviczy jelölése a kisebbséget megnyugtató s a megegyezés esélyeit csak növelné. A vasárnap és a hétfő még a megfontolásra, a magabizallsásra van szánva. Ha e két napon a Ház minden oldalán felülkerelkedik a józanság és higgadság, akkor lehet reményünk arra, hogy a végzetes harc helyett mégis a béke és munka napja fog felvirradni. És ehhez nem kell egyéb, mint az, hogy a különböző hangos frakciók a pártérdek elébe az ország érdekét helyezték.

Mai hireink itt következnek:

Néma harc a t. Házban.

Várakozás elenőre már ma megkezdődött az ellenségeskedés a munkapárt és ellenzék között. A képviselőházban az ülés megnyitása előtt megjelent Návay Lajos elnöknel Justh Gyula, Déry Zoltán, Mezössy Béla, Egrü Béla, Benedek János és Ábrahám Dezső, s valamennyien napirend előtti felszólalásra kértek engedelmet, hogy a Ház színe előtt szövétehesék Lukács László miniszterelnök kibontakozó kísérleteit. Az elnök a kért engedelmet minden megokolás nélkül megtagadta. Justhék és a pártönkivüli 48-asok tüstént elhatározták, hogy erre a *technikai obstrukció* azonnali megindításával válaszolnak. Ehhez az elhatározáshoz tizenkét Kossuth-párti képviselő is csatlakozott.

Návay elnök fél-tizenegykor nyitotta meg az ülést. A formalitások elintézése után elhatározta a Ház, hogy az interpellációkra egy órákor tér át.

— Jelentem — szól az elnök. — hogy többen napirend előtti felszólalásra kértek engedelmet, de az engedelmet megtagadtam.

A munkapárt ezt a bejelentést élénk helyesléssel kísérte.

Itt Eitner Zsigmond az elnöki emelvényre ment és ívet adott át az elnöknek. A munkapárton zugás támadt, mikor az elnök így szólt:

Jelentem a tisztelt Háznak, hogy husznál több képviselő zárt ülést kért. A zárt ülést ezennel elrendelem.

A karzatokat kiürítették. Szünet közben

munkapárti képviselők kiadták a jelszót, hogy a többségnek a zárt üléstől ki kell vonulni.

Farkas Pál a folyosón Lukács László miniszterelnökhöz ment, aki egy csoport közepén beszélgetett s megkérdezte tőle, helyese-e, ha a teremből a munkapárt kivonul.

— Igen, ezt kell cselekedni — mondta a miniszterelnök.

Mikor Jankovich Béla, az alelnök a zárt ülést megnyitotta, csak a Justh-párt, a pártönkivüli függetlenségi és Kossuthék voltak a teremben, összesen 22-en; a többség padsoirai üresek voltak. Erre Justh János felállott:

— Kérem a határozatképesség megállapítását!

A válasz az volt, hogy az elnök negyed-óra felfüggesztette az ülést. Justh Gyula a folyosón így nyilatkozott:

— Most már egészen kényelmes lesz nekünk az obstrukció, ha a munkapárt kezdi a technikázást. Roesz, uraságoktól levett ötlet, mert nem érnek vele semmit. Akárhányszor kinn is maradnak a folyosón, végre mégis befognak menni. Khuen alatt is bementek végül Tiszák a terembe. Nekünk különben mindegy. Az idő közben szépen elmúlik.

Tizenkét óra után ismét megnyitották a zárt ülést. Ekkor huszonöt függetlenségi képviselő volt a teremben. Harmadszor tizenkilenc ember előtt állapította meg az elnök a határozatképtheletenséget. A munkapárt ekkor stafétákat küldött Mezössy Bélához:

— Beszélj te a zárt ülésen — mondták neki — akkor bemegyünk. De Justhot nem hagyjuk beszélni.

— Én nem beszélek! — válaszolta a földmivélsügyi államtitkár.

A jobboldalon csak egy férfi mosolyog nyugodtan a történők felett: gróf Khuen-Héderváry, akit már nem érint az egész kavardás.

Justh Gyula meg biztatja hivat:

— Mi is van most napirenden? — kérdezi nevetve. Ugy-e a véderő? Lev is marad ez — itéletnapig!

Harmadizben már egy órára függesztette föl az ülést az elnök. Egy órákor a zárt ülést újból megnyitva, konstataálta az elnök, hogy a tanácskozásra szánt idő már eltelt és a zárt ülést berekesztette.

Egy óra után folytatták a nyílt ülést, amelyen a hétfői ülés napirendjére ismét kitézték a véderőjavaslatot. Ezután interpellációk voltak.

Ivánka Imre a mozgósínházakban előadott betörődrámák ellen kért védelmet a belügyminisztertől.

Egrü Béla egy bécsi czégnak az üzelmait tette szóvá, amelyekkel egy közszállítási pályázat alkalmával kijátszotta a szabályzatot.

Popovics Sándor amiatt interpellált, hogy Zágábban elkobozták azokat a lapokat, melyek az ő képviselőházi beszédét közölték.

Az interpellációkat kiadták a kormánynak és ezzel az ülés véget ért anélkül, hogy akár az ellenzék elmondhatta volna véleményét a helyzetről, akár hogy tárgyalás alá kerülhetett volna a véderőreform. A harc a szemben álló táborok között tehát némán, de annál elszántabban kezdődött.

Lukács és Mezössy.

Mezössy Béla tegnap este a Kossuth-pártkörben, mint megirtuk mára, egyebek közt hangoztatta, hogy a választások tisztaságának biztosítását is követelni kell, mert a miniszterelnök erről eddigi nyilatkozataiban mindig megfeledkezett. Ma aztán a folyosón Lukács László miniszterelnök odalépett a Kossuthpárti képviselők csoportjához, amelyben Déry Zoltán, Tóth János és Gál Sándor állottak s ezt mondta:

— A lapokból olvasom, hogy nektek aggodalmatok van amiatt, hogy a választások tisztaságát én nem hangoztattam, pedig nem így áll a dolog, mert én a Justhékkel folytatott tárgyalások során igenis nagy súlyt vettem erre a kérdésre s biztosítékokat ígértem ide vonatkozólag...

— Amit te Justhéknek mondtál — jegezte meg Tóth János — arról mi hivatalosan nem szerezhetünk tudomást. Mezössy ép-

pen azért akart napirend előtt felszólalni, hogy a nyilvánosság előtt is tisztázódjanak ezek a kérdések s általában mindaz, amiről a tárgyalások során szó volt.

— Nos — felelte a miniszterelnök — én fel fogom használni a legközelebbi alkalmat arra, hogy a választások tisztaságáról és egyebekről is nyilatkozzam.

A beszélgetés ezzel véget ért, mert az elnök a terembe csegettette a képviselőket.

Abba, hogy az elnök nem engedte meg ma a napirend előtt való felszólalásokat, Justhék se tudnak belenyugodni s Justh Gyula a hétfői ülésen sürgős interpelláció alakjában akarja elmondani mondazt, amire ma készült.

Návay Lajos lemondása.

A néma obstrukció idején Lukács László miniszterelnök szobájába vonult vissza. Jankovich Béla, a Ház alelnöke referált itt időzőidőre a miniszterelnöknek arról, mi történik, illetve mi nem történik az ülésteremben. Később Beöthy Pál, a másik alelnök is tanácskozott a miniszterelnökkel és feltűnést keltett az, hogy Návay Lajos elnök egy óránál hosszabb ideig konferált Lukács Lászlóval. Erre hire járt, hogy Návay lemondása befejezett dolog, az elnök a Ház hétfői ülésén otthagyja székét. Utódja, gróf Tisza István máris készülődik új szerepére. A kormánynak az a terve, hogy felfüggeszti a házszabályok érvényét és permanens ülésben addig tartja együtt a képviselőházat, amíg a véderőreformot el nem intézi.

A „M. H.” ezeket közli: „Rendesen jól értesült helyről azt jelentik, hogy Návay, a képviselőház elnöke ma felkereste Lukács László miniszterelnököt és közölte vele, hogy az adott politikai helyzetben az a szándéka, hogy a képviselőház elnöki állásáról lemond. A két alelnök: Beöthy Pál és Jankovich Béla változatlanul megmarad állásában. Azt beszélük, hogy a képviselőház elnökjelöltje gróf Tisza István. Azt beszélük, hogy a házszabályok hatályát egy időre felfüggesztik azzal a megokolással, hogy az adott helyzetben ezt így a nemzet érdeke követeli meg.”

Döntő események küszöbén.

Mint félhivatalosan illetékes helyről közlik, a nemzeti munkapárt vezetősége intézkedett, hogy a pártnak vidéken levő valamennyi tagja hétfőn a fővárosba érkezzen és állandóan itt tartózkodjék, mert előreláthatóan a jövő hét folyamán döntő természetű politikai események következnek be.

Egyes lapok arról adnak számot, hogy a Justh-pártban elterjedt hírek szerint Lukács László miniszterelnök legközelebb ismét újabb proppozícióval lép a Justh-párt elé, hogy béketárgyalást folytasson. Illetékes helyen kijelentik, hogy ez nem lehet más hiu ábrándnál, amelynek semmi tárgyi alapja nincsen, mert a miniszterelnök nem szándékozik újabb javaslattal a Justh-párt elé lépni.

Egy bécsi lap nyomán több ujság azt a hirt közli, hogy Lukács László miniszterelnök legközelebb Bécsbe megy, hogy a királynál kihallgatáson jelenjék meg. Ez a hír azonban nem felel meg a valóságnak. A miniszterelnöknek bécsi utazása nincs tervben, mert nincs rá szükség.

Újabb békekísérlet?

Még a nyomdafesték sem száradt meg a kormány ridegen harcziás kommunikációján, máris újabb békekísérlet történt a kulisszák mögött. A képviselőház ülésének vége felé ugyanis Darvay Fülöp érintkezésbe lépett a Justh-párt néhány vezető emberével, s Lukács miniszterelnök tudtával egy kompromisszum lehetőségéről tanácskozott velük. Kijelentette, hogy a miniszterelnök még most sem zárkózik el a békés megegyezés elől, de annak, hogy tovább tárgyaljon, első előfeltétele, hogy az ellenzék hagyja abba a technikázást, s vegye föl

a vitát. Ha a Justh-párt a bevezetés küzdelemre nem akar rátérni, akkor ezzel elzárja a tárgyalás útját s a miniszterelnök kényyszerülni fog minden más rendelkezésére álló eszközzel a munkaképesség helyreállítására, s a többségi akarat érvényesítésére törekedni. A Justh-pártiak ad referendum vették az üzenetet, s a legközelebbi huszonnégy órában fog eldőlni, hogy mire határozza magát a párt. Kétségtelen, hogy Justh Gyula a legintranzigensebb álláspontot foglalja el, de viszont az is bizonyos, hogy a pártnak oly tekintélyes tagjai, mint Hock János, Kelemen Samu, Mandorff Géza báró és mások nem óhajtják a harczt a harcért.

Tisza vagy Berzeviczy?

A nemzeti munkapárt körében ma öte igen forgalmas volt az élet. A párt vezető emberei mind megjelentek, csupán gróf Tisza István, akit pedig a legnagyobb érdeklődéssel vártak, maradt távol. Főntjárt Lukács László miniszterelnök és Návay Lajos házelnök is. Mindketten tartózkodtak a nyilatkozattételtől, de nem csáfolták meg az elnök-változásról keringő híreket. Hogy valami készül, azt bizonyítja: hogy Lukács miniszterelnök hosszabb tanácskozásra vonult vissza a pártelnökség és a házelnökség tagjaival. A miniszterelnök a konferencia után is begombolkozott s a közdezősködőknek csak ennyit felelt:

— Még nincs semmiféle definitívum. Idejekorán meg fogjátok tudni, mi lesz.

Annyi mégis kiszivárgott, hogy Návay, aki, úgy látszik, meguntta az örökös herce-hurczát s jobb időkre akarja magát félretenni, lemondási szándékához ragszakodik. A házelnököt a munkapárttal szemben köti a megválasztásakor az ellenzéknek adott reverzális, viszont az erőszakot sem helyesli s magát nem akarja lejártni, inkább távozik. Návay demisszióját már hétfőn be is fogja jelenteni Beöthy Pál alelnök a Házban s az ülés végén más napra ki fogja tűzni az elnökválasztást. Ezt megelőzően hétfőn este értekezletet fog tartani a munkapárt, amelyre a párt minden tagját távirattal meghívták. Ez alkalommal tájékoztatni fogja Lukács a pártját a jövő terveiről s ekkor fognak új elnököt jelölni. A bihari gárda, amely egy fokozott november 18-ról álmodozik, természetesen gróf Tisza Istvánt kívánja Návay helyére, míg a higgadtabb elemek Berzeviczy Albert reaktiválását sürgetik. A Darvay-féle akció sikerétől függ, vagyis attól, hogy hétfőig békés fordulatot vesz-e a helyzet, vajon Tisza helyett Berzeviczyre esik-e a kormányválasztása.

Katonai átmeneti év.

A „N. Fr. Pr.“ azt írja, hogy Lukács László miniszterelnököt a jövő hét folyamán Bécsbe várják, ahol a király előtt fog megjelenni. Ez a kihallgatás nagy fontossággal bír, mert ekkor fog eldőlni, hogy mi történjék az obstrukcióval. Mint hírlik, Lukács előterjesztést fog tenni, hogy a véderőreformban a két éves szolgálat érdekében tervezett három átmeneti évnél eljött egy provizóriumba foglalják és hogy egyidejűleg erre az évre az ujonczlétszám 136.000 főre emeltesék. Ezt a törvényjavaslatot egy paragrafusba tömöríték, aminek révén úgy hiszik, egy erőskezi elnök még a mostani hárszabályokkal is boldogulni tudna az obstrukcióval szemben.

Kossuth és Mezőssy a helyzetről.

Kossuth Ferenc és Mezőssy Béla a „Budapest“ holnapi számában igen érdekes cikkeket írtak a helyzetről, amelyekből a legkiemelkedőbb részeket ideiktatjuk.

Kossuth, a függetlenségi párt illusztris vezére „Több, mint hiba“ című cikkében ezeket mondja:

„A választójogi reformot elodáznai nem szabad. Tény az, hogy most nem ez van napirenden és igaz, hogy a megállapított parlamenti elv az, hogy a többség szabja meg a tanácskozás napirendjét. De minthogy megvan a lehetőség arra, hogy a napirenden levő véderőjavaslat egyidejűleg tárgyalassék a választójogi reformmal, sőt a körülmények

nyugtalankodás utja nem az erőszak, hanem a megegyezés! A megegyezés pedig ma is lehetséges. Csak komolyan akarni kell.“

A Kossuth-pártkörből.

A negyvennyolcas függetlenségi Kossuth-pártkörben ma este sokan jártak fenn, hogy a politikai helyzetet megvitassák. Az alelnökök közül Dész Zoltán, Sággy Gyula, Tóth János voltak jelen. A pártnak az a véleménye, hogy a Návay lemondásáról és az azt követő erőszakról szóló hírcselezések csak a sokszor hangoztatott ijesztgetésnek ismétlése, mert nem hiszik, hogy az a párt, amely annyira nélkülözi az ezen eljárásához szükséges erkölcsi tényezőket, erre a megfontolatlanúságra határozna el magát. Erre a célra mindenestre alkalmasabb egyénnek tartották volna Khuen-Héderváry gróf egyéniségét. A párt jelenvolt tagjai Dész Zoltán elnöklésével bizalmas eszmecsere folytattak, amelyen elhatározták, hogy amennyiben a többség mégis valamely erőszakos lépésre szánja el magát, a leghatározottabb ellentállást fogják tanúsítani, s minden eszközzel, karöltve a többi ellenzéki pártokkal, lehetetlenné fogják tenni Tisza vagy bárki más hárszabályértéseit. Az elkövetkező harcban a pártnak zöme részt fog venni, s csak alig egynehányan fognak tartózkodni az obstrukciótól.

Szell Kálmán a választójogról.

Szombathelyről jelentik: A Vas megyei Kesziné tegnapelőtt tartotta rendes közgyűlését Szombathelyen Szell Kálmán elnöklésével. Ezen a gyűlésen élénk feltűnést keltett az a politikai beszéd, amelyet Szell Kálmán mondott hangsúlyozottan a nyilvánosság számára. Művészi formában, színes szónoki nyelven beszélt arról a meleg szeretetről, amelye társadalmához fűzte s ez a szeretet az, amely jogcímét ad neki a megye politikai és társadalmi életének irányítására. Olyan korszakos jelentőségű kérdések vannak most felszínre, hogy azokról hallgatni a maga büne volna. Véleményét el fogja mondani legközelebb a képviselőházban is, de itt, baráti körben sem csinál belőle titkot. Tánforit-hatatlan híve volt mindenkor a szabadelvűségnek, de a választójogi kérdésben nem a liberalizmus szempontja, hanem a nemzet érdeke lebeg szemé előtt. A nemzetiségi szociális egyensúly nézőpontjából nem tud megbarátkozni a választójogi fölkapott jelszavaival s inkább hajlandó elejteni dogmatikus liberalizmusát, mint megszavazni az általános, titkos választójogot. A magyar politika sokszázados hibáját abban látja, hogy öseink elmulasztották Magyarországot színmagyar állammá tenni. Ezt a nagy mulasztást helyrehozni a mi kötelességünk, a titkos választójog pedig a magyarság még meglévő szupremáciáját is teljesen aláássa. A fokozatos fejlődés híve volt mindig, mert a magyar társadalom nemzeti iránya fejlődését ezen kívül semmi más meg nem valósíthatja.

Egy volt főispán Tiszák ellen.

A képviselőház folyosóján ma megjelent Szemző Gyula, Baja város nemrég lemondott főispánja. A volt főispán ma bucsulátogatást tett a miniszterelnöknél, hogy személyesen is megköljön előtte lemondását. Majd a folyosón élénk társalgásba bocsátkozott a különböző pártok tagjaival s nagy érdeklődéssel hallgatott nyilatkozatokat tett a bács megyei állapotokról.

— Lemondásom oka az volt, — mondotta, — hogy nem tudtam már tovább tétlenül nézni azt a romboló munkát, amelyet a délvidék társadalmi és politikai életében az az elfogult és zsarnokoskodó irányzat végez, amelynek Tisza és hívei, különösen Vojnich István az életös elemei. Meggyőződés, hogy minden tétovázás nélkül véget kell vetni az eddigi erőszakos rendszernek és Magyarország politikai életét igazi liberális és demokratikus alapokra kell helyezni. Mindenesetre örvendésnek tartanám, ha a kormány és a munkapárt többsége végre nyíltan szembeszállna azzal a felfogással, amelyet a pártban és az országban Tisza, Vojnich és híveik képviselnek. Ez a rendszer felülja nemcsak egyes vidékeknek, de az egész or-

„A miniszterelnök a munkapárt értekezletén elpanaszolta, hogy a függetlenségi és 48-as Justh-párt minden ajánlatát visszautasította. Kértem, milyen ajánlatokat tett ő például a számbelileg sokkal nagyobb 48-as függetlenségi Kossuth-pártnak? És kértem, nyílt-e alkalom arra, hogy a pártok együttesen eszmét cseréljenek, nem a képviselőházban, ahol mindenik pártnak kijelölt s a pártos talajba mélyen bevágott utja van már, hanem feszélyezetlenül szabad téren, egyezőlván a pártkorlátoktól is menten és mindenik csak azt keresve, hogy lehet-e valami helyes eredményt elérni és miképpen? Azt a közfelfogást, azt a közszellemet felébreszteni, hogy a tanácskozásra összejövő ekklépén érezzenek, nagyon nehéz feladat. De midőn ez a közfelfogás megvan, mikor ez a közszellem felébredt, ha mégsem akarják felhasználni ezt arra, hogy kísérlet tétessék egy nagy nemzeti érdek szolgálása irányában: ez több, mint hiba!“

Mezőssy Béla „Álláspontunk“ című cikkében így nyilatkozik:

„Lukács László a béke olajágával jött ugyan, de hátradugott balkezeiben a korbácsot suhogtatja. Úgy látszik, lesújtani készül ezzel, erőszakos eszközök igénybevételevel akarja elnémítani az ellenzékét. A jövő politikája tehát ez lenne: adjon meg a nemzet mindent, ami tőle a véderő fejlesztése érdekében követeltetik, de se katonai, se gazdasági téren áldozataink fejében semmi ellenértéket nem kapunk. Oly kicsire szabtuk már igényeinket. Nem követelünk semmi újat, csak azt, hogy az eddigi állapot ne rosszabbodjék. A nemzet gyenge, erőtlén. Ha akarnók sincs módunkban egy harczt felvenni.“

„A német szolgálati nyelv törvénybeiktatásából, a nemzet ujonczmegajánlási jogának megkerüléséből igazán nem kérünk. Tegyük félre, ha megoldani a nemzet javára nem tudják, a vitás kérdéseket. Ez a legkisebb, a legszerűsebb követelés. Aztán a választói reform tekintetében is hézagos, elfogadhatatlan a kormány álláspontja. Még Khuen-Héderváry is kötelező ígéretet tett arra nézve, hogy a községenkinti szavazást, az ellátási és fuvardíjak teljes eltörlését keresztülviszi. Mert nem megy-e egyenesen neveléses dolog számba az, hogy mikor az közhit szerte a hazában, hogy sohasem voltak oly erőszakos, oly vesztegetések és hivatali nyomások mindenféle nemével megfertőzött választások, mint a legközelebbiek; hogy akkor, amidőn az ország legkülönbözőbb részében százszámra itélik el a választókat vesztegetések miatt: akkor a magyar királyi Kuria — a választások tisztaságának legfőbb őre — még egyetlen képviselői megbízólevelet sem semmisített meg? Hiszen, ha ezt a helyzetet továbbra is tűrjük; ha a véderő megszavazása előtt biztosítékot nem nyerünk az új választói reform irányelveire nézve; ha a kormány világosan és határozottan nem kötelezi el magát ezekben a kérdésekben: igazán nagyfokú naivság azt feltételezni, hogy kényre-kedvre egyszerűen megadjuk magunkat.“

„Tiszta választásokat akarunk. Ezek garantálása nélkül önként a fegyvert le nem tesszük. Nemzetiségi sajnálatos viszonyaink között ma még a tiszta választások legerősebb biztosítékát: a titkosságot, nem irhatjuk zászlónkra. De nincs semmi akadálya annak, hogy ott, ahol az értelmi viszonyok javultak, ott, ahol az irni és olvasnitudás általános: a városokban, vagy ezekkel egy fokon álló magyar nemzeti szempontból is kevésbé veszélyes kerületekben a titkosságot is behozzuk. Ezekre a kérdésekre akartunk nyílt és határozott választ a miniszterelnök úrtól. A többiekben megegyezhetünk. Ha ő annyira le van kötve, hogy programját e téren ki nem egészítheti: úgy akkor — sajnos! — az a reménység, amelyet az ő vállalkozásának sikeréhez fűztünk: ezét fog foszladozni. A bé-

szágnak is békéjét és nyugalomát. Az ország hangulatának jellemzésére elég azt mondani, hogy ha most választásra kerülne a sor, *Bácskában a kormány alig találna magának híveket*, a választók az ellenzék körül csoportosulnának, mert minden higgadtan gondolkodó ember a legnagyobb fokban elítéli a Tisza-Vojnits-féle politikai rendszert. Most, hogy lettem a főispáni állást, teljesen szabadnak érzem magam s én is készséggel fogok résztvenni az ország politikai küzdelmeiben, amelyek minden párttekinet nélkül az országnak valóban demokratikus átalakulását célozzák. És pedig hitem szerint csak az általános és egyenlő választójog alapján lesz lehetséges. Ezért mindent el kell követni, hogy annak hívei sorakozzanak és vállvetett erővel azt megvalósítani iparkodjanak.

Budapest, május 18.

Választójogi népgyűlés. A 48-as szociáldemokratapárt holnap Békésen, a vármegye majdnem valamennyi községének részvételével népgyűlést rendez az általános választójog érdekében. A népgyűlésre a budapesti központból Mezőfi Vilmos volt orsz. képviselő és Szentkirályi Béla utaznak le.

A Pénzügyminiszter Országos Egyesülete Teleszkynél. A Pénzügyminiszter Országos Egyesületének Széll Kálmán elnökből, Székely Ferencz udvari tanácsosból és Hantos Elemér országgyűlési képviselőből álló küldöttsége ma tisztelgett Teleszky János dr.-nál pénzügyminiszterre történt kinevezése alkalmából. Széll Kálmán ismertette az egyesülés céljait, azokat a feladatokat, amelyeket a pénzügyminiszter tekintetében maga elé tűzött s kérte a pénzügyminiszter támogatását. Dr. Teleszky János pénzügyminiszter kifejtette válaszában, hogy az egyesülés működését régóta figyelemmel kíséri s az egysülés iránt való szimpátiáját csak fokozza az, hogy annak élén a magyar gazdasági életnek olyan nagyszabású előkelő képviselője áll, mint amilyen Széll Kálmán. A beszélgetés során a pénzügyminiszter és a küldöttség tagjai kifejtették azokat a szempontokat, amelyek szerint a küszöbön álló pénzügyminiszteri reform megvalósul. A pénzügyminiszter ismételt a legnagyobb jóakaratáról biztosította a küldöttséget.

EGYHÁZAK

— (Az eucharisztikus kongresszus magyar bizottsága.) Az ősz folyamán Bécsben nemzetközi eucharisztikus kongresszus lesz, amelyen való részvételre az osztrák főpapi kar körlevélben hívta meg a világ katolikusait. A főhívásnak megfelelően Magyarországon is megalakult az előkészítőbizottság, melynek fővédőségét maga a király fogadta el. Ma délelőtt az Országos Katolikus Szövetség rendezésében véglegesen megalakult a Magyar Előkészítő Bizottság. A bizottság alakuló gyűlése délelőtt tizenegy órakor folyt le a Középponti Katolikus Kör dísztermében, ahol az arisztokrácia hölgytagjai nagy számmal jelentek meg. Valamivel tizenegy óra után megérkezett a bizottság védője, Izabella kir. hercegné, Klotild Augusztá és Erzsébet királyi hercegnék és József királyi herceg kíséretében. Az ülést Esterházy Miklós herceg beszéde után Izabella királyi hercegné szép beszéddel nyitotta meg. Dr. Zsembery István, az Országos Katolikus Szövetség ügyvezető alelnöke előterjesztette a bizottság tisztikarát. Előterjesztette továbbá az egyházi és világi előkelőségek sorából választott díszelnököket és díszelnököket, továbbá az egyes egyházmegyéket által delegált kiküldöttek névsorát. A megalakulás után gróf Apponyi Albert mondott nagyhatású ünnepi beszédet, melyet így fejezett be:

— Bécsben meg fogjuk találni az Oltári szentség számolyánál ősz királyunkat, aki minket ott a többi nemzet képviselőivel egyetemben vendégül fogad. Fenséges látvány a legfőbb földi hatalom leborulása az isteni hatalom előtt! S ha ekkép az Isten előtti egyenlőség magaslatára fölemelkedve együtt imádkozik a koronás király és hű magyar népe a hitben való megerősödésért és ha együtt végzik ezt a hitvalló imát a felsége mindkét államának polgárai, úgy az Oltáriszentség kiapadhatatlan erőforrásaiból nem csupán a keresztény világnézet fog diadalmos erőt meríteni súlyos küzdelmeiben, hanem kiáradhat azokból a megértés, a béke és szeretet ama szelleme is, mely Isten országának sajátja. A zanos tetszéssel fogadott beszédért Fischer-Colbrie Ágost kassai nüsspök mondott a nüsspöki kar és a bizottság nevében köszönetet. Izabella kir. hercegné és az uralkodóház többi megjelent tagja ezután cerelet tartott és hosz-

szasabban elbeszélgetett a megjelentekkel. Vasárnap a királyi várban Izabella királyi hercegné asszony elnöklésével elnökségi ülés lesz.

A háború.

— Rhodos megadta magát. — További harc a tengeren. — Nincs békeközvetítés. —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, május 18.

Az olaszok tengeri akciója teljes energiával folyik tovább s ma már Rhodos szigetét sikerült teljes kapitulációra bírni. Giolitti olasz miniszterelnök ma a rhodosi kapitulációról jelentést tett az olasz kamarának, amely lelkesedve fogadta a legújabb győzelemről szóló hírt. A békeközvetítés egyelőre ismét szünetel, Oroszország minden mozgalmától visszavonult, ami érthető, mert a Dardanellák megnyitását már kiereszkolták a hatalmak Törökországtól s így ez idő szerint a hatalmak ismét teljes egykedvűséggel nézhetik tovább a háborút.

Mai táviratainkat itt adjuk:

A rhodosi török hadsereg kapitulált.

Róma, május 18. Giolitti miniszterelnök a kamara tegnapi ülésén a következő bejelentést tette:

— Bátor vagyok a kamarával közölni a rhodosi katonai akcióról a kormányhoz érkezett jelentéseket. Amero tengernagyunk ma reggel 9 óra 5 perczkor érkezett kevésszavú távirata azt mondja:

„A sziget csapatai ma reggel a katonai becsület biztosítása mellett kapituláltak.“ (Viharos helyeslés.) Végül újra az imént vettem Ameglio tábornoknak következő táviratát:

„A küzdelem után felszólításomra a török parancsnok tegnap este elküldte megbízottját, hogy a megoldás dolgában tárgyaljon. Ma reggel 8 órakor az általam kikötött feltételek mellett a törökök letették a fegyvert. A szigeten tartózkodó összes török katonákat foglyoknak nyilvánítottuk. (Brávó!) A törökök kiszolgáltatták összes fegyvereiket és a löszert. A tiszteknek hősies magatartásuk elismeréseképpen meghagytuk fegyvereiket. (Ujabb Brávó-kiáltások.) Veszteségeinket illetőleg előbbi jelentésemet helyreigazítva megállapítjuk, hogy egy tiszt megsebesült, négy közember elesett és 25 megsebesült.“

A képviselők erre felugráltak helyeikről és lelkesen kiáltották:

— *Éljen Ameglio! Éljen a tengerészet! Éljen a hadsereg!*

Giolitti azután így folytatta beszédét:

— Abban a reményben, hogy a parlament és az ország érzelmeit fejezem ki, a következő táviratot küldöttem Ameglio tábornoknak:

„A parlament mindkét házában felolvasták az ön és Amero tengernagy által küldött táviratokat a Rhodos-szigeten véghezvitt fényes katonai műveletekről. A kormány üdvözlését és elismerését küldi a bátor szárazföldi és tengeri csapatoknak, amelyek ebben a fényes akcióban való részvételnél kitüntették magukat. Ehhez az üdvözléshez a kamara és szenátus lelkes tetszéssel csatlakozott.“

Róma, május 18. (Stefani.) Rhodos-szigetén levő csapataink tegnap visszatértek a sziget fővárosába. Psitosban különítmény maradt, amelynek az a feladata, hogy megvédje a sebesülteket, felkutassa a törökök által a falvakban elrejtett fegyvereket és municziót és kivomozza azokat a törököket, akik eddig nem adták még magukat. A Sannio gözössel tegnap Rómába érkezett 750 hadifogoly, köztük 29 katonatiszt, a sziget katonai parancsnoka és a csendőrpáncsnok, valamint a szákmányul ejtett tábori ágyuk, golyószórók és 200 láda municzió.

További akció az Aegeli-tengeren.

Milano, május 18. Az olasz kormány az a szándéka, hogy teljes erővel folytatja az Aegeli-tengeren megkezdett akcióját. A hadügyminiszter ismét nagyobb csapat szállítást rendelt el és Velencében tegnap és teg-

napelőtt is több zászlóalj hajóztak be és indítottak utnak az Aegeli-tengerre. A csapat szállításokat Ragni tábornok, a veronai hadtest parancsnoka intézi és — úgy mondják — hogy nemsokára ő veszi át Ameglio tábornoktól az expedíciós hadtest parancsnokságát.

A Dardanellák megnyitása előtt.

Konstantinápoly, május 18. Az itteni kikötőben 258, a Dardanellák előtt pedig 173 hajó vár a tengerszorosban való átkelésre, mely hajóknak a fedélzetén összesen 350 millió frank értékű áru van. A rakomány nagyrésze tengeri, melynek egy része alighanem már elromlott. A fekete-tengeri kikötőkben visszatartott hajók száma mintegy 200.

Oroszország nem közvetíti a békét.

Pétervári, május 18. Sassonov livádiai tartózkodása alatt a császár és Kokovcev miniszterelnök jelenlétében elhatározták, hogy Oroszország békeközvetítését Olasz- és Törökország közt egyelőre nem folytatja, mert a jelenlegi időpont arra nem alkalmas.

A török kamara a harc mellett.

Konstantinápoly, május 18. A kamara holnap megkezdte a felirati vitát. A felirati javaslat legnagyobb részében a parafrázisa a trónbeszédnek. A háborúra nézve a javaslat hangoztatja az ottománok békeszeretét, de hozzáteszi, hogy az ottomán nemzet előtt jogai és szuverenitása a legfontosabb érdekek, amelyeknek malkacs védelmében a nemzet jogai és a haza dicsősége szempontjából az utolsó ember is küzdeni fog. A trónbeszéd azon paszuszusa, hogy a háborút csakis Törökország szuverén jogainak tényleges és teljes fentartása mellett lehet befejezni, minden ottománok érzelmeit tolmácsolja.

Tripolisz nem fizet adót.

Konstantinápoly, május 18. A kormány törvényjavaslatot terjesztett a kamara elé, amely Tripolisz és Benghazi lakosságát a folyó költségvetési évre felmenti az összes adók és adóhátralékok fizetése alól. Egy másik törvényjavaslatban egymillió fontnyi póthitel kért a hadicélokra.

Magyar hajók kalandja.

Konstantinápoly, május 18. Amsterdamból érkezett a Dardanellák elé az Atlantica tengerhajózsárai r.-t. „Magyarország“ nevű hajója. A hajó nyugodtan ment a Dardanellák bejárata elé, amikor jobbról is, balról is egy-egy lövés érte a hajót. A hajó a lövések után megállt, majd visszafordult és a bejárat előtt vetett horgonyt. Hasonlóan jártak a többi hajók is. Fél napig tartott ez a föltartóztatás, mely idő alatt mintegy 60 hajó jött össze a bejárat előtt. Ekkor érkezett a hajókhöz egy torpedóhajó. Egyetlen keskeny sáv volt még szabadon, amelyen át lehetett menni. Ezen az uton indult előre a torpedóhajó és libasorban követte a többi hajó. Amikor az összes hajók átkeltek, a szoros nyomban lezárták úgy, hogy ettől kezdve hajók nem mehettek át a Dardanellákon.

Érdekes jelenetek történtek a Bosporusnál is. Az egyik magyar hajót két torpedóvadász állította meg a Bosporus bejárata előtt. A hajó személyzetének szemeláttára megtöltötték ágyukat és felszólították a hajó tisztikarát és legénységét, hogy velük a Karakki-kikötőbe menjenek. A torpedó több tisztje ezután tüzetesen átvizsgálta a magyar hajót, a tisztet is megmozdították és fegyvereiket töltényeikkel együtt elkobozták.

Május 13-án semmi újabb mozzanat nem történt. A Bosporusban jelenleg három magyar hajó horgonyoz: a „Magyarország“, a „Fiume“, a „Polnaya“, mindannyi ugyanannak a hajóstársaságnak tulajdona. A levelezés veszedelmes, mert a hatóságok a gyanús leveleket fölbontják és ha esetleg titkot tartalmaznak, szigorúan megtorolják az áruját.

KÜLFÖLD.

Napoleon Viktor titkos utja. Párisból jelentik: A lapok szerint *Napoleon Viktor* herceg néhány nap előtt a legnagyobb titokban Párisban járt és Versaillesben több royalista agitátorral tanácsot ült. A titkos konferencia után lakoma volt, amelyen a meghitt társaság úgy ünnepelte a herceget, mint *Franciaország jövődö császáraját*. Egy versaillesi városi képviselő felköszöntőt mondott a hercegre s azzal végezte tószóját, hogy *Közel van az az idő, mikor Napoleon Viktor elfoglalja elődeinek trónját és fölvirrad Franciaország szerencsecsillaga.*

A kínai kölesön. Pekingből jelentik: A nemzetközi bankcsoport a kínai kormányának az előzetes megállapodás alapján három millió taelt bocsátott rendelkezésére.

Védik az angol birtokokat. Londonból jelentik: *Máltából* jelentik hivatalosan, hogy *Asquith* miniszterelnök és *Churchill* tengerészetiügyi miniszter május 29-én Génuból jövet a királyi jattón odaérkeznek. *Asquith* Máltán találkozni fog *Kitchener* lorddal és *Churchill* meg fogja tekinteni a kikötőt s aztán Gibraltárba megy. Hír szerint az egyiptomi hadsereg megerősítéséről van szó. Magántáviratok jelentik, hogy *Asquith*nak *Kitchener*rel való találkozása összefügg a földközi tengeri angol birtokok megvédelmezésének kérdésével, mert kétség támadt az iránt, vajjon az ottani helyőrség, miután az utolsó brit hadihajót is kivonták a földközi tengerből és a flotta-bázist Gibraltárba helyezték át, elégségesek lesznek-e arra, hogy ellenséges támadást visszaverjenek.

Poroszország és Elzász-Lotharingia ügye. Mint *Berlinből* jelentik, a gyűlésen tegnap végbe ment eseményekről jelentést tettek a császárnak. A birodalmi kancellár az ülésterem elhagyása után telefonon beszélt a *Homburgban* tartózkodó császárral. *Bethmann-Hollweg* kancellár kijelentette *Kempf* elnöknek, hogy a szövetséges kormányok képviselői mindaddig nem lépnek az ülésterembe, míg az elnök a Poroszország ellen szórt sértéseket utólagosan nem torolja meg. A szövetség tanács már foglalkozott az elzászi alkotmány megváltoztatásával s elvben meg is állapodott. *Bulah* államtitkár elsősorban meg fogja inteni az elzászi országgyűlést, figyelmeztetni fogja a következményekre, ha eddigi politikáját folytatja és ki fogja jelenteni, hogy ha a legújabb események megismétlődnek, az országgyűlést föl fogják oszlatni.

Roosevelt újabb győzelme. Newyorkból jelentik: Hiába intézett *Taft* elnök felhívást a kaliforniai nökhöz, mégis csufos vereséget szenvedett az előzetes választásokon. *Roosevelt* 40,000-rel több szavazatot kapott, mint ő, sőt több kerületben még *Lafollette* is legyőzte.

A német külügyi költségvetés. Berlinből jelentik: A birodalmi gyűlés folytatja a birodalmi kancellár költségvetésének második tárgyalását a külpolitika megvitatásával. *Dr. Spahn* centrum párti kifejté: A tripoliszi háború annyiban érdekel bennünket, hogy a Dardanellák elzárása kereskedelmünket korlátozza. *Örtl* (konzervatív) a diplomatak kiképzésével foglalkozik. Majd a hármas szövetségről azt mondja, nem igaz, hogy az felbomlik, hanem meg fogják ujítani. Ausztria-Magyarország, amelynek tettünk már szolgálásokat, egy ideig hűvös volt ugyan velünk szemben. A hármas szövetség egymagában nem biztosít bennünket, de azért bizonyos biztosítékát képezi az európai egyensúlynak. Idegen ententektől nem kell félnünk. Angliával hajlandók vagyunk jó viszonyba lépni, de ezt nem vásárolhatjuk meg német érdekek kiszolgálásával. *Bassermann* képviselő kifejti, hogy az Ausztria-Magyarországhoz és Oroszországhoz fűződő jóviszony nagy meglepéssel tölti el. *Kerlen-Waechter* államtitkár: Az előttem szóltott urak fejtegetéseiben nagy helyet foglal el Angliához való viszonyunk. Mindazonáltal nem vagyok abban a helyzetben, hogy hozzáfűzzek ahhoz valamit, amit a bizottságban kifejtettünk. Ezután hosszasan válaszol az előtte felszólalóknak. *Dalbrück* államtitkár szólalt fel ezután. A külügyi hivatal költségvetését végül elfogadják. Legközelebbi ülés hétfőn lesz.

A porosz képviselőház. Berlinből jelentik: A képviselőházban a birtok megszüldítési javaslatok folytatódó tárgyalásán az igazságügyminiszter egy lengyel indítvánnyal kapcsolatban kifejtette, hogy az indítvány csak úgy értelmezhető, hogy a javaslat sérti az alkotmányt. Azt állítja az indítvány, hogy a törvény előtt nem egyforma elbánásban részesülnek a poroszok. Ez e felfogás helytelen. A lengyelek hivatkoznak az alkotmány harmadik cikkére Ennek alapján minden német állampolgár kívánhatja, hogy bármely szövetséges országban földbirtok szerzésénél úgy bánjanak vele, mint ezen állam tagjával. De az nincs benne, hogy mindenki követelheti, hogy eladó birtokot éppen neki adjanak el. A szavazásnál, amely a lengyelek indítványára névszerint történik, kiderült, hogy a ház határozatképtelen. Az elnök félbeszakította az ülést és folytatását egy fél órára elhalasztotta. A vita során bár *Zedlitz* (szabad konzervatív) a ház élénk helyeslése közben adott kifejezést felháborodásának a szocialdemokratáknak a birodalmi gyűlésben tegnap Poroszország és a királyi ház ellen intézett támadásai fölött. A képviselőház házszabálybizottsága a szabadelvűek szavazatai ellenében elhatározta, hogy javaslatot tesz a háznak, hogy a „*Verwärts*” című lap *Wachs* nevű szerkesztőjét büntetőbírósg útján vonja felelősségre egy cikk miatt, amelyvel áprilisban a képviselőházat megsértette. Elhatározták továbbá, hogy *Borchardt* és *Leinert* képviselők ellen mentelmi vizsgálat megindítását javasolják.

A fezi lázadók vezérei. Fezből jelentik: A haditörvényszék a legutóbbi lázadás hát értelmi szerzőjét halálra, kettőt kényszermunkára ítélte.

A városok kongresszusa.

— Az államvasuti tarifaemelés. — A vám- és kereskedelmi szerződésék. —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, május 18.

A magyar városok országos kongresszusa ma folytatta és egyben befejezte tegnap megkezdett tanácskozásait. A mai tanácskozás napirendjén két igen fontos és aktuális kérdés szerepelt. A vasuti díjszabás terébe vett emelése kérdésében az összes felszólalók — köztük *Szterényi József* nyug. államtitkár és *Hegedüs Loránt* orsz. képviselő is — kifejtették, hogy a szomszédos forgalom személydíj-szabásának emelését károsnak és veszélyesnek tartják és a kongresszus végül is elhatározta, hogy feliratban kéri a kormányt, hogy a tarifaemelés csak a távolsági forgalomban és ott is rekompenzáció ellenében léptessék életbe. A másik fontos kérdés a vám- és kereskedelmi szerződés tárgyalása volt, amelyhez *Dr. Glücksthal* Samu szólt elsőnek és azt indítványozta, hogy a kongresszus bizza meg az állandó választmányt, hogy az 1917-ben kötendő vám- és kereskedelmi szerződésekre vonatkozólag végezzen előkészítő munkálatokat. Ehhez a kérdéshez ismételtén szólt hozzá *Szterényi József*, majd *Hegedüs Loránt*, utóbbi hangsúlyozván, hogy az előkészítő munkára azért is szükség van, hogy meg ne ismétlődjenek az az eset, amely a legutóbbi szerződéses tárgyalások alkalmával történt, amikor egy miniszteri tanácsos s tápalczával indult azokra a fontos tanácskozásokra, amelyekre az osztrák szakreferensek sok kilóp aktatáskákkal felszerelten vonultak fel az osztrák érdekek hathatós védelmére.

A kongresszus mai befejező tanácskozásáról alábbi részletes tudósítást adjuk:

A kongresszus mai ülését *Broily Tivadar* pozsonyi polgármester nyitotta meg. A napirenden levő tarifaemelés kérdéséhez *Szterényi József* orsz. képviselő szólalt fel elsőnek, aki azt fejtegette, hogy a készülő díjszabás emelés rendkívül káros hatással lesz a városokra, egyrészt a közlekedés, másrészt a lakásviszonyok szempontjából. Javasolta, hogy a személydíjszabás tervének megváltoztatása tárgyában intézzen a kongresszus feliratot a kormányhoz.

Szterényi József volt kereskedelemügyi államtitkárnak a díjszabás emelése ellen elvileg nincs kifogása. Neki csak a mód és mérték ellen vannak kifogásai. A szomszédos forgalom személydíjszabásának emelését károsnak tartja, ellenben a távolsági forgalomban megokoltan látja a díjszabás emelését. A városok érdekében szükséges volna a gyorsvonatokon menettérti jegyek kiadása és a harmadik osztálynak a gyorsvonatokon való megvalósítása. Indítványozza, hogy a kongresszus in-

ditson akciót a városok képviselői között, hogy ők a képviselőházban védjék meg e kérdésben a városok érdekeit.

Hegedüs Loránt országgyűlési képviselő szükségesnek jelentette ki a tarifaemelés, de csak a távolsági forgalomban. A szomszédos forgalomban az egyes városok közül 30 kilométeres körzetet kellene alkotni, amelyen belül a díjak nem emeltnének.

Dr. Bárczy István polgármester szerint eddig valóságban városüldöző politika folyt ebben az országban. A vasuti politika terén is városellenes tendenciákat lát. Itt van a pályaudvarok kérdése, amely már évek óta megoldatlanul lebeg. A személydíjszabás-emelés azt eredményezné, hogy azok, akik a városok környékére költöztek, most újra be fognak jönni a városokba. Ő is helyesli a 30 kilométeres körzetet és hozzájárul az előterjesztett javaslatokhoz.

A kongresszus ezután elhatározta, hogy feliratot intéz a kormányhoz, kérve, hogy a szomszédos forgalomban — 30 kilométeres körzetben — a személydíjszabás ne emeltesse, a távolsági forgalomban a felemeléssel szemben bizonyos kedvezményeket kapjanak az utasok, a gyorsvonatokhoz harmadik osztály kapcsoltság és menettérti jegyek adassanak ki. Végül azt is elhatározták, hogy megkeresik a városok országgyűlési képviselőit, hogy együttesen is mozdítsák elő mindenkör a képviselőházban a városok érdekeit.

A kongresszus ezután áttért a vám- és kereskedelmi szerződés tárgyalására, amelyhez elsőnek *Dr. Glücksthal* Samu, a főváros kiküldötte szólalt fel. Beszédében felhívta a kongresszus figyelmét az 1917-ben lejárt vám- és kereskedelmi szerződések megújításának előkészítésére. Ebben az irányban már a legszélesebb körű munkálatok indultak meg, csak épp a városok nem foglalkoztak ezzel a nagyjelentőségű problémával. Akcióba kell lépniök a magyar városoknak is. A kongresszusnak erősítenie kell a nemzet ellenállását Ausztriával szemben. Ki kell mondani, hogy a kongresszus megbizza az állandó választmányt, hogy az 1917-ben kötendő vám- és kereskedelmi szerződésekre vonatkozólag végezzen előkészítő munkálatokat és ezeket kellő időben terjeszse a kereskedelemügyi kormány elé.

Az indítványhoz *Szterényi József* nyug. kereskedelemügyi államtitkár szólt, aki az indítványnak oly értelemben való elfogadását javasolja, hogy amennyiben egy országos szervezet létesül, a városok a maguk súlyával, az állandó bizottság szervezetével, vegyen részt ennek munkálataiban.

Dr. Hegedüs Loránt orsz. képviselő nem tartja az ügy érdekében levőnek külön szervezet létesítését. Helyesli, hogy vámpolitikai kérdéseket foglalkozzanak, de ne különálló szervezetben, amelynek létesítéséhez sem pénzük nincs, s amely a célt sem szolgálja a kívánt mértékben. Az indítványnak az állandó bizottság elé való utalását javasolta.

Bárczy István polgármester nem tartja célnak, ha a városok ezzel a kérdéssel idejekorán és alaposan foglalkoznak. Kéri, adjanak felhatalmazást az állandó bizottságnak arra nézve, hogy a tárgyalásokat e kérdésben megindítsa és tervezetet készítsen, amelyben kifejezésre jussanak a városok kívánságai.

Dr. Szentpály István orsz. képviselő a szóban forgó kérdést a városok részéről megoldhatónak nem tartja.

Glücksthal Samu viszonzválasza után *Szterényi József* visszavonta indítványát, mire a kongresszus egyhangulag elfogadta az eredeti indítványt.

A kongresszus ezzel befejezte tanácskozásait. *Bárczy István* elnök meleg szavakkal mondott köszönetet *Harrer Ferencz* tanácsnoknak a városi törvény tervezetének elkészítéséért. Megköszönte azután a kongresszus tagjainak élénk részvételét és mindenkinek lelkére kötötte, hogy a szervezkedést jövőben is erősíteni igyekezzenek.

Bárczy István polgármester ezután a kongresszust a résztvevők lelkes éljenése közben bekecszette.

Délután félkettőkor a főváros bankettet adott a kongresszus tagjainak tiszteletére, melyen *Bárczy István* polgármester, *Némethy Károly* államtitkár, gróf *Apponyi Albert*, *Broily Tivadar* pozsonyi polgármester és *Szentpály István* orsz. képviselő beszéltek. Lakoma után az egész társaság megtekintette az új állatkertet.

TÁVIRATOK.

Keresztény-mészárlás Kinában.

London, május 18. A „Times” jelenti Tien-csinből: Kinában ismét kitört a keresztényüldözés és egyre jobban terjed. Több katolikus templo-

mot a fanatikus tömeg felgyújtott és százzámra mészárolja le a katolikus hitre áttért renegátokat. A hittérítő kolóniákat nagy veszedelem fenyegeti.

Az albán forrongás.

Konstantinápoly, május 18. Autentikus hírek szerint az albánok Opek és Dajakova környékén szétoszlának.

Egy asszony kálváriája.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, május 18.

A Rókus-kórház életuntak osztályára, melyet „Az élet hajótöröttei eleven temetőjének” neveznek, új beteget szállítottak. Huszonöt-harmincz éves lehetett a nagybeteg urinő s koszoruba font aranyhaja különös lágyságot kölcsönzött arcvonásainak. Amint ott feküdt mereven, mozdulatlanul a patyolatfehér kórágyon, igaz, meleg részétet érzett iránta még a rendőrtisztviselő is, ki hivatalból jött érdeklődni hozzá tettének végzetes elhatározása miatt. A beteg nem sokáig kérte magát. Látszott rajta, hogy boldog, amiért a sorsát, a kálváriáját elmondhatja, elzokoghatja, a lelke szinte megkönnyebbült.

Hosszu álmatlan éjszakák után határozta el, hogy eljegyzem magam a halállal. Elvált asszony vagyok, aminek nem mindennapi tragédiáját a balsors szeszélyes és kegyetlen játéka okozta. Hü, kötelességtudó asszony voltam. Az uramat rajongóan szerettem s tiszta érzelmeimet a mézes hetek alatt ő is viszonozta. Beutaztuk a félvilágot, mely idő alatt úgy éltünk, mint az amerikai milliárdosok. A költséges élet azonban, melybe oly mohón belekóstoltunk, hamarosan felémésztette hozományomat s a szép, feledhetetlen napokat csakhamar szomorú napok követték. Az uram ugyanis nem tudott beleszokni a megváltozott helyzetbe s adósságot-adósságra halmozott. Amikor férjem könnyelműségéről értesültem, már későn volt. A hitelezők árverést kértek ellene s mivel nem tudtuk fizetni, mindenünk elveszett.

Ettől az időtől fogva az egyik csapás a másik után ért. Egy szűkös kis külvárosi lakásba menekültünk. Mostoha sors, a csalódás előbb betegem, majd buskomorrá tett. De azért nem csüggedtem el, mert még reméltem hogy ez az állapot nem tarthat sokáig s előbb-utóbb minden rendben lesz. Helyzetem azonban nemhogy javult volna, hanem jelentősen rosszabbodott. Férjem ahelyett, hogy dolga után nézett volna, szenvedélyes kártyás lett s csekély fizetését éjszakáról-éjszakára a bakasználtnál elveszítette.

Minden reményeségem elveszett már, a halálra gondoltam. Azt se tudtam, hogy mit csináljak, csak egyszer a Duna partján találtam magamat. A rendőr azonban megakadályozott szándékom kivételében s előállított a rendőrségre. A vezető rendőrtanácsos, amikor végighallgatta történetemet, a sorsomat, azonnal magához hívatta férjemet s megígértette velem, hogy minden meg fog változni. Egy darabig férjem állta is adott szavát. Figyelmes volt hozzám s minden elképzelhető módon dédelgetett. A sors azonban nem sokáig volt kegyes hozzám. Mintha megirigyelte volna boldogságomat, melyből alig volt részem, egyik csapás után a másikat mérte porig sujtott férjemre. . . . Őt hosszú esztendőket töltöttem így el szomorú kétségbeesésben. E mártír szenvedést az uram nagyon jól látta, tudta, de azért továbbra is kegyetlenül hagyott sorvadni, epedni. Pedig szeretett. Egyszer féltékenységi jelenetet provokált egyik albérlnökkel, akit pedig ő vezetett be házukba. Meggyanusított velem! Férjem fellépése indokolatlan és rosszhiszemű volt. Emiatt ott is akartam nyomban hagyni az uramat, ki azonban addig rimázkodott, amíg albérlnök kivánságára egyelőre elálltam feltett szándékomtól.

Bár kibékültem férjemmel, a tartós békeség ettől a perctől fogva megszűnt közöttünk. Mivel érthető okoknál fogva ilyen körülmények között nem akartam maradni, sürgősen kellett döntenem, hogy életemet férjem, vagy pedig albérlnök oldalára mellét vezekeljem, aki megkérte kezemet. Hosszas mérlegelés után az utóbbi mellett döntöttem, melyet férjemnek tudomására is hoztam.

A válás után, mely elhatározásomat rövidesen követte, prótaházasságra léptem a szimpatikus külsejű albérlnökkel, ki égre-földre esküdözött, hogy rövidesen oltár elé vezet. Ez azonban két év múltán sem következett be.

Ekkor láttam, hogy rútul becsaptak; hogy az, akinek csábító szavaira, buzdításaira férjemmel összekülönböztem s miatta elváltam, semmivel se különb nála. Sürgősen lelkem minden erejével, energiájával a házaságot, mert erre külső körülmények is kényszerítettek. Durva, fájdalmas

feleletet kaptam esdő kérdéseimre s sokszor ujjai kékre-zöldre szorították átfont nyakamat. Félni kezdtem ettől az embertől, akiért bűn volt föláldoznom magamat.

Csábítóm elhagyott; elment s most más asszony ölelő karjaiban keresi a mámort. Kis gyermekét is nálam felejtette. Szomorú magányomban volt bőséges időm átgondolni életem történetét. Két évig vártam kis gyermekemmel, de hiába. Nem jött. Pedig tudom, hogy gondol reám . . .

Ez és sok más fontos ok adta a kezembe a mérgeppoharat, mely sajnos, ma sem tudott véget vetni szenvedéseimnek . . .

. . . A szerencsétlen asszony feje lebukott a párnájára és keserves sirás szakadt föl a belsejéből. Fájdalma, kétségbeesése igen megható volt. Csak még egy-két szót mondott:

— Csak visszajönné hozzám az uram, nem bánám, a legnagyobb nyomorban is boldog lennék . . .

A császár

mint

tengeri szakértő.

Meghatottan olvastam, hogy II. Pálmos császár kegyesen foglalkozott a Titanic katasztrófájával és megjelölni parancsolta azokat a legfőbb szempontokat, amelyeknek követésével a Titanic katasztrófáját el lehetett volna kerülni.

Könyves szemmel olvastam tovább: országos gondolaj közepette vajjon mit gondolt ki az emberiséggel érző imperátor? Az gondolta ki, kérem alássan, hogy nem történt volna semmi baj, ha elegendő mentőcsónak áll az utasok rendelkezésére.

Istenem, hogy erre nem gondoltunk mi, közönséges halandók és Istenem, Istenem mi lett volna, ha ez a nagyszerű ötlet nem jut eszébe a császárnak.

A császár azonban nem érte be ezzel az egy ötlettel, hanem megajándékozta ezt a nyomorult világot meg a következőkkel:

1. Az ember elkerüli a hajókatasztrófát, ha nem száll hajóra.
2. Ugyancsak elkerüli a tengeri veszedelmet, ha hajóra száll ugyan, de nevezett hajót az indulás előtt elhagyja.
3. Nagyobb hajók föltétlenül elkerülik a vízben való elmerülést, ha kerekeket szerelnek magukra és mint omnibuszok közlekednek Berlin és Potsdam között.
4. A hajó a vízen is biztonságban van, ha nem hagyja el a kikötőt. Ebben az esetben azonban ajánlatos a hajót a partról nézni, mert így csaknem kizárt a veszedelem.
5. Az ember a hajón is biztonságban van, de ebben az esetben a hajónak nem szabad vízen lennie.
6. Ha a hazáért szállunk vízre, az Isten bizton megoltalmaz. Megfuladni ugyan ebben az esetben is lehet, de ezért a kis kellemetlenségért bőven kárpótolt az, hogy az elmerülés előtt három hurrát lehet kiáltani a császárárt.

Ray.

UJDONSÁGOK.

NAPIREND: Naptár. Vasárnap, május 19. — Róm. kath.: F. 6. Exaudi. — Prot.: F. 6. Ivo, Ete. — Görög-ország: május 6. G. 6. — Zsidó: Szivan 3. — A nap két reggel 4 óra 20 perczkor, nyugszik este 7 óra 34 perczkor. — A hold két reggel 5 óra 47 perczkor, nyugszik este 11 óra 12 perczkor.

A miniszterek nem fogadnak. Lakásművészeti kiállítás a Technológiai Iparmúzeumban. Nyitva 9—1-gig. Belépődíj 30 fillér. — Petőfi-ház (Bajza-utca 21.) Nyitva 10—2-gig. Belépődíj, kedd kivételével, 1 korona.

Nyitvalevő múzeumok: Nemzeti Múzeum összes terei 9—12-gig. — Fővárosi Múzeum 9—1-gig. — Erzsébet Múzeum 9—1-gig. — Földtani Múzeum 10—1-gig. — Gyermektanulmányi Múzeum (Mária Valéria-utca 12.) 9—12-gig. — Iparművészeti Múzeum 9—12-gig. — Mezőgazdasági Múzeum 10—1-gig. — Néprajzi Múzeum 9—12 óráig. — Tanszermúzeum 9—12-gig. — Társadalmi Múzeum (Mária Valéria-utca 12.) 9—12-gig.

Nyitvalevő könyvtárak: Fővárosi Könyvtár 9—12 óráig. — Iparművészeti Múzeum Könyvtára 9—12-gig. — Kereskedelmi Múzeum Könyvtára 9—12-gig. — Pedagógiai Könyvtár 9—12-gig.

Nyitvalevő képtárak: A Műcsarnok tavaszi tárlata és Pataky László hagyatéki kiállítása. Nyitva 9—6-gig.

Belépődíj 9—1-gig 1 korona, azontul 40 fillér. — A Nemzeti Szalon tavaszi tárlata. Nyitva 9—1-gig. Belépődíj 1 korona. — Vegyes kiállítás a Könyves Kálmán művészeti szalonjában (Nagymező-utca 37—39.) Nyitva 9—1-gig. Belépődíj nincs. — Szinyoi-Merse Pál gyűjteményes kiállítása az Ernst-muzeumban (Nagymező-utca 8.) Nyitva 9—5-gig. Belépődíj 1 korona. — A Szépművészeti Múzeum összes terei. Nyitva 10—2-gig.

Hétfő, május 20. — Róm. kath.: Sz. Bernardin. — Prot.: Bernardin. — Görög-ország: május 7. Sz. megjel. — Zsidó: Szivan 4. — A nap két reggel 4 óra 19 perczkor, nyugszik este 7 óra 35 perczkor. — A hold két reggel 6 óra 54 perczkor, nyugszik éjjel 12 órakor. — A miniszterek nem fogadnak.

A képviselőház ülése délelőtt 10 órakor.

Császári harag.

Nem utolsó feljegyzésre való az, ha egy hatalmas birodalom császára dul-ful mérgében. Ebben az új korban, amikor a népek ugyaszólván teljesen, vagy ha úgy tetszik, félig-meddig öntudatra ébredtek, a koronás fők jól tennék, ha eltűnkolnák haragjukat, nehogy valamiképen a kómikum mesgyéjébe kerüljenek. Ma már a császári, vagy királyi hatalom nem az, ami valamikor volt. Hatalomnak hatalom még és fényesnek is fényes, sőt tündöklő a maga emblémáival együtt. De mégis mi ez mind a multhoz képest?

Egykor a császár, vagy király akarata egy volt isten akaratával. Megdőbönt a föld, ha nagy birodalom uralkodója a lábával toppant és ha homlokát haragosan ránczolta, a népek reszkettek. Tréfásan, így fejezte ki ezt egy krónikás: ha a királyoknak viszkett, a népek vakaróztak.

Ma csak akkor igazi hatalom az uralkodói hatalom: ha harmoniába tud jutni a népekkel. De egy királyi ököl, amely a népek felé mered és sujtani már nem tud, igazán nem tartozik a félelmetes dolgok közé.

A meggyöngyült királyi hatalomról E. Karakterisztikus dolgot beszél el Carlyle „A francia forradalom történetében.” Valamely iratot, vagy levelet olvasott föl XVII. Lajos Mária Antoinette királynénak, amikor egy komornyik belépett. A komornyik indiszkrét módon viselkedett; szemtelenül közelébb lépett a királyhoz, hogy beleslántson az iratba. A király arcába szökött a vér, s felháborodva megragadta a vasat, amelylyel a kályhában a tüzet piszkálják. De hirtelen megfékezte magát s letette a vasat. Carlyle megjegyzi, hogy ugyanez a jelenet folyt le XIV. Lajos szobájában is azzal a különbséggel, hogy XIV. Lajos ütött is vele. Utóljára csak kapkodott, de nem sujtott.

Most a német császárról jegyzi fel a világsajtó, hogy haragszik. Strassburgban nemrég haragos beszédet mondott s kifejezte, hogy eddig csak jó oldaláról ismerték: de ha rákerül a sor, más is tud lenni és széttépi az elzasz-lotharingiai alkotmányt.

A német császárnak még szerencséje van. Mert a császári szót, ha a benne rejlő hatalom idők során meggyöngyült is, még mindig komolyan veszik, legalább annyira, hogy ezenvedélyes vita tárgyává teszik. Így történt, hogy számtalan vezércikket írtak a császári fenyegetésről és a politikai klubokban egyébről sem beszéltek, mint a strassburgi kijelentésekről.

De azt már nem lehet állítani, hogy a németek megijedtek volna ettől a fenyegetéstől és bizony, az elzásziak sem sápadtak el. A német birodalmi gyűlésen pedig egy-két zokszót ejtettek a német császár kirohanásáról. Sőt olyan kijelentések hangzottak el, amelyek meglehetősen idegenek a császári füleeknek. A maró ironia és szarkazmus szavai voltak ezek, amelyek a bizantinizmust éppen úgy ostromozták, mint a császári elbizakodottságot. Mind összevéve pedig, valamennyi ellenzéki felszólaló, ha nem is szószent, de egyébként azt látszott kifejezni, hogy egyik sem hisz már az isten kegyelméből való küldetésben.

S mi történt? Megrendült talán a föld? Reszketnek talán a népek? Még most sem reszketnek, pedig köztudomású már, hogy a császár újra haragszik a birodalmi gyűlésen elhangzott beszédek miatt. Sőt vannak, akik nevetnek is. Maga a

— Az itéletidő pusztításai. Erdély károsult községeiben most jár házromról-házromra a csendőrség, hogy megejtse a hivatalos kárbecslést. Bálványosváraján egymillió kárt állapítottak meg. A ciklon pusztítása okozta kár körülbelül negyvedfél-millióra tehető a három vármegyében. Bálványosváraján a sebesültek közül tegnapelőtt újra meghalt egy, egy gyermek pedig megőrült. Két asszony megnevelt a katasztrófa idején kiállott ijedség következtében. Még csak most derült ki, hogy a bálványosvárajai gyermekek milyen csodálatos módon menekültek meg. A gyermekek a katasztrófa idején az iskolában voltak és körülbelül száz gyermek volt együtt egy tágasabb teremben. Az iskola többi szobájának mennyezete leszakadt, csak éppen annak az egy szobának a teteje maradt épen, amelyben a gyermekek tartózkodtak. A szolnokdobokamegyei gazdasági egyesület igazgatóválasztmányi ülésén napirend előtt gróf Wass Béla elnök indítványára az egyesület részvételére megteremtette a megyebeli károsultak segélyezésére megteremtette az intézkedéseket. A községekben nagy elkeseredést okoz, hogy még mindig nem érkeztek meg az utászcsapatok. Ez az elkeseredés azonban egyszersmind talpra állította az embereket és úgy látszik visszahajadja az energiájukat. A lakosság kezd felocsudni apátiájából és hozzáfog a romok eltakarításához. — A Magyar Bank és Kereskedelmi R.-T. igazgatósága ma 1000 koronát küldött *Bándy György* alispán címére, hogy ezt az összeget Szolnok-Doboka vármegyei károsultak javára fordítsa. — Az itéletidő pusztításairól még folyton érkeznek hírek. *Kiskunfélegyházáról* jelentik: A szomszédos *Szentkut, Ferenczszállás és Csöljös* pusztításokról jelentik, hogy tegnap délután óriási jégeső pusztított, mely nagy kárt tett a vetésekben. A termények legnagyobb része nem volt biztosítva. — *Tiszafüldváról* jelentik: Pénteken délután 4 órakor az egész határban óriási felhőszakadás volt, galambtojás nagyságú jégdarabok estek. *Egész utcék viz alatt állanak. A víz behatolt a szobákba és felemelte a könnyebb butoradarokat. A faluban csak kevés szivattyúval rendelkeznek. A veszélyt nagyobbítja, hogy ma is hajnal óta szüntelenül esik az eső.* — *Orkányszerű vihar dühöngött még Nemesborzován, Mánd, Kis- és Nagyszekeresen, Zsarolyánban is. Egész háztetőket elsodort a szél.* — *Kiskunhalason* a tegnapelőtti és tegnapi vihar az éjjel és ma délelőtt ujult erővel megismétlődött. — *Szinyérváraljáról* jelentik: A ma reggeli felhőszakadás a Szinyér patakot annyira megárasztotta, hogy kilépett medréből és a fél községet elöntötte és a házak viz alatt állanak. Több ház bedőlt. A rohanó ár két embert elsodort és csak nehezen sikerült őket kimenteni. — *Balatonlelléről* táviratozzák: A Balaton somogygyepei partján tegnap óta óriási szélvihar dühöng. A fagytól megkímélt gyümölcsfák virágait teljesen leverte, a szőlőket megtépte és a fákat megtörölte. A Balaton tengeri hullámokat vet és több helyen a part beszakadt. A vonatok késéssel közlekednek. — *Eperjesről* jelentik: A tegnapi és a mai nap folyamán Sárosmegye területén átvonult óriási vihar és egy esőzés mindent igen nagy károkat okozott. A hatalmas vihar emberáldozatot is követelt. Tereza községben egy gyermek a rohanó vízárba fuladt, míg egy tehénpásztor a vízár úgy elsodort, hogy eddig nem sikerült megtalálni. Az ár számos háziállatot is elragadott. — *Nagykikindáról* jelentik: Ma délelőtt tíz óra tájban egy kis ideig havazott. — *Szinyérváraljáról* táviratozzák, hogy ott és a környéken az elmúlt éjszaka óriási felhőszakadás volt és a szomszédos hegyekből eredő patakokból óriási vízmennyiség ömlött a Szamosba, amelynek több hidját szakította el az ár. A környék teljesen víz alatt áll, mely a város alsó részét is teljesen elárasztotta. Remélik, hogy a víz mihamarabb lefolyást fog nyerni. A kár nagy. — *Nagyszombatból* jelentik: Csütörtökön és pénteken 27 milliméteres csendes, meleg eső váltotta fel a szárazságot. Az eső különösen a répara volt jó hatással, de egyéb kapásoknak is igen sokat használt. Az idő hűvösre fordult.

— *Kinai keresztényülözések.* A londoni Times-nak jelentik Tiencinből, hogy a fölkelők több katolikus templomot elhamvasztottak, sok

embert, akik a hatolikus vallásra áttértek, lemészároltak. A birodalom belsejében növekedik a keresztényellenes mozgalom.

— *Összeesküvés a csár ellen.* A moszkvai rendőrség leleplezett egy összeesküvést, amely a csár élete ellen irányult. Az volt a terv, hogy III. Sándor csár szobrának leleplezésekor felrobbantják Miklós cárt. Talpon van az egész rendőrség s mindenkit összefogdosott, aki gyanus.

— *Az elbocsátott kertészegéd vérengzése.* Gróf *Andrássy Gyula* egyik uradalmában — mint már jelentettük — rémes vérengzés játszódott le. Sátoraljaúj helyi jelentés szerint már néhány hónappal ezelőtt elbocsátották a szolgálatból *Bakos Dezső* kertészegédet, aki egyideig a gróf *Andrássy Gyula* tóketerebesi uradalmában volt alkalmazva. A kertészegédet összeférhetetlen, heveskedő természete miatt bocsátották el és azóta a marczona külsejű ember még inkább elkeseredett, mert másfélszer próbált szerencsét, de onnant is elbocsátották. Tegnapelőtt azután ismét megjelent *Tóketerebesen* és az *Andrássy-kastély* parkjában felkereste *Bally Sándor* főkertészt, akit arra kért, hogy fogadja vissza régi állásába. Elutasította. *Bakos* látszólag nyugodtan fogadta a választ, de tegnap ismét a kastélykert körül ólalkodott. A kaputól nem messze találkozott *Bally* főkertésszel, akit minden előzmény nélkül megtámadott s revolveréből kétszer rálőtt. A golyó a hasába fúródott a főkertésznek. *Bakos* ezután tovább futott *Tahy György* tisztartó lakása felé.

— *Magának is ígertem valamit* — mondotta — és ráfogta a revolvert a tisztartóra. *Tahy* sikoltozva a férje elé ugrott, hogy testével védelmezze. *Bakos* egy pillanatra tanácstalanul töprengött, majd zsebrevágta revolverét és eltávozott. De ezzel még nem végzett az eszevesztett ember. Néhány lépésnyire találkozott *Bárczay* segédtszettel, akire szó nélkül rálőtt. A golyó a czombjába fúródott *Bárczay*nak. Ekkorra már megérkeztek az időközben értesített csendőrök és üldözöbe vették a bestiális embert. *Bakos* a sűrű fenyvesek közé futott és onnant lövöldözött a csendőrökre. Közben két gazdasági cselédet könnyebben megsebzett. Egyszerre megszüntek a fenyvesből a lövések, a csendőrök az erdőbe siettek s *Bakost* ott találták holtan. Négy csendőrgolyó furta át testét. A sebesülteket a sátoraljaúj helyi kórházba szállították. *Bally* állapota életveszélyes, a többiek sérülése aggodalomra nem ad okot.

— *A vonatdobálók.* Szatmárnémetiből jelentik: Tegnap délután *Antalóczy János, Lakatos József és Kovács Péter* pásztorfiúk a nyircsászari határban elrobbogó személyvonatot kövekkel megdobálták. A kő két utast talált. A fiukat letartóztatták és megállapították, hogy most már negyedizben dobálták meg a vonatot.

— *Anarchisták és rendőrök harca.* A barezónai rendőrség nyomára jutott, hogy anarchisták a vezető államférfiak ellen tömeges merényletre készülnek. Azóta szorgosan figyelték az anarchisták gyülekező helyeit és tegnap a rendőrség üldözöbe vett három anarchistát. Egyikük *törrel felvágta egy rendőr hasát*, a másik kettő pedig *lövöldözött.* Időközben sok társuk csatlakozott hozzájuk s gáncsot vetettek a rendőröknek, hogy am azok menekülhessenek. Sikerült három anarchistát kézrekeríteni, de a gyilkos nincs köztük.

— *A vonat alatt összedőlt híd.* Szarajevói jelentés szerint a *Greger-féle* erdőpar-társaság tehervonata *Kamenica* mellett szerencsétlenül járt. A fahíd, amelyen a vonat keresztülment, *összedőlt* s a lokomotív és hat kocsi a *patakba zuhant. Két vasuti alkalmazott életét veszítette.*

— *Házasság.* Dr. *Barcsay Andor* országgyűlési képviselő ma tartotta esküvőjét *Balogh Ilonával*, néhai *Balogh László*, volt országgyűlési képviselő leányával.

— *Hj. Schuster* Ernőnek, a nyugoti pályaudvar vendéglősenek fia, *Károly*, holnap, vasárnap déli 12 órakor tartja esküvőjét gyulai *Gaál Andor*, a Tisztviselő Kaszinó vendéglősenek leányával, *Mariskával*.

— *Gyulai Gaál Gyula*, az Assicurazione Generali, tisztviselője eljegyezte *Szabados Vilmát* Budapesten.

— *Dr. Mikszáth Albert* miniszteri segédfogalmazó, *Mikszáth Kálmán* fia, eljegyezte dr. *Kun Béla* leányát, *Anikót*.

— *Lengyel Béla* eljegyezte *Witz Irénkét* Budapesten. (Minden külön értesítés helyett.)

— *Dr. Neumann Salamon* fővárosi orvos házasságot kötött *Goldschmid Annával*.

— *Sikkasztó ékszerész.* A büntetőtörvényeszek vizsgálóbírája elfogató parancsot adott ki *Weisz Simon* harminczhat éves aranyműves és ékszerész ellen, akinek a *Wesselényi-utca* 13. szám alatt volt az üzlete. *Weisz* több ékszerészről és gyárostól ékszereket sikkasztott el. Az ékszereket eladta és a pénzzel megszökött. A rendőrség megindította a nyomozást.

— *A fiumei gyorsvonat balesete.* A Budapestre este induló gyorsvonat az éjjel Rétszilás állomáson összeütközött egy tehervonattal, ami miatt a vonat jelentékeny késést szenvedett. A MÁV. igazgatósága a balesetről a következő jelentést adta ki: A budapest—fiumei vonalon a 17-ről 18-ra forduló éjjelen közlekedett 1006. sz. gyorsvonat Rétszilás állomáson az 1055. számú tehervonat végét horzsolta, aminek következtében a gyorsvonat mozdonya, kalauz- és hálókoosija megrongálódott. Egy utas egészen jelentéktelen sérüléseket szenvedett. A forgalmi akadály elhárítása után a gyorsvonat reggel 5 órakor folytatta útját. Szigorú vizsgálat van folyamatban. A baleset következtében a gyorsvonat teljes 6 órai késést szenvedett és reggel 9 óra helyett csak délután 3 órakor érkezett Fiuméba. A Cunard hajós-társaság „Saxonia” nevű gőzébe, amelynek reggel kellett volna Fiuméből elindulnia, a gyorsvonat késése miatt délutánra halasztotta elindulását.

— *A munkácsi Árpád-szobor.* Honalapító dícsó Árpád emlékének szobrot akar emelni Munkács város hazafias közönsége. Hogy minél impozánsabb legyen a szobor, a város vezetősége elhatározta, hogy a költségek fedezésére országos gyűlést rendez. Kétségtelen, hogy a nemes intenczióból fakadó akció sikerrel jár s nemsokára ércszobor örökíti meg a nagy Árpád emléket. Munkács város polgármestere arra kéri azokat, akik hozzá akarnak járulni a szobor létesítéséhez, juttassák el adományukat Munkács város Árpád-szobor alapjához. A száz koronán felüli adományozók és gyűjtők névsorát a szobor alapjában elhelyezendő okiratban fogják megörökíteni.

— *Különös történet.* Ma reggel beállított a főkapitányság ügyeletes szobájába *Friedmann Mór* szekszárdi kereskedő és a következő kalandos történetet mesélte el. Bécsből Drézdába való utazása közben egy *Maus* nevű, borotvált arcú emberrel ismerkedett meg, aki elmondotta, hogy Amerikából jött, Magyarországon szeretne birtokot vásárolni. Elment *Friedmannal* Szekszárdra és miután megfelelő birtokot nem talált, mozgófénykép színházat akart vásárolni. E hónap 17-én Budapestre utaztak, a vonaton találkoztak egy *Blum* nevű emberrel. *Maus* ezzel a *Blummal* a *Palace-szállodában* bérelt lakást. *Friedmann* másutt lakott. Amikor tegnap délután *Friedmann* meglátogatta őket a szállodában, *Maus* cigarettával kínálta meg. Amikor a cigarettát elszította, elszédült és elaludt. Negyedóraig aludhatott, a mikor felébredt, *Maus* és *Blum* eltűnt és csak később vette észre, hogy ellopták tizenkétezer koronáját. *Friedmann* a rendőrségre sietett, ahol feljelentette a veszedelmes tolvajokat. *Maus* állítólag *Miller* nevet is használt és *Goldberger S.* névre szóló utlevél is volt nála. A rendőrség nem igen hisz a kalandos történetben, de azért a nyomozást megindította.

— *Beketow-czirkusz.* A májusi műsorának olyan óriási a sikere, hogy a czirkusz esti pénztárainál mindig igen nagy a „olongás. Hogy a közönséget ettől megkímélje, a czirkusz igazgatósága még néhány elővételi pénztárt létesített, melyeknél a czirkuszjegyeket a hét minden napjára, elővételi díj nélkül veheti meg a közönség. A czirkuszjegyek most egész napon át a következő helyeken kaphatók: 1. a czirkusz-pénztárnál, 2. *Hirsch* nagytársaság, *Andrássy-ut* 19., 3. *Olvasóterem* (Az Újság), *Erzsébet-körut* 9., 4. *Olvasóterem* (Az Est) *Erzsébet-körut* 20., 5. *Kiadóhivatal* (Az Est) *Váci-körut* 14., 6. *Szántó-társaság*, *Keckeméti-utca* 14., 7. *Breuer-társaság*, *Teréz-körut* 54., 8. dr. *Pataky-társaság*, *Andrássy-ut* 38., Vasárnap délután 4 órakor előadás a teljes esti műsorral, gyermekeknek fél helyárak.

— *Egy hajó veszedelme.* Ma délelőtt könnyen végzetessé válható baleset történt a Dunán. A *Margit-híd* és *Lánchíd* között a „*Hattyu*” nevű személyszállítóhajó a vihar egy propellerhez sodorta. Az összeütközés következtében a hajó féloldalra dőlt, óriási riadalom támadt az utasok körében. A kormányos hidról lezuhantak *Jakus Gyula* és *Domonkos Miklós* kormányosok. A hajót az újpesti kikötőbe vontatták, ahova megérkeztek a mentők is, s a két kormányos sérülését bekötötték.

— *Összenyomta az ütköző.* Ma reggel *Kovács Kálmán* és *Bauer Julia* negyvenhat éves gyümölcs áruszó a központi vásárcsarnok vonatbejáró kapujában két vonat ütközése közé került, amelyek összenyomták. A szerencsétlen asszony holttestét a törvényeséki orvostani intézetbe vitték.

— **Meggyilkolt ex-elnök.** Buenos-Ayres-i jelentés szerint ott meggyilkolták Coloniero tábornokot, Paraguay köztársaság volt elnökét. Részletes jelentés még nem jött a gyilkosságról, de kétségtelen, hogy mexikói forradalmárok ölték meg, mert Coloniero mindig ellenzte a mexikói forradalmat.

— **Az Ujságkiadók Otthona pünkösdi kirándulása.** Trecsenteplitz, ez a régi, évszázados, de fejlett és nagyszabású fürdő, amelynek élén dr. Arányi Dezső kir. tanácsos áll vezérigazgatói minőségben, igen megtisztelő formában hívta meg pünkösdi két napjára az Ujságkiadók Otthonát. A társaskirándulás máris igen élénk érdeklődést váltott ki a tagok sorából, akikhez írók és hírlapírók is társulnak és akiknek elszállásolásáról a fürdőigazgatóság gondoskodik. A m. kir. államvasut, úgy mint az Ujságkiadók Otthona tavalyi kör-mözbányai kirándulása alkalmából, ezidén is előzékenyen bocsát a kirándulók rendelkezésére külön kocsit, amelyben a résztvevők kedvezményképpen harmadosztályú jeggyel utazhatnak. A tagok e hó 23-án jelentkezhetnek a kiránduláson való részvételre az Ujságkiadók helyiségében (VI., Andrássy-ut 11. sz.).

— **Veszedelmes kivándorlási ügynök letartóztatása.** Sárosmegyében a lubotinyi őrszökhöz tartozó Rózsai György őrsvezető és Novák János csendőrök valóságos szenzációszámú menő szerencsés fogást csináltak Endreóka községben. Elfogtak egy *Segegya* Vazul nevű titkos kivándorlási ügynököt, aki a legrejtettebb kanyargó hegyi utakon már több, mint ezer embert vezetett át a magyar határon egy mutinai kivándorlási irodához. Mikor megmotozták a veszedelmes alakot, egy jegyzéken felírva találtak nála 30 ügynököt, akik büntársai és akikkel együtt végezte büntös manipulációit. Segegya után több, mint két éve nyomozott a csendőrség és a határrendőrség, míg végre most sikerült kézrekeríteni.

— **Mozikép-felvétel az életből.** Lipcsében történt. Sétálni vitte egy jómódu polgárcsalád egyetlen kis gyermekét a dada s hazajövet a *gyermek eszméletlenül volt.* Az orvos könnyűszerrel megállapította, hogy a *csöppöt kloroformmal elbódították.* A vallatásra konokul néma maradt, de az anya jajveszékeltére elárulta titkát a büntös cseléd. Elmondta, hogy már vasárnap megkörnyékezte egy fényképező és 400 márkát adott neki, ha a *kis gyermekkel a folyóba ugrik* kívül a városban, ahol senki sem fogja látni és lefotografáltja a jelenetet *egy mozikép számára,* amely azt fogja ábrázolni, hogy miképpen mentenek ki a vízből egy kétségbeesett anyát gyermekével együtt. A dadát elkápráztatta a sok pénz és tegnap kiment a város határába. A megbeszélés szerint már várta ott a kinematográf három embere. Hozták ruhát is a büntös cselédnek és a gyermeknek, nehogy odahaza gyanút keltsen majd a csuromvíz ruha. Elmondta a dada azt is, hogy az az ember, aki fényképezett, előbb zsebkendőt tartott a csöpp leány orra elé, amitől a szegény teremtés úgy elaludt, hogy szinte megmerevedett. Ő magához ölelte a gyermeket, begugrott a vízbe, el is merült, aztán két ember kimentette. Hamar átöltözködött, a gyerekekre is feladta az otthoni ruháját és sietett vissza. A szegény kis leány nagyon beteg a kloroformtól. A dadát letartóztatták, a lelketlen kinematografust pedig nyomozza a rendőrség.

— **Kifosztották, amíg aludt.** Ma reggel Takács Gyula sörnagykereskedő Jósika-utca 22. szám alatti lakásán arra ébredt fel, hogy az éjszaka betörő járt a szobájában. A kabátja a földön hevert, pénztárcája, amelyben 1400 korona volt, hiányzott. Lakásának folyosóra nyíló ajtaja nyitva volt. A betörő valószínűleg még az esti órákban lopózkodott be a lakásba és az éjszaka, amíg Takács aludt, kifosztotta a sörnagykereskedőt és azután kiosont. A betörő ellopta Takács kabátja zsebéből az üzletkulesokat is és a Jósika-utca 26. szám alatti sörlerakati üzletet felnyitotta. Az üzletben lévő irásztal fiókját feltörte és abból 250 koronát ellopott. A rendőrség a betörőt nyomozza.

— **Öngyilkosság a gramofon mellett.** Fiuméből jelentik: Miklavics Antal mulakatos tegnap éjjel revolverrel kétszer magára lőtt. Beszállították a kórházba, ahol ma reggel meghalt. Miklavicsnak körülbelül egy évvel ezelőtt meghalt a felesége s az e miatti keserűségéhez hozzájárult még a pletyka is, amely hirbe hozta egy ismerőse feleségével, ami miatt sok kellemetlensége volt. Miklavics tegnap künnjárt a temetőben felesége sírjánál. Este gramofon mellett szórakozott, majd egyszerre revolvert rántott és kétszer magára lőtt. Három árva maradt utána.

— **Keresztelő a Napoleon-családban.** Brüsszeli jelentés szerint *Napoleon Viktor* ercege és *Klementina* hercegnő leányának e hó 25-én lesz a keresztelője. Keresztülők a *belga* és az *olasz* király, továbbá *Eugénia* császárné és *Margit* királyné lesznek. Eugénia császárné jelenlétét egészen biztosra veszik. A keresztelési szertartást *Anguard* francia püspök fogja végezni.

— **Gazdák tíz éves összegyűjtése.** Felkérem a keszthelyi magy. kir. gazdasági tanintézet 1901—1902. évben végzett hallgatóit, hogy 1912. év pünkösdi vasárnapján, május 26-án tízéves összegyűjtésünk megfelelő intézkedhetése céljából, tekintettel az idő rövidsége miatt címüket velem azonnal közöljék, *Koller Lajos*, okleveles gazda, Sajtör, Zalamegye.

— **Az öngyilkos végrendelete.** Szegedről jelentik: Az ott öngyilkossá vált dr. *Magyar Ede* műépítész végrendeletét ma bontották fel a szegedi járásbírósnál. Általános örökösévé kis fiát tette. Édes atyjának ezer, testvéröccsének 500 koronát hagyományozott. Özveggyét a hagyatékából teljesen kizárta. A végrendelet 1909. január 20-án kelt és már ekkor azt mondja, hogy a családi viszálykodás fogja valószínűleg a halálba kergetni.

— **Utaázi ösztöndíjak.** Az országos magyar izraelita közalap a következő egyenként kétezer koronás utazási ösztöndíjra pályázatot hirdet, még pedig: 1. Festőművészek számára: Pályázhatnak oly izr. vallású honos festőművészek, kik az iskolai képesítésen már túl vannak és 30-ik életévüket még be nem töltötték. Pályázók foglalkozhatnak művészetük bármely ágával. Kívánatos, hogy a pályázó már valamely kiállításon résztvevett legyen. 2. A fizikai- és kémiai tudományok művelői számára, kik életük 30-ik évét túl nem haladták, izr. vallású magyar állampolgárok, tudori oklevéllel bírnak és külföldi egyetemeken vagy könyvtárakban beható tanulmányokat tenni szándékoznak. Az egyenként kétezer koronás ösztöndíjat havi részletekben és csak az illető tanulmányainak helyére folyósítjuk. Előlegek semmi ezimen nem adnak. Az utazás alólírott einökség által kijelölendő időpontban megkezdendő. Felhívtnak mindazok, akik ezen utazási ösztöndíjra pályázni kívánnak, hogy okmányaikkal felszerelt folyamodvényaikat folyó 1912. évi október 15-ig az országos magyar izr. közalap bizottsága elnökségéhez (VI., Laudon-utca 3.) benyújtani sziveskedjenek.

— **Német ajánlat a Hortobágyra.** A Hortobágyra, a legnagyobb magyar pusztának legszorgalmasabb látogatói a németek, akik minden nyáron százával utaznak Debreczenbe s onnan a Hortobágyra. A németek jobban is ismerik a pusztát, mint a magyarok s így érthető, hogy Debreczen városához a napokban több ajánlat érkezett Németországból német konzoreziumoktól, melyek hajlandók volnának a pusztát bérbé venni és hasznosítani. Igen érdekes G. *Kunkler* müncheni gazdálkodó ajánlata. *Kunkler* ezeket írja:

— **Értésemre jött,** hogy Debreczen sz. kir. város a Hortobágyot művelés alá akarja venni. Minthogy e nagy pusztaság ez idő szerint kihasználatlan, de az okszerű gazdasági kultúra számára nagyon kihasználható terület, ajánlatot teszek, hogy a Hortobágyot kibérelm, esetleg többed-magammal megvásárlom. Ami engem illet, én a bajor király és München városának egy-egy birtokát bérelm. Információért sziveskedjék ide fordulni... — *Kovács József*, Debreczen város polgármestere válaszában tudatta az ajánlattevő német gazdával, hogy a város nem gondol a Hortobágy eladására, *de ha a pusztá hasznosításával a földbérlet ügye aktuális lesz, ajánlatot tehet majd.* A Hortobágy tanulmányozására évenként meginduló invázió ez évben is megkezdődik. A sort a németek nyitják meg. A hallei egyetem gazdasági tanárai jelentették, hogy egy nagyobb társasággal még e hónapban Debreczenbe jönnek, hogy a pusztát megszemléljék s annak talajviszonyait, flóráját és életét tanulmányozzák. A város szeretettel fogadja a kiránduló tudósokat s erről levélben értesítette a hallei egyetem dékánját.

— **Velence idegenforgalma.** A Campanile di San Marco ünnepélyes felavatása alkalmával rendezett fényes ünnepségek ismét az idegenek oly nagy számát eszélytette elő, amely már évek óta nem gyűlt egybe és most is, mint mindig, Velence, a lagunák és a látványosságok városa az idegenre azt a gyönyörködést gyakorolta, mely mindig csak a visszatérő ohaját kelti benne. Arról értesülünk, hogy a nemrég megnyitott nemzetközi múkiállítás az idén rendkívül jól sikerült és úgy a műértőkre, mint a kedvelőre a legnagyobb attrakcióival bír. A hangulat általában arra enged következtetni, hogy miután az elmúlt évben egy állítólagos járványról terjesztett hírek okozta rémület immár teljesen elszlott, a minden országból Velencebe özönlő idegenek ismét felejtetetlen napok gyönyörének élhetnek ott.

— **Buffet-kert a háztetőn.** Remek kiállítás Budapest és környékére, sétahely, frissítő ételek és italok, szabad lifthasználat a tető terraszáig. Délután 5—1/2 óráig katonazene. Párisi Nagy Áruház, Andrássy-ut.

— **Leégett a falu.** Ungvárról jelentik: Szenteste községben tegnap tűzvész pusztított. A kis falu csaknem egészen elpusztult. Harmincz ház és számos melléképület teljesen leégett és számtalan háziállat odaveszett. A kár 150.000 korona, amelynek alig egyharmada térül meg biztosítás útján. A szomszédos falvak lakói élelmiszer-, ruha- és takarmány-adományokkal siettek a szerencsétlenül járt község lakosainak segítségére. Az alispán táviratilag fordult segítségért a belügyminiszterhez.

— **Diák-konferencia az erdőben.** Debreczeni jelentés szerint az evangéliumi keresztény Diák-szövetség nyári nagykonferenciáját Debreczen városában fogja megtartani. A gyűlés június hó 29-én kezdődik és tart egy héten át, július 7-én fejezvéen be tanácskozásait.

— **A stockholmi olimpiád magyar hivatalos megbízottja,** a Világjárás Menetjegyiroda Részvénytársaság (V., Fürdő-utca 1., Dorottya-utca sarok) elfogad jelentkezéseket a versenyekkel egyidőben induló társas utazásaira és Stadion-belépőjegyekre. Utazási és halókocsi-jegyeket ad ki a világ összes vasutaira és hajóira eredeti áron. Díjmentes felvilágosítással és költségvetéssel szolgál. Telefon 152—52. sz.

— **Letartóztatott szélhámos.** A rendőrség veszedelmes szélhámost tartóztatott le ma. *Ez Nagy Béla* huszonkilenc éves pinczér, aki temérdek embert károsított meg. Nős ember léteire házasság-szédélgést is követelt el, eljegyezte egy nagykövati vendéglős leányt, *Tatár Gizellát* és több száz koronát kicsalt a leány szüleitől. A pénzt elköltötte és azután értesítette a menyasszonyt, hogy nem veheti feleségül, mert nős ember. A szegény elkeseredett leány öngyilkossá lett. Mérget ivott és tegnap a Rókus-kórházban meghalt. A rendőrség a szélhámos pinczért letartóztatta.

— **Cunard-hajó Olaszországba.** Folyó hó 25-én szombaton indul Fiuméből Newyorkba a Cunard magyar—amerikai vonal „Pannonia” hajója és ezen útjában 27-én Messinát, 28-án Palermót, 29-én Nápolyt és június 1-én Gibraltárt érinti. A 10.000 tonnás legnagyobb kényelemmel berendezett hajón az I. o. viteldíjak teljes ellátással együtt a következők: Messináig 84 K, Palermóig 96 K, Nápolyig 120 K és Gibraltárig 240 K. Oda-és visszautazásnál 10 százalék kedvezmény. Bővebb felvilágosítással szolgál az „Adria” m. kir. tengerhajózási rt. személyszállító osztálya Budapest, V., József-tér 1. és az „Adria” Fiumében.

— **Jardin de Paris.** A pompás májusi műsor új attrakcióval gazdagodott. *Andréjé*, a gondolat-olvasók irányú vendégszerpepel ugyanis és bámulatos mutatványával, azoknak izgalmasságával és rejtelmességével valóságos lázba hozza a közönséget, amely már csak *Andréjé* kedvéért is minden nap zsufolásig megtölti a kabarét. A pompás magyar triász *Kornai Berta*, *Nyárai Antal*, *Sajó Géza* új kuplékkal és tréfákkal nagyszerűen elmulattatja a hallgatóságot. *Paul Morgan* ellenállhatatlan humora, *Borgia Horská* chansonjai s a *Les Armidas* gyönyörű aktjai és a többi attrakciók 3 óra hosszat folytonos kacagást és tapsot váltanak ki a kabarét zsufolásig megtöltő közönségből. Éjfélt után a *Tabarin* nagyszerű táncműsora gyönyörködteti a közönséget. Többek közt a *Just* and *Gabriella*, *Afra*, *Rozsnvai duo* és az *Ortégó-Camposok* aratnak nagy sikert.

— **Fővárosi Orfeum.** Estéről-estére teljesen zsufolt nézőtér előtt folynak le a rendkívül változatos műsoru, mulattató előadások. *Lotte Sarownak* jól kiérdemelt nagy sikere van, az „Idegenforgalmunk” című aktuális szinpadai trófián pedig annyit kacag a közönség, mint még soha semmiféle varieté-produkcióban. *Aalbach* és *Baumann* jutalomjátékára, mely május 21-én lesz, erősen fogynak a jegyek. A két jeles művész egy rendkívül humoros, direkte erre az egy alkalomra írt darabot fog bemutatni.

— **Royal-Orfeum.** Páratlanul álló nagy és őszinte sikerben van része a *Royal-Orfeum* csupa kitünő világitrakciókból álló szenzációss májusi műsorának. A kiváló művészi érzéssel összeállított műsor főerősségei: *Bird Meiman Co.*, *Rigoletto Brothers*, *R. Grossmann*, *Zoraita*, *Brown*, *Green* és *Nixon*, *Nádas Sándor* és *Lázár Miklós* kinemaszkece, a *Gyanus eset!* továbbá a *Manóveri kaland* című énekes, táncos bohózat, *Solti Hermin* és *Virágh Jenő* új kupléi. A korán beköszöntött meleg daczára sines a *Royal-Orfeum* nézőterén hőség, mert a tavaly már nagyszerűen bevált amerikai hűtökészülék a nézőtér levegőjét állandóan kellemesen hűti és frissíti. Vasárnap, május 19-én délután 3 és fél óraker a mérsékelt helyáru előadásán az összes nagyszerű attrakciók fellépnek.

— Halálozás. Aradról jelentik: Májor Ágoston 49 éves, arad-csanádi vasúti főellenőr ma hivatalában szívzselhűdés következtében hirtelen meghalt.

x **Royal-Orfeum, Budapest, Erzsébet-körút 31. sz.** Színházi és varieté műsor. Kezdeté 8 órákor.

x **Fodor-féle vívóterem** a Koronaherceg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vívóterme. Különös gond fordítatik a gyermektorna- és vívásra.

x **A magyar gazdaközönség és motorszakértők** már régen tisztában vannak azzal, hogy Kállai Lajos-féle motoreséplőkészletek az összes más rendszerű motorokat messze felülmúlják, mert egyszerű szerkezetük és könnyű kezelésük folytán valóban páratlanok. Bizalommal fordulhat mindenki ezen hírneves gyárhoz, ahol legjobban motoreséplőkészletek kaphatók. A gyár címe: Kállai Lajos, Budapest, Gyár-utca 28.

Tavaszi napsütés

tavaszi szeplők és az ugynevezett tavaszi hámlástól megóvja a női arcbőrt a Yes porcellán-pouder. Ez a világ legjobb poudere. Ára 3 és 5 K.

La Marangona.

— Egy harang története. —

Venezze, május elsején.

A lagunák városa még az ujja épített Campanile felavatása ünnepségeinek hatása alatt áll. Az idegenek serege előzőli a Márkus teret és Venezze, a mult évi bojkottszerű mellőzés után, ismét visszanyerte régi vonzó erejét.

Természetes, hogy a megújított harangtorony nemcsak a város, hanem az érdeklődés középpontját is elfoglalja. Szinte nyakszirt merevedésig tekintgetnek a bámészkok a magasba és akinek jó lába és ép tüdője van, megmássza a temérdek lépcsőt, hogy a legfelső gallériáról csodálja meg Venezze panorámáját.

Sok szó esik a régi Campanile összeomlásáról. Mindig akad „szemtanu”, akik a legapróbb részletekig le tudják írni a katasztrófát. A sok szóbeszéd közt a legérdekesebb az, amely a Campanile harangjára vonatkozik.

Öt harangja volt a toronynak s ezek közül az összeomláskor a négy kisebb harang tönkre ment, csak a legnagyobb, a „Marangona” nevű maradt épen. Most is ennek érczes, szép hangja zenget messze túl a csatornákat. Amikor 1902. július 14-én csak egy óriás romhalmaz jelezte a Campanile helyét, legfelül, hatalmas nyílását a doge-palota felé fordítva, hevert a Marangona.

Ez a harang nevet onnan nyerte, hogy naponként a munkaidő kezdetét és befejezését hirdette a mesterembereknek („marangoni”). Származására nézve eltérők a szájhagyományok. A velencei hazafiak úgy szeretik feltüntetni, mintha már a velencei köztársaság napjaiban kongatta volna a dicső hadi tetteket, de — sajnos — ezt a szép legendát megcáfolják azok, akik alaposabban néztek a városi archívumokba.

Ezek szerint az a bizonyos köztársasági „Öreg harang” már régen megsemmisült. A „Marangona” sokkal dicsegtelenebb időben öntetett. Amikor — ugyanis — a történelmi nevezetességű régi harang a 19. század elején már megrepedt és 1805-ben teljesen elnémult. Gamboni patriarcha a napoleoni uralom idején levétette a Campanile többi harangjaival együtt és érczükből egy új nagy harangot öntetett, mely 1809. nagyszombatján — a Feltámadás hirdetésére — szólalt meg először. Azt mondják, hogy hangja olyan erős volt, hogy Trevisoig elhallatszott. De súlyát nem bírta meg a torony és a harangláb, s hatalmas hangja se volt harmóniában a többi, sokkal kisebb harangokéival.

Ujra át kellett öntetni s ez 1820-ban — az osztrákok uralma alatt — államköltségen történt meg. Természetesen — az osztrákok ezt nem engedték volna el — a kétfejű sasnak ott kellett dísztelenedni az új harangon. Ezt is a Feltámadáskor, 1820. Nagyszombatján avatták föl.

Ez az a „Marangona”, mely a Campanile összeomlásakor sértetlen maradt, s amely most — villamos harangozó készülékkel ellátva — szól Venezze csatornáin fölött.

Még egy emlék fűződik a „Marangona”-hoz.

Amikor 1849 tavaszán a forradalom kitört, a velencei patrioták lécsizoltatták a kétfejű sást a Campanile harangjairól. A harangok hangja ezáltal semmit se vesztett csengésükből, sőt a velencei fiúknak s szívnekn minden bizonynyal edesebben zug a zsarnoki járom megszűnése óta.

Nyilttér.

Törvénnyel szabályozott nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Carl Kronsteiner-féle viharálló, mész- Homlokzat-festék
(Érv. vétele) 50 színárnyalatban, kilója 24 fillértől feljebb. Évtizedek óta legjobban bevált és minden utanzató diadalmasan túli élte. Egyetlen ozélszerű mázóanyag ismételt átmozolásra.
Mintakönyv és prospektus ingyen.
CARL KRONSTEINER, Wien, III., Hauptstrasse 120.
Raktarak minden nagyobb városban.

MATTONY/TELE
GISSHUBLER
természetes érvényes
SAVANYUVIZ

Ekszervásárlók figyelmébe!

mindennemű arany-, ezüst és ékszer áruimat a legutányosabban bocsátom a közönség rendelkezésére.

Zirner Tesivérek utóda
Liszt Hugó 2. Pontos
Budapest, IV., Váci-utca 2. **ozimre ügyelni.**

Kirakatom megtekintését kérem, hol minden tárgyon a szabott ár feltüntetve van!

„THE MUTUAL“

new-yorki életbiztosító társaság.

2968 millió frank vagyon.

7/2 milliárd frank biztosított tőke!

Legliberálisabb biztosítási feltételek! Tiszta kölcsönös! Résztvevők nincsenek!

Az 1907-ik év óta kiállított kötvények után — 35 éves korig — a három főtőbiztosító (haláleseti, haláleseti 20 évi díjazással és vegyes 20 évi tartamra) alapú vége — állagban a következő nyeresemények fizetettek ki az évi díjak százalékáiban kifejezve:

Biztosítások után, melyek köztettek:	elsőéves	másodéves	harmadéves	negyedéves
1907-ben	10.71	13.48	16.03	20.56
1908-ben	12.39	15.12	19.63	—
1909-ben	14.12	18.83	—	—
1910-ben	17.50	—	—	—

Magyarországi vezérigazgatóság:
Budapest, VI., Andrassy-ut 20. sz.

REPÜLÉS ÉS LÉGHAJÓZÁS

© Prodam repülőgépe a tengerben. Fiumei jelentés szerint gróf Wichenburg István kormányzó engedelmé alapján a réshivatal egy tengerészeti hatósági gőzöst kirendelt Prodam Guido tengerbe zuhant repülőgépeinek kiemelésére. A munkát hét-főn kezdik meg. Két bárka nagy félkörben kötelel fog vontatni oly módon, hogy az ólomsúlyyal súlyosított kötél végigseprje a tenger fenekét. Így módon remélik az aeroplán kiemelését. A munkát megnehezíti az, hogy az elsüllyedés helyét nem tudják pontosan. A chioggiai halászok, akik Prodamot a tengerből kimentették, a mentésért ezer koronát követelnek.

© Nagyheteg amerikai aviatikus. Newyorki jelentés szerint Vilbur Wright, a világhírű amerikai aviatikus tegnap többször felszállt új szerkezetű repülőgépén, hogy kipróbálja. Sok aviatikus nézte a kísérleteket, mert Wright most azon a problémán dolgozik, hogy olyan egyensúlyozó készüléket alkalmazzon aeroplánjára, amely lehetővé

teszi, hogy a repülőgép egy helyben tudjon maradni a magasban. Alacsonyban szállt a repülőgép, mikor egyszerre észrevették a lent figyelők, hogy Wright hátrahanyatlék a nyeregben. Szerencsére még volt annyi lélekjelenléte, hogy elállította a mótort és simán leereszkedett. Földet érve, panaszkodott barátainak, hogy nagyon rosszul érzi magát. Gyorsan bevitték hangárjába és orvos hívtak. Időközben az aviatikus elvesztette eszméletét. Az orvos konstataulta, hogy tifuszba esett és láza negyven fokon felül volt.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

Mészáros Imre felmentése,

Budapest, május 18.

A magyar királyi Operaház vezetőségében ma váratlan, mondhatni szenzációs változás történt.

Bánffy Miklós gróf, az Operaház és a Nemzeti Színház kormánybiztosa, ma Mészáros Imrét, az Operaház igazgatóját, saját kérésére szabadságot és az igazgatás teendői alól felmentette.

A kormánybiztos az igazgatóhoz a következő levelet intézte:

Nagyságos Igazgató Ur! Ma vett szives soraira tisztelettel értesitem Nagyságodat, hogy az Operaház igazgatói teendőinek további ellátása alól saját kérésére ezennel felmentem s a mai naptól fogva 1913. június hó 30-ig illetményeinek csonkítatlan folyósítása mellett szabadságolom. Minthogy továbbá a Nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi miniszter utól 965/908. elnöki szám alatt Nagyságodnak kiadott leirat akként rendelkezett, hogy az Operaház igazgatására vonatkozó megbízatása a f. évi június hó 30-tól érvényesíthető egy éves felmondással visszavonható, egyuttal tisztelettel értesitem Nagyságodat, hogy igazgatói kinevezését 1913. évi június hó 30-án hatályon kívül helyezem. Midőn ezt az elhatározást szives tudomására adom, nem mulasztatom el, hogy a m. kir. Operaház szolgálatában hosszú évek során át teljesített érdemes és értékes munkálkodásaiért köszönetet ne mondjak. Biztosítom Nagyságodat, hogy arra a példás szorgalomra, odaadó buzgóságra, fáradhatatlan munkakészségre és ideális lelkiismeretességre, amelyet az Operaház érdekeinek előmozdítása körül különféle minőségben és tevékenységi körben a legnehezebb viszonyok között is, törhetetlen kitartással tanúsítani sziveskedett, mindenkor tisztelettel, elismeréssel és hálával fogunk visszaemlékezni. Fogadjon Nagyságod őszinte nagyrabecsülésem és kiváló tiszteletem kifejezését. Budapestben, 1912. május hó 18-án. Gróf Bánffy Miklós s. k.

A féléhivatalos jelentés azt is mondja, hogy addig, amíg a m. kir. Operaház igazgatói állásának más erővel való betöltésére nézve a kormánybiztos megfelelően intézkedhetnék, az igazgatói teendőket gróf Bánffy Miklós egyelőre az intézet szakvezetői útján fogja elláttatni.

Mészáros Imrének az igazgatói állástól ilyen módon való felmentése mindenesetre váratlanul jött. Váratlanul, mert az operaházi viszonyokkal ismerős körök úgy látták, hogy Bánffy és Mészáros együttműködése teljes harmóniában kezdődött, amit az is bizonyít, hogy Bánffy teljes egészében elfogadta Mészárosnak a folyó szezonra tervezett művészi programját. Mészáros felmentésének tehát kétségkívül rendkívüli és fontos oka van most, amikor még sem a szezon végén nem vagyunk, sem egy új szezon kezdetén nem tartunk. A barátságos együttműködésnek e váratlan felbomlása mögött súlyos és váratlan differenciák rejlenek.

E pillanatban nem kívánjuk kritika tárgyává tenni Mészáros szerződésének felbontását, mert egyelőre ismeretlenek előttünk azok a körülmények, amelyek a helyzetet annyira kieleztek, hogy Mészáros felmentését vonták maguk után. Bánffy Miklós részéről ez a lépés csak akkor volna indokolható, ha a felmentéssel

egyidejűleg bejelentené, hogy ki az a művészi erő, akit sikerült Mészáros helyére megnyernie. Mert ha Mészáros helyére jobb igazgatót talál és szerződött, úgy ez helyes eljárás. De az, hogy Mészáros helyére egyes adminisztratív embereket állítson oda igazgatói munkakörre, ez sem művészi, sem adminisztratív szempontból nem helyes. Ez legfeljebb csak azt igazolhatja, hogy Bánffy egy igazgató helyett akinek esetleg nem tudott diktálni, olyan operaházi hivatalnokokat akar, akiknek parancsolni tud.

De semmiképpen sincsen megvilágítva, hogy mi ennek a változásnak művészi indoka. Bánffyt azért nevezték ki kormánybiztossá, hogy az Operaházban új helyzetet teremtsen, jobbat, mint az előbbi. De ha jobb helyzetet teremt, úgy ezt ugyanakkor kell teremtenie, amikor a régi helyzetet, a régi rendszert eltörli. A rombolás helyén egyidejűleg újat, jobbat építünk. Ez az igazgatói felmentés Bánffynak az első ténykedése, amely azt igazolja, hogy valamivel fordulított, aminek köze van az Operaházhoz. Mert eddig csak annyit tett, hogy dicsértette magát azokért a művészi eredményekért, amelyekért még jóval kineveztetése előtt Mészáros dolgozott. Most végre tehát elérkezettünk az első Bánffy Miklós-féle munkálkodási stációhoz: felmentette Mészáros Imrét. Hogy mi következik ezután, azt egyelőre nem kutatjuk, annál inkább nem, mert ezt még maga gróf Bánffy Miklós sem tudja.

Ami az egyedüli konkrét dolgot, Mészáros Imre távozását illeti, ez igazán sajnálatos esemény. Mészárosról mindenkinek el kell ismernie, hogy benne a páratlan kötelességtudás a kitartó szorgalommal és ambícióval egyesült. Ha voltak is olyan disszonáns hangok, amelyek az ő művészeti munkálkodásában zavarólag hatottak, ezek kétségek nélkül az ő túladó ambíciójában lelik magyarázatukat, mert mindent jobban akart megalkotni és keresztülvinni, mint ahogyan azt a helyi körülmények engedték. De amidőn elhagyja az Operaházat, mindenki, barát és ellenség, kényszerrel és csúszni, hogy távozásával az Operaház egyik legkötelességtudóbb, legszorgalmasabb férfit veszíti el benne, aki minden önzés kizárásával, minden magánérdek mellőzésével, súlyos helyzetben, nehéz viszonyok között az Operaház ügyeit mindenkor odaadó lelkiismeretességgel és belátása szerint a leghelyesebben szolgálta.

A kulisszák világából

— Színházi csevegés. —

(Ami még niányzik.)

Szerdán *Berczik* Árpádhoz ért a Nemzeti Színház vigjátékciklusa. Ez az „állomás” ugyan elég tág spációm: félszázadnál nagyobb időt ölel föl. Így hát az érdemes színműíró működését éppen úgy lehet a *Szigligeti*, mint a *Herceg* Ferencz korához skatulyázni.

A „Nézd meg az anyját...” került színre.

A közönség melegen ünnepelte *Bercziket* és a színészek is szeretettel vették körül. Jól esett neki mind a kettő. Kedélyesen mondott el egy kedves reminiscenciát:

— A „Himfi dalai” című vigjátékom bemutatása előtt csufos bukást jósltak és gyöngéden értésemre adták, hogy legjobb lenne, ha visszavonnám a darabomat. De én bíztam benne s megszegettem magamat. „Shakespeare korában — mondtam a tanácsadónak, — megverték a rossz darab íróját. Ennél rosszabb sors engemet sem érhet... úgy se vertek még meg.” A premiére fényes sikerrel zajlott le... Közönség és sajtó elhalmozott elismerésével.

Azután humorosan tette hozzá:

— A verés még mindig hátra van!

(A jubiléus az „Otthon”-ban.)

Alszegehy Kálmánt, a m. kir. Operaház főrendezőjét jubilálták tegnapi nap. Kijutott neki minden jóból a „Rózsalovag” előadása közben. Kapott virágot, babért, emléktárgyakat, tapsot... sok és zajos tapsot... és még több magasztalást s jókívánságot. Szinte megoszmörölt tőle.

Tegnap délután, szokás szerint, az „Otthon”-ba sietett, hogy megpihenjen a kállott izgalma után. Hát a belépésekor nem fülsiketítő taps és éljenzés fogadta? A fiúk felugráltak s nem törődve a legszébb rekonstrákkal, torkuk szakadtából ordítottak és két kézzel csapkodták az asztalokat.

Alszegehyben felébredt a szunnyadó rendező, széles gesztussal csendet intett és parancsoló hangon kiáltotta:

— Elég!

Azután kezét szoritott a közelállókhoz s — mint aki jól végezte a dolgát — loült a rendes asztalához, hogy a szokott uzsonnáját elfogyassa.

Ekkor újabb meglepetés várt rá: a félbarna habos kávéja és a pirított kifli szeletei gyönyörűen vert ezüsttálczán pihentek. A tálcza fenekén ez az ajánlás:

ALSZEGHY KÁLMÁNNAK

40 éves jubileuma alkalmából

az „Otthon-kör” felszolgáló személyzete.

Egy másik kisebb ezüsttálczán pedig, két antik metszett vízespohár.

Hát ez már igazán több volt, mint amennyit egy színházi trükkökhöz edzett jubiléus flegmája elviselhet. Könybe lábadt a szeme. Kadenciát kereső szája nem tudott mást motyogni, mint ezt a sablonos szót:

— Köszönöm!

Azután visszaparancsolta az életfentartó lidegvérét és stentori hangon kommandérozta:

— Trébiés!

Ez az ur ugyanis a mindennapi alsós partnere, aki nélkül nem kezdődhetik el a játék.

(A kiejtés.)

A „Lohengrin” tegnapi szenzációs előadását sok más csunya konkurens közt végignézte egy nagyon fess konkurens is: a szöke *Prégerné*, kinek férje operette-társulattal fog a Vigszínházban vendégszerepelni.

A szép asszonynak *Forrai* Miklós, az ismert művészeti vállalkozó, mutogatta a nevezetesebb jelenlevőket:

— Azok ott, a baloldali nagy páholyban, báró *Gerliczyék*... amott — az erkélyen — gróf *Apponyi* Albert, a híres politikus... ez itt *Konkoly* Thege Miklós, Magyarország legjelesebb csillagása: most színpadi csillagokat vizsgál... Ott van *Beregi* Oszkár a nevével.

— *Beregi*? — kérdi *Prégerné*. — A hübscher Kerl... aber ich kenn ihn nicht.

Forrai megmagyarázta, hogy *Beregi* a Nemzeti Színház kitünő tagja és lehetetlen, hogy Berlinben ne látta volna: hiszen két évig volt a Deutsches Theater tagja.

A szép asszony csak ekkor nézte meg jobban és egyszerre örömmel ismerte fel:

— Ja... der *Péréki*!

Persze, hogy látta a *Faust*-ban játszani.

(Két „beültetés.”)

Ez a Wagner-előadás csupa kedves epizódot teremtett a Népepera nézőterén. Ahol háromezernégy ember szorong egymás körül, ott magától támad a sok móka.

Góth Sándorék a földszinten ültek. Az első felvonás után, a közönség nagyrészevel, ők is kivonultak a foyerbe, buffetbe. Találkoztak *Ullmann* Adolfal, a Magyar Általános Hitelbank felügyelőjével. Rövid üdvözlés után a hatalmas financier karongta a kitünő művésznőt és fölvitte családjához, a páholyába. A következő percben már mindenfelé észrevették s konstatálták:

— Nini, *Ullmann* a páholyába ültette *Góthnét*!

— Az ám! — szólt egy másik. — Hát *Góth* tal mi van?

— Azt talán a Vigszínházból a Hitelbankba ülteti.

Nem is lenne rossz, majd az ötven éves jubileuma után!

(*Apponyi* véleménye.)

Előbb említettem, hogy gróf *Apponyi* Albert a demokratikus erkélyről nézte végig a „Lohengrin” tegnapi diszeloadását. Ezt nem takarókoságból tette (a többi Wagner-estre földszinti jegyeket váltott), de arról akart meggyőződni, igazán olyan jó-e a Népepera akusztikája, mint ahogy általában mondták.

És csakugyan kifogástalannak találta. A legfinomabb árnyalatok, a leheletszerű pianissimók is eljutottak hozzá. De nemcsak az akusztikától, az egész előadástól el volt ragadtatva. Pedig *Apponyi* ért hozzá. Nagy Wagner-ismerő s nevezetesen „Lohengrin”-t annak idején a halhatatlan szerző dirigálásával hallotta Bécsben.

Annyira tele volt szíve-lelke a magába szivott gyönyörűséggel, hogy másnap délelőtt a képviselőházban is a nászinduló és a Grál-legenda zsongott a fülébe. Találkozott *Márkus* Miksával s így szólt hozzá:

— Ápropo, én még tartozom a jegyekért. Mennyi az? ... 48 korona?

— Csak 44, — jegyezte meg *Márkus* nevetve — kegyelmes uram még ebben sem tágit a 48-tól?

— Pardon — korigálta *Apponyi* — én csak azért kérdeztem, nehogy 67-es alapon kelljen fizetnem.

(Mi okozta a vihart?)

A Magyar Színházban arról a rémitő szélviharról volt szó, mely olyan nagy szerencsétlenséget okozott Erdélyben s melyet némelyek ciziklonnak, mások tornadonak, taifunnak, nemeének kereszteltek el.

Abban a művésznép tisztában volt, hogy Amerikában keletkezett, de azon tanakodtak, hogyan jöhetett át a tengeren?

— Én tudom, mondta *Sebestyén*.

— Nos? kérdezte *Báthory* Giza.

— Hát a visszaköltözött kivándorlók hozták magukkal.

— Vigyen el a tornado! kívánták neki a jóakaró kollégák.

(A Magyarok Bécsben.)

Nagy készülődésben vannak Magyar Színházak: Bécsbe mennek játszani. Ma jelent meg a kommunikéjük. Ebből kitünik, hogy érdekes műsorsort állítottak össze s ha a csehek bele nem kontráknak, nagy sikerre számíthatnak.

A koronázás évfordulóján magyar lojalitással fognak tüntetni. *Márkus* László alkalmi ódájával kezdődik ez az előadás s azután a *Bródy* Sándor „A fejedelem” és *Szemere* György „Siralomházban” című egyfelvonásosai kerülnek színre.

— Fiukám — mondta Sándor bá *Beóthy* Lászlónak, a műsor megállapításakor — csak egy

Az egész országban minden gazdánál dicséretet és nagy meglepetést aratnak.

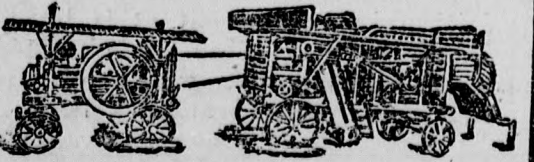
Benzin és Nyersolaj

MOTOROS

Cséplőkészletek

Minden gazda maga kezelheti, nem kell gépész sem hatóság engedély. Rendkívül olcsó és tiszta piacképes cséplés, már 4 lóerőjű gépeknél is és egész 20 lóerőig. Motorainkkal a községben a házak között az udvarban szabad csépleni.

Szíves figyelmébe! Minden gazda, ki egy motoros cséplőkészlet beszerzésének még csak gondolatával is foglalkozik, kérje egy levelező-lapon képes árjegyzékünket — ingyen és bérmentesen küldjük — és abban oly fontos adatokat talál, hogy azonnal mindenben teljesen tájékozva lesz.

Bérmentes szállítás az ország minden állomására. — Legújabb megállapított igen előnyös árak és kényelmes feltételek.

Leveleim:

Rajnavideki Motor és Gépgyárak magyarországi képviselete

KELLNER ANTAL ÉS FIA

BUDAPEST, VÁCI-UT 4. SZ.

kikötésem van: hogy az én darabom után Szemere Gyurka velem együtt jelenjék meg a kihívásra... és hogy a „Siralomházban“ után engemet vigyen ki magával... Olyan fess gyerek az a Gyurka, hogy mellette szeretnék hajlongni a bécsiek előtt.

(Lehetetlen törekvés.)

Nagy sikere van a Faludi-féle film-gyár „Csók története“ című mozi-darabjának. Nagyszerűen játszzák Mészáros Giza, Vendrei Tanay és Csontos.

Ők maguk is gyönyörködtek a saját művészetükben. Csak éppen Csontos busulta el magát: A nagy szerződéshez vizsgálhatatlan, mert nem tud a filmről ellépni.

Egy látésöves ur.

(*) A Wagner-ciklus második estéje. A Népepera által oly páratlan bőkezűséggel és fáradsággal rendezett szenzációs Wagner-ciklus, mely a Lohengrin előadásával a legszerencsésebb auspiciumok között indult meg csütörtökön, ma este újabb diadalmos állomásához érkezett és biztosan fejlődő impozáns körvonalakban kezd kialakulni. A bayreuthi mester romantikus korszakának második nagy népszerűségnek örvendő operáját, a Tannhausert játszották ma este, főbb szerepeiben az első Wagner-előadásával egyvívásu legkiválóbb énekesekkel. A színház külső képe a megszokott volt, már mint a Népepera „nagy“ estéin megszokott: a lenyugodni készülő nap rézsutos sugarai világvárosi képet aranyoztak be a Népepera környékén. A fogatok, autók százai táboroztak a Tisza Kálmán-tér északnyugati sarkában, a hatalmas színházi épület körül, amely felé a körsugarakban összefutó utcákból nyugzó tömegekben zarándokolt a gyalogos népség is, a modern zenei bálvány imádatára. A heroldok kürtjelét ezuttal már inkább érdeklődéssel és türelmetlen várakozással, mint megilletődött áhitattal hallgatta a közönség, mely kezd tisztába jönni azzal, hogy a tulfeszített figyelemmel várt csoda csak egyöntetű, tökéletes és nálunk még alig hallott Wagner-előadás alakjában jelentkezik, ami ezuttal tulajdonképpen nem is csoda, ha csupa olyan kiváló és tökéletes tényező működik benne közre, mert a népeperai Wagner-ciklus minden darabjában. Az első előadáson tapasztalt merev, áhitatos hangulat ma este fölengedett, természetesség vált melegséggé áradt végig a szíveken és nem korlátozta semmi álérzelem a kitörni kívánczó lelkesedést, amely erőben folyton fokozódva, kísérte végig az egész előadást. A czimszerepet Heinrich Knote énekelte, akinek ez az alakítása a Lohengriné felett áll. Különösen a szerep lírai részeiben volt pompás, hangjának ércze izzó melegséggel ömlött a hatalmas nézőtér fölé, bámulatos magasságokban csillogott s emellett mindig erőteljes, a középfejkécskenben is minden bariton-iz nélküli ideális, férfias tenor. A partnere Maud Fay, az amerikai származású müncheni kamaraénekesnő volt. Nagyszerű megjelenésű, tökéletes illuziót keltő Erzsébet, pompás hangnnyal, nagy énektudással és egyaránt tökéletes egy lírai, mint a drámai részekben. Vénusz szerepében is új énekesnővel ismerkedtünk meg: Erna Denner, a berlini Hofoper tagja énekelte, frissen csengő, erőteljes hangjával kitűnően győzve a szerep nehezégeit. Az örgróf szerepe jobban illett Paul Bender öblös baritonjához, mint Madarász Henriké és Friedrich Plaschke is jobban tetszett ezuttal, mint a csütörtöki Telramundalakításban. Meleg baritonja ma este teljes plaszticitásban érvényesült Wolfram hálás és rokonszenves szerepében s az esti csillaghoz énekeit dalát zajosan megtapsolták nyílt színen. Walter Robert Hutt énekelte és kis szerepében is megállapíthattuk róla, hogy elsőrendű lírai tenor, aki még sok gyönyörűséget fog szerezni a ciklus későbbi előadásain. Charles Mott Biterolf szerepében ma este bele tudott illeszkedni a kitűnő ensembleba, úgy látszik jobb diszpozícióban volt, mint a ma nap, Lily Herking igen kedves jelenség volt a pásztorfiu szerepében, melyet frissen csengő hangon énekelte. A zenekar Franz Mikorey vezetésével ma nagy sikerrel szerepelt és a közönség előtt nagy sikerrel mutatkozott. Úgy látszik a kitűnő dirigens az első estén még

kissé idegenül érezte magát az új környezetben. Ma nyoma sem volt az ingadozásnak, nagyszerű hanghatásokat hozott ki az orkeszterből, melyen a szenális műépítész biztos számításával építi fel a wagneri zene nagyszerű architektúráját. A nyitányok előadása és a kórusos nagy jelenetek felfokozása a legnagyobb produkciók voltak, csak kár, hogy nagyobb karszemélyzet nem áll rendelkezésre. A díszletek ma is izléesek és hatásosak voltak, a harmadik felvonás alkonyodása valóságos szenzációszámbe ment, a folyamatos, szép rendezésért pedig Siegmund Krauss kamaraénekes érdemel teljes elismerést. A közönség a Wagner iránti nagy és méltó imádatában ezuttal méltán adózott hálával és elismeréssel a nagyszerű előadás tényezőinek: lelkes tapsokkal szőlitotta a főszereplőket minden felvonás után számtalanszor a függöny elé, Mikorey főzeneigazgatót pedig, akinek a második felvonás után többször meg kellett jelleme az énekesekkel a rivalda előtt, mindegyik évtány után zajos ovácziókban részesítette.

(-na.)

(*) A Színészegyesület tanácsulése. Az Országos Színészegyesület igazgató-tanácsa június hó 4-én, kedden délelőtt három órákor ülést tart, amelyre Komjáthy János, Krecsányi Ignác, Mezei Béla és Mezei Kálmán vidéki tanácsosokat hívták be. Ezen a tanácsulésen kerül tárgyalásra a színigazgatói koncesszió dolga. A koncesszió iránti kérvényeket június hó elsején kell a központi irodába beadni. Tekintettel a színigazgatók részéről fenálló sok hátralékra, a tanács csak azokat a kérvényeket fogja pártolólaga a miniszter elé terjeszteni, amelyek az alapszabályszerű követelményeknek mindenben megfelelnek.

(*) Színészek mozgalmá. A pozsonyi színtársulat 28 tagja felhívást intézett többi pályatársához, amelyben elmondják, hogy a színigazgatók most alakuló szövetsége cselekvésre inti a magyar színészeket. Az igazgató és színész között ezer érdek áll szemben egymással, — csupán egyben lehetnek szolidárisak — a művészi munka kivételében. Az igazgatók szövetkeztek érdekeik megóvása céljából. Ezzel szemben a színészek is szövetkezzenek. A pozsonyi színtársulat 28 tagja örömmel üdvözli a pécsi és szatmári pályatársak mozgalmát. És felszólítja a színészeket, hogy az októberi rendkívüli közgyűlésre csak a társulat kebeléből választott rendes tagot küldjenek képviselőnek. A három évenként tartandó közgyűlés-javaslat elvetendő. A teljes pártatlanság helyett a 18 színigazgató-tanácos késlekedve, hónapok multával intézik el ügyeiket. Az alapszabályok egy részét elvetni kívánják. Új szabályokat követelnek és a szerződés minták teljes megváltoztatását, a színész-szindikátus megalakítását s működésükének precizizozását. Midezen munkák előkészítésére kijelölnek egy napot, azaz az alapszabályaik 23. § értelmében 10 színtársulat gyűlésének aláírásával, joguk van rendkívüli közgyűlést összehívni. Ezt a napot a most következő októberi rendkívüli közgyűlést követő napban állapítják meg.

(*) Színházak műsora. Az Operaházban holnap, vasárnap Puccini Tosca-ja kerül előadásra a czimszerepben Borgo Ágnes, a párisi Nagyopera művésznőjének vendégfellépésével. Hétfőn és kedden nincs előadás. Szerdán Borgo Ágnes fejezi be vendégszereplését a Walkür Brünnhilde szerepében. Csütörtökön és pénteken nincs előadás. Szombaton Mozart „A varázsfuvola“ című dalművét elevenítik fel részben új szereplőkkel. Az új királynőt Maleczky Bianka énekl mint vendég. Új szereplők lesznek: Ambrusné Etelka (Papagena), Medek Anna (1-86 hölgy), Marschalkó Rózi, Háber Gyöngyike, N. Bodor Károla (nemők), Székelyhidy, Budai (vértésök). Már játszott szerepeikben Hajduné, N. Valent, Arányi, Szemere, Venczell, Kertész, Mihályi, Hegedűs, Déri lépnek fel. (Evi bérlet 88. szám, kezdete 7 és fél órákor.) Pünkösdi vasárnapján a m. kir. Operaház és a Nemzeti Színház nyugdíjintézete javára szokásos jótékony célú előadásul Carmen kerül színre Escamillo szerepében dr. Piek Ernő vendégfellépésével. Carmen—Szamosi Elza, Micaela—Hajduné Ilona, Don José—Környey Iesz. (Rendkívüli bérletszám IV. szám, kezdete 7 és fél órákor.) Pünkösdi hétfőjén hírneves vendége lesz az Operaháznak, Hempel Frida, porosz kir. kamaraénekesnő, a jelenkor egyik legkiválóbb koloratúrénekesnője lép fel A tévedt nő czimszerepében. Kedden, május 23-án A nyugat lánya van műsoron a sheriff szerepében dr. Piek Ernő vendégfellépésével. Minnie—Szamosi, Johnson—Környey Iesz. Szerdán, május 29-én, Hempel Frida kamaraénekesnő második és befejező vendégfellépésével Rigoletto-t adják. A vendégművésznő Gildát, a czimszerepet pedig ezuttal először Rézsa énekl. Csütörtökön, május 30-án tartják meg az Orsz. M. Kir. Zeneakadémia operai növendékeinek évzáró vizsgálati előadását. A Nemzeti Színház vigjáték-ciklusának előadásai dominálják a jövő heti műsort is. Holnap, vasárnap és hétfőn, Don Pedro Calderon de la Barba „Urnó és komorna“ című klasszikus spanyol vigjátékát mutatják be elsőrendű szereposztásban és Kosztolányi Dező vers fordításában. Mindkét előadás előtt Pekár Gyula

tart felolvasást. Kedden és szerdán Rákosi Jenő „Aesopus“ című ötfelvonásos vigjátékát adják új betanulással és mindkét este Molnár Ferenc tartja a bevezető előadást. Szombaton és vasárnap, május 25-én és 26-án, Beaumarchais „A sevillai borbély“ című klasszikus vigjátéka kerül színre. A két előadás előtt Heltai Jenő tartja a bevezető felolvasást. A rákövetkező hétfőn és kedden, május 27-én és 28-án Dóczy Lajos „Széchy Mária“ című történelmi színművét elevenítik fel teljesen új szereplőkkel és betanulással. Mindkét előadás előtt dr. Váradi Antal olvas föl.

A Népepera e hetét teljesen lefoglalja a gyönyörű sikerrel indult Wagner-ciklus. Most vasárnapon a Bolygó Hollandi van műsoron. A czimszerepben Van Rooy Antallal, a híres bayreuthi Hollandi mutatkozik be a budapesti közönségnek. Daland szerepében egy kedves ismerőst látja viszont az operalátogató publikum, Erdős Richárdot, aki most Frankfurtban szerep dícsőséget a magyar névnek. Eriket a gyönyörű hangú Rutt Róbert énekl. Herking Lily, Nietan Hans egészíti ki az ensemblét, amelynek külön érdekessége lesz Éva Plaschke von der Osten asszony a Senta szerepében. A kitűnő művésznőnek ez a legnagyobb sikerű alakítása, amely a budapesti közönségnek is előreláthatólag kiváló művészi élvezetet fog szerezni. Van der Osten asszony különben hétfőn már Drezdában énekel s így hogy drezdai fellépése lehetséges legyen, még az éjjeli vonattal tovább utazik, ennélfogva az előadás félhétkor kezdődik. A Bolygó Hollandit Lohse-Ottó, a lipcei Opera igazgatója vezényli. Hétfőn nincs előadás, kedden pedig a Tristan és Isolda kerül színre a két czimszerepben dr. Bary Alfréddal és Mottl-Fassbender Zdenkával. Ezen az estén lép fel először Brangaena szerepében Cahier Charlesné. Ezt az előadást Lohse Ottó vezényli. Szerdán ismét pihen az ensemble, csütörtökön pedig a Mesterdalkok van műsoron Hempel Frida, Feinhals Frigyes és Knote Henrik nagyszerű triászával, amelyhez még dr. Kuhn és Geis József be-mutatkozása csatlakozik. Erre az előadásra, melyet Mikorey Ferenc főzeneigazgató vezényel, már semmimégy sem kapható. Pénteken nincs előadás, szombaton pedig a Lohengrint ismétlik meg teljesen új szereposztással, amelynek szenzációs érdekessége Hempel Frida fellépése Elsa szerepében. A kiváló művésznő mellett Hutt Róbert, Breitenfeld Richard és Cahier Charlesné, a Budapesten is gyakran ünneplést művésznő tolmácsolják az Opera főalakjait és mint a színpadon, úgy a zenekarban is attrakcióvá várt a közönségre: Dr. Ledwe Ferdinand, a legkiválóbb német dirigensek egyikének szerepében. Vasárnap kezdődik meg a Ring előadása, a Rajna kincsével, amelyet Mikorey Ferenc dirigál. Főszereplői Feinhals, Cahier, Hempel, a magyar Zádor és K. Durigó Ilona, Gura Hummel és Schramm lesznek.

A Vígyszínházban hétfőn: Mindenütt jó... kedden: Csitri, szerdán: Der Frauenfresser (Az asszonyfaló), csütörtökön: Der tapfere Soldat (A bátor katona), pénteken: Die keusche Suzanne (Az ártatlan Zsuzsika), szombaton: Die geschiedene Frau (Az elvált asszony), vasárnap délután: Az ürög, este: Der Frauenfresser (Az asszonyfaló), hétfőn délután: Csitri, este: Der unsterbliche Lump (A halhatatlan lump.)

A Király Színházban Baron Rezső és Felner Pál operettjének a bemutatásáért, amelyet Liptay Imre a Csókszanatórium czímmel fordított magyarra, nem csütörtökön, hanem pénteken este lesz. A csütörtökre váltott jegyeket a színház becseréli a pénteki bemutatásra. A Csókszanatórium első előadásig, vasárnap este és szerdán Sidney Jones operettje, a Gésák van műsoron, hétfőn és csütörtökön a Leányvásárt adják, amelyben Bessy szerepét Berky Lily játssza, aki az máj szombaton nagy sikerrel játszotta. Kedden fel-ujtják Rényi és Martos operettjének, a Kis grófnak előadását. Vasárnap délután Bakonyi és Kacsóh diadalmos operettje, a János vitéz van műsoron mérsékelt helyárrakkal, a jövő vasárnap délutánján adják először ugyancsak mérsékelt helyárrakkal a Gésákat. Pünkösdi hétfőjének délutánját a János vitéz tölti be mérsékelt helyárrakkal, míg este a Csókszanatórium előadását ismétlik meg.

A Magyar Színház pünkösdi hetének műsorát az idei évad darabjai teszik változatossá. Vasárnap, kedden, pénteken és Pünkösdi hétfőjének estéjén Biró Lajos népszerű darabja, a Rabolólag van műsorra tűzve. Pünkösdi hétfőjén lesz a nagyszerű darabnak az 50-edik előadása. Hétfőn, szerdán és Pünkösdi vasárnapjának estéjén Rössler Károly vigjátéka, a Frankfortiak kerül színre, csütörtökön pedig Sem Benelli drámáját, a Guayvacsorát adják Törzsszel, Kürthyvel és Báthory Gizával a főszerepekben. Szombaton Biró Lajos vidéki története, a Sárka lilium van műsorra tűzve. A délutáni előadások közül vasárnap a Kis kávéházat adják. Pünkösdi vasárnapjának délutánján a Sásfiók kerül színre.

**Légy szorgalmas, mint a méh
És gyűjtsd a bankot szépen.
Hogy Kerpel-kézfinomítót
Vehess majd rajta, szépem.**

Kerpel
kézfínomító
90 fillér

Kerpel
arczfínomító
2 K 50 f.

Kerpel
pouder 2 korona

Kerpel
szappan (3 darab)
1 K 50 f.

Kerpel V., Lipót-
körút 28. szám.

mig Pünkösdi hétfőjének délutánját a Hivatalnok urak előadása tölti be.

Budai Színház. Hétfőn: Mintaasszonyok, kedden: Aranylakodalom, szerdán: Aranylakodalom, csütörtökön: Mintaasszonyok, pénteken: A dolovai nábob lánya, szombaton: A kis gróf, vasárnap délután: A muzsikaslány, este: A kis gróf.

Az Uránia Színház keddi, e hó 21-ki premiéréje iránt a közönség minden rétegében élénk érdeklődés mutatkozik. Dr. Rejöd Alpár Románia című darabja lesz a színház ezidei utolsó ujdonsága.

A **Budapesti Színházban** vasárnap este ötödször adják Az asszonyfalót (Der Frauenfresser), Eysler Edmund operettjét. Délután a Mayerék című bohózat kerül színi. Püskös vasárnap délután a Falu rossza, Pünkösdi hétfőn délután A betyár kendője kedvelt népszínmű van műsoron. Mindkét darabban Küry Klára játszza a főszerepet.

(*) **Az Erzsébet királyné-émlék pályázat.** Az Erzsébet királyné-émlék végrehajtó-bizottsága báró Forster Gyula titkos tanácsos elnöke alatt tartott ülésében a Mérnök- és Építészegylet által ki-kefeztet indokolt óhajására a folyó évi november 15-ére kitűzött pályázati határidőt 1913. márczius 15-éig meghosszabbította.

(*) **A tavaszi tárlat berekesztése.** A Képzőművészeti Társulat tavaszi tárlata és az ezzel kapcsolatos Pataky László-féle hagyatéki kiállítás, amelyeket eddigelé rengeteg sokan tekintettek meg, már csak a jövő héten marad nyitva és pünkösdi hétfőjén délután bezárul. A tavaszi tárlattal egyszersmind a Képzőművészeti Társulat befejezi az ezidei művészeti évad kiállításainak a sorát és a Műcsarnok kapui is bezárulnak és csak októberben nyílnak meg ismét.

(*) **A Műcsarnokból.** Az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat összes művészeti szakbizottságai tegnap délután ülést tartottak, amelyen megválasztották a Társulat kezelése alatt álló művészeti segély- és nyugdíjalapot kezelő bizottságot. A bizottság tagjai lettek a festőművészek közül: Bruck Miksa, Jendrassik Jenő és Knopp Imre; a szobrászok közül pedig Kallós Ede és Róna József. Az újonnan megválasztott bizottság nyomban megtartotta első ülését és több segélykérést elintézt.

(*) **Kezdete 7 órakor.** A Népepera igazgatósága ezután is értesíti a közönséget, hogy a „Bolygó hollandi” vasárnapi előadása félhét órakor kezdődik.

BELATINY PEZSGÓ

TUDOMÁNY ÉS IRODALOM

* **A „Vasárnapi Ujság”** május 19-iki száma pompás képekben foglalkozik Szinyei-Merse Pállal és legújabb kiállításával. Az Ernst-muzeumot is több szép kép mutatja be. Néhány kép és Alexander Bernát cikke a Nemzeti Színház vigjáték-ciklusának főbb darabjaival foglalkozik. A Király-díj, egy londoni bazár képei Királyfalvy Károlytól. Homicskó rajzai az Augusztus-ünnepről, a Carpathia legénységének football-mérkőzéséről stb. adják a többi szép képek tárgyait. Szépirodalmi olvasmányok: Szemere György regénye, Erdős Renée novellája, Juhász Gyula verse, Varságh János Leconte de Lisle fordítása, Claude Farrère francia regénye. Egyéb közlemények: az elhunyt dán királyi arcképe, kép a római magyar zarándokokról s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, sakkjáték stb. — A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre 5 korona, a „Világkrónika”-val együtt 6 korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV., egyetem-utca 4. szám.) Ugyanígy megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félre 2 korona 40 fillér.

* **Uj Idők.** Változatos és gazdag tartalommal jelent meg a héten a magyar családok kedvelt hetilapja, az Uj Idők. A lap élén Krudy Gyula érdekes és szép regényének, a Francia kastély-nak művészi szépségében gazdag folytatását találjuk. Elbeszélést Pakots Józseftől és Biró Lajostól közöl a lap. Farkas Pál folytatja népszerű új humoros rovatát, a „Kéltutató naplóját”. Közli még az Uj Idők Balzac mély és lebilincselően érdekes társadalmi studiumát az előkelő élet pszichológiájáról. Adorján Andor cikke, Telkes Béla és Kun József verse, stb. egészítik még ki a lap szövegrészét, míg az illusztrációk közül kiemeljük a Népepera ünnepi előadásainak fényképsorozatát, egész sor fényképet az új állatkertből, a „Carpathia” labdarúgó csapatának mérkőzéséről, Mühlbeck Károly öleletes fejtézeit, stb. Az Uj Idők előfizetési díja negyedévre 5 korona. Kiadóhivatal Budapest, VI., Andrásy-ut 10. szám.

* **Gömfalu.** A budapesti új állatkert madár-birodalmának egyik szép látványos érdekességéről,

a gömfaláról ir kedves és tanuságos cikket az Én Ujságom legújabb számába Garády Viktor, az új állatkert akváriumának berendezője. A szórakozva, mulattatva tanító cikkek kívül még ott találjuk Balla Ignác érdekes cikkét az életmentő Marconiról, akinek gyermekkorából mond el kedves epizódot ez a cikk, amely epizód éppen a későbbi világhíres találmányával van összefüggésben. Móra Ferenc folytatja szép, vidám regényét, mely Csalavári Csalavérnek kalandjairól számol be, Pósa Lajos pattogó, karikázó verset írt, Szegedi Lőrinc pedig történelmi elbeszélést közöl Aoró Gergőről, Pityi Palkó tréfás története, Kun Barnabás, Gyenes Erzsébet verse, Gyökössi Endre regényfolytatása, stb. egészíti még ki a lap szövegrészét, míg a képek javarésze Mühlbeck Károly művészeti rajzoló tollát dicséri. Az Én Ujságom előfizetési díja negyedévre 5 korona. Kiadóhivatal Budapest, VI., Andrásy-ut 10. szám.

* **Akadémiai pályázatok.** A Magyar Tudományos Akadémia pályázati közlő 1912. szeptember 30-án a következő szöveggel kiírt pályázatok be-kezdési határideje jár le. A Magyar Tudományos Akadémia pályázatot hirdet Bererédj István élet-és jellemrajzána megírására. Az Akadémia elfogad életrajz-tervezetet is, megfelelő mutatóvanyval. Jutalma Bezerédj Pál adományából 2000 korona. Az I. osztályból. A gróf Teleki József-jutalomért 1912-ben verses formában a szomorujátékok pályáznak. A legjobbnak ítélt pályamunka jutalma 100 arany. A jutalmazott mű előadásra a Nemzeti Színház tulajdona, kiadásra a szerző marad. A Farkas-Raskó alapítványból 200 korona jutalom hirdetik hazafias költeményre, amely lehet himnusz, óda, elégia, ballada, költői elbeszélés vagy szatíra. Valamely fejezet a magyar összehasonlító mondattanból. Jutalma a Marczibányi-alapítványból 40 arany. Petőfi „János vitéz”-ének hatása Arany „Toldi”-jára. Jutalma Lehr Albert-alapítványból 200 korona. A II. osztályból. Az állandó hadsereg története I. Lipót korától Mária Terézia haláláig. Jutalma a magyar királyi honvédelmi miniszter adományából 100 darab császári és királyi arany. Kivántatik a belső vámok (száraz, vízi és vásár-vámok) története Magyarországon a mohácsi vészig. Kivántatik báró Eötvös József „A XIX. század uralkodó eszméi” című művének kritikai méltatása szociális, politikai és történetbölcséleti szempontból. Ezzel egész anyagának felhasználásával és Eötvös polemikus álláspontjától elvonatkozva, kísértések meg annak a rendszernek a feltüntetése, amely Eötvös tanaiban bennrejlnek. Jutalma a Sztrókay-alapból 200 arany. Fejtessék ki a csatornák jelentősége a hazai közlekedés szempontjából. Jutalma a Dora-alapítványból 50 arany. Fejtessenek ki a városi politika feladatait, különös tekintettel a közüzemeknek saját kezelésbe leendő átvételére és folytatására. Jutalma a Pesti Hazai Első Takarékpénztár-Egyesület Fáy András nevére tett alapítványból 6000 korona. Adassék elő a magyar államosítás története 1867. óta. Jutalma az Egyesült Budapesti Fővárosi Takarékpénztár alapítványából 1000 korona. A III. osztályból. Kivántatik a magyar botanikai terminológia és nomenclatura fejlődésének története, a honi botanika történelme fonálán, a legrégebbi időkől vagy különös tekintettel Diószegi-Fazekas munkáira. Jutalma a Vagyász-alapítványból 2000 korona.

* **Ujdonság a történetírás terén.** Éble Gábor történetíró legújabb műve: „Az ecsedi százéves urbéri per története” most hagyta el a sajtót. Ismertetésül közöljük a szerző tájékoztatójának következő sorait: „Urbéri pertörténet, még pedig százéves urbéri per története, melyben a jobbágy áll szembe földesurával, tudunkkal eddig még nem jelent meg a nyilvánosság előtt. Híven a megörzött periratok és levelezések szerint adjuk e viszontagságos történetet, mely kulturisztóriai szempontból, de még az ujdonság ingerénél fogva is érdekes és tanuságos olvasmányul szolgálhat bárkinek, különösen bírónak, ügyvédnek, földesuraknak és földesgazdáknak egyaránt, akár konzervatív, akár demokrata vagy szocialista elveket valjanak.” A diszesen kiállított illusztrált mű ára 5 korona. Kapható minden könyvkereskedésben.

* **A Budapesti Cím- és Lakásjegyzék** 1912-re való hatalmas kötete most jelent meg. Ezzel most már huszonegyedik évfolyamába lép a legnagyobb terjedelmű magyar könyv, amelyet nagyon jól ismer mindenki, a közélet embere, üzletember, magánember egyaránt, mert nincs, aki lépten-nyomon hozzá ne folyamodna, akár egy hivatal vagy hatóság, akár egy közgazdasági vállalat vagy üzlet, akár egy egyesület vagy csak egy magánember címét akarja megtalálni. Budapest egész élete van ennek a 2352 lapra terjedő könyvnek a számtalan apró adatában összehalmozva s minden nemcsak a legmegbízhatóbb feldolgozásban, hanem kitűnő áttekinthetőséggel is, úgy, hogy a rengeteg anyagban mindenki fáradság és bosszantó keresgélés nélkül ta-

lálhat meg mindent. Minden új kötet aszerint bővíti, amint a főváros fejlődik, a huszonegy év előtti szerényméretű kötet ma már valóságos könyvtáriássá növekedett. Bele vannak foglalva az Újpestre vonatkozó adatok is, amelyek a szoros kapcsolatnál fogva, melyben Újpest a fővárossal van, mintegy kiegészítő részei a cím- és lakásjegyzéknek. Mellékelve van a kötethez a főváros egész területének kitűnő tájékoztató térképe igen szép kivitelben, pontos adatokkal, áttekinthető ábrázolásban. Beosztásában különben a könyv megmaradt olyan, amilyennek a közönség már megszokta és megkedvelte, megbízhatóság dolgában pedig csak haladás van benne. A könyvet a Franklin-Társulat adta ki, ára kötve 22 korona.

* **Modern Könyvtár.** A Gömöri Jenő szerkesztette *Modern Könyvtár* három új száma jelent meg most, amelyek mindegyike igen értékes. Az egyik kötet (150-ik szám) *Peterdi Andornak* új verses kötete: *A pacirta énekel* címen. Ennek az egyszerű, őszinte poétának újabb fejlődését mutatják ezek a versek, amelyek a családi érzés meghitt melegét, a falut, a mezőt éneklék meg megkapó közvetlenséggel. A második szám (151.) *Goldzieher Ignác*nak, a világhírű magyar orientálistának, egyik legalapvetőbb kisebb művét tartalmazza. Címe: *Az iszlám újabb alakulása*. Az értékes tanulmányban a világhírű tudós az iszlámnak, mint vallásnak a politikai szerepével, az iszlám újabb alakulásaival foglalkozik. Műve folyamán, amelynek különösen aktualitást ad ma az olasz-török háború, pontról-pontra bizonyítja, hogy az iszlám, mint vallás, egyáltalán nincs utjában a mohamedán népek modern irányú politikai és kulturális fejlődésének. A harmadik szám (152.) a Könyvtár „*Régi Írók*” című értékesnek és hiányt pótlóknak ígérkező, új sorozatát nyitja meg a *Pathelin mesterrel*, a Molière előtti francia vigjáték-irodalom legremekesebb termékével, amelynek szerzője tudvalevőleg ismeretlen. Ezt a kis műremeket most mutatta be vigjáték-előadásainak során a Nemzeti Színház nagy sikerrel. A verses vigjátékot *Hevesi Sándor* fordította és dolgozta át színpadra, briliánsan pörgő versekben. A Modern Könyvtár az Athenaeum adja ki és egy-egy számnak 40 fillér az ára. A kötetek mindenütt kaphatók.

* **Bibliás szabadkőműves.** Írta Paulus. Ára két korona. E címen jelent meg a napokban egy hat ives füzet. Tartalma: A hit, a tudomány és a haza szabadkőműves világitásban. Keresztelő János. Békesség a földön. Tanulságok a munkáskérdés történetéből. A római katolikus papok védelme. E könyv a modern olvasók fokozott lelki szükségleteinek kiválóképpen megfelel. Írója keresztény és szabadkőműves, aki e munkával bizonyítja, hogy a kettő nem ellentét. S az a keresztényiség, amely az itt megösmertett szabadkőműveségtől fázik, talán nem is keresztényiség. A szerző továbbá bibliás. A biblia friss, élhető levegője, mint megelevenítő oxigén árad ki a könyvből. Manapság Krisztust vagy nem ismerik az emberek, vagy félre ismerik. A szerző ismeri Jézust. Azt az élő Jézust, akit nem szorít nyomorékká egyik vagy másik felekezeti dogmáinak abroncsa és nem tesz unalmassá a theologusok beszéde. Mindent a szintiszta Jézus-képen át néz. Rajta át nézi a multat és a jövőndőt és e világot ezerféle bajával. Ez élő Jézus lábaitól biztos szemmel meglátja és megmutatja, hogy a szabadkőműves progresszív iránymnak az élő hit csak serkentője lehet. Emberszeretete és a sötéttség ellen viaskodó igazságérzete egyaránt nagy. Lelkét két erő emeli: a tudás, amely megisztogatja a hitet és a hit, amely megnemsi a tudást. A szabadkőműves igazság, az igazság Kriszushoz, a szeretethez vezet. Ez a szeretet szükséges és bölcselkedetű hazaszeretetre serkenti; a békesség templomának építőjévé teszi. E szeretet szenteli meg a haza elnyomott és jogtalan gyermekeit iránt való mély rokonszenvét és teszi bölcsővé, amikor a gazdag és szegény közötti ellentétből, a munkáskérdésről szól. E szeretetből jut a katolikus papoknak is, amelynek jól látja a legsajgóbb sebeit és e seb legjobb orvosát. Az egész könyvben csodálatos dolgok vannak megírva olyan erőteljes, magyar nyelven, amely rabul ejt szépségével. Csak az ilyen könyv képes arra, hogy az embert magasabb nivóra emelje s a haladásnak, igazságnak és emberszeretetnek alkalmas munkásokat neveljen. Aki lelkiének ünnepi órákat akar szerezni, az vegye meg a könyvet. Kapható bármely könyvkereskedésben.

„Jó étvágya lesz
Ha **DIANA-SÓT** veszi.”

FŐVÁROS.

(Rózsavölgyi helyettes-polgármester szabadságon. Rózsavölgyi Gyula helyettes-polgármester ma két heti szabadságra elutazott a fővárosból.)

(Szerényi és a községi választások. Napok óta híre jár — mi is megemlékeztünk róla — hogy a fővárosban új városi párt szervezkedik, mely az őszi községi választásokon a VI. és VII. kerületben állítana jelölteket a mai hatalmi pártokkal szemben. A szervezkedés élére állítottnak Szerényi József nyug. államtitkár nyerték meg, aki azonban ma oda nyilatkozik, hogy ő *Vássonnyival szemben semmiféle akcióra nem kapható*. Hát ezt természetesen is tartjuk. Az egész hiradásban annyi a valóság, hogy a VII. kerületben megalakult a községi ellenzék, mely minden pártpolitika kizárásával kimondottan Ehrlichék ellen veszi fel a küzdelmet. Eddigélre a VII. kerületben a függetlenségi párt állott mindig szemben Ehrlichékkel és most történik először, hogy a legkülönfélébb pártállásúak összefognak, hogy az őszi választások alkalmával az Ehrlich-féle diktatúrát a kerületben megbuktassák. Az ellenzéki szervezkedést a kerületben rendkívül rokonszenvesen fogadták, másrészt arról is beszélnek, hogy Szerényi József komolyan apprehendál Ehrlichékre, akik hatalmának tetőpontjára kiaknálták, most pedig cserbenhagyták. Ez szolgáltatott anyagot ahhoz a hírhez, mintha az Ehrlich-ellenes mozgalom élén Szerényi József állana.

(Összekötővonal a nyugati és keleti pályaudvar között. A Budapesti Villamos Városi Vasút részvénytársaság, hogy a keleti és nyugati pályaudvarok között rövid és közvetlen összeköttetést létesítsen, Népszínház-utcai vonalából kiágazólag új vonalat tervez, amelynek egyik része a Tisza Kálmán-térig már meg is épült. A kereskedelemügyi miniszter ma értesítette a fővárost, hogy a vasút-társaságnak megadta a végleges építési engedélyt arra, hogy a vonal folytatásaképpen a Damjanich-utca keresztezésével a megnyitott Bajza-utcán át a városligeti fasori vonalba torkolva onnét a Felsőerdősor-utcán át az Andrássy-ut keresztezésével a Podmaniczky-utczáig az új vonalat megépíthesse. A társaság a vonal építését már a legközelebbi jövőben megkezdi.

(A javadalmi bírlés jövedelme. A főváros javadalmait tudvalevően 1911-től 1914-ig terjedő időre egy társaság vette bérbe, amely évenként 440.777 korona 77 fillért fizet a fővárosnak és azonkívül a tiszta jövedelem 25 százalékában részesíti a várost. A társaság most terjesztette be az első üzletív eredményét, amely szerint a tiszta nyereség 152.754 korona 16 fillér. Eszerint a társaságtól a bérösszeget felül még 38.183 korona 54 fillér jár a fővárosnak, amely összeget a társaság már le is fizette.

(A községi választások előkészítése. Az igazoló választmány szerdán, a hó 22-én ülést tart, amelyen a községi választók összeírására a közgyűlés által kiküldött küldöttségeket megalakítják és megállapítják az összeírásnál követendő egyöntetű eljárást.

(Nyaralók — mint szegényházak. A nagy, központi szegényház megépítése egyre késik s a tanácsnak erős gondot ad az egyre alkalmatlanabb régi szegényház tehermentesítése. Ezt a célt szolgálja egy újabb terv, amely kedden kerül a tanács elé. A terv az, hogy a Kamarardőben levő városi nyaralókat átalakítják szegényházi czélokra. Egyelőre 200 szegény elhelyezését tervezik a nyaralókban, amelyeket új rendeltetésüknek megfelelően még az idén átalakítanak.

(Villamos az állatkerthez. A tanács ma a Közuti vaspályatársaságnak megengedte, hogy 37. számú relációját, amely eddig a Thököly-uti sorompóig közlekedett, a hó 20-tól kezdve a Hermina-uton át az állatkertig közlekedjék.

TANÜGY.

= Gerlőczy-ünnepély. Az Országos Magyar Iskola-Egyesület ma délelőtt a VIII. kerületi Erdélyi-utcai elemi iskolában megtartott ünnepélyén adózott megalapítója: Gerlőczy Károly emlékeztének. Az ünnepség, amelyet az iskola lelkes igazgatója: Kallós József rendezett, délelőtt 10 órakor kezdődött meg nagy és válogatott közönség jelenlétében. Dr. Beretky Endre nyitotta meg az ünnepséget nagy tetszést keltett beszéddel. Révész

Samu tanító emlékbeszédet mondott, míg több gyermek szavaltokat, az iskola énekkara pedig énekszámokat adott elő. E számok után az Iskola-Egyesület nevében dr. Szundy Károly ügyvezető igazgató egy gyermeknek 80 korona pénzjutalmat, nyolcz gyermeknek pedig értékes ajándékkönyveket osztott szét a magyar nyelv tanulása körül elért kiváló eredményük megjutalmazásául.

= A nagyperkátai tanítók ügye. Megirtuk, hogy a nagyperkátai plébános, György Gyula, Kovács Elemér, Csizsér Gábor és Fehér Dezső ottani róm. kath. tanítókat feljelentette Prohászka püspöknek, mert el mertek menni a múlt év december 8-iki tanítói nagygyűlésre. Az ítéletet most hozták meg, mely így szól: „A fegyelmi tanács egyhangu határozattal kimondja, hogy a fegyelmi vizsgálat megindítását megokoltak nem tartja. Hogy György Gyula, Kovács Elemér, Csizsér Gábor és Fehér Jenő az Országos Tanítószövetség gyűlésére bejelentés nélkül távoztak, az a körülmény vétség tárgyát nem képezheti, mivel nevezettek hivatali kötelességüknek eleget tettek. S egyáltalában véve a fegyelmi tanács nem látja indokoltnak, hogy szünnapokon miért ne távozhassanak el a tanítók, ha kötelezettségüknek eleget tett, a plébánosnak való elégtelen bejelentés nélkül. Rosszallását fejezi ki a fegyelmi tanács azonban, hogy a fent nevezett tanítók panaszukat nyivánosságra hozták.”

= Siketnémák elvétele. A siketnémák heves-vármegyéi áll. segélyezett intézetébe a jövő iskolai évre több növendéket vesznek fel. A felvétel iránti kérvények május hó végéig beérkezhetnek. Bővebb felvilágosítást az intézet igazgatója (Eger, Káptalan-utca 29. sz.) ad.

= Magyar diákok külföldi egyetemeken. Az utóbbi években egyes külföldi nagyobb egyetemeken, így Párisban, Freyburgban, Laussaneban és Heidelbergben a nyári szünidő alatt külön tanfolyamokat rendeznek idegenajku egyetemi polgárok számára. A tanfolyamok programját már elküldték a budapesti tudományegyetemnek, melynek rektori hivatala e tanfolyamokra felhívja a hallgatóság figyelmét. A külföldi egyetemeken a résztvevők nem csupán az illető nemzet nyelvét és irodalmát tanulmányozhatják, hanem jogi és bölcsészeti studiumaikban tovább képezhetik magukat. A közoktatásügyi minisztérium évente mind több diákot segít arra, hogy ilyen külföldi tanfolyamon résztvehessenek.

EGYESÜLETEK.

(—) A hágai békekonferencia évfordulója. A Magyar Szent Korona Országainak Békeegyesülete és az Interparlamentáris Unio magyar csoportja ma délután hat órakor gróf Apponyi Albert és Giesswein Sándor orsz. képviselők elnökletével a Szent István társulat nagytermében díszülést tartott, amelynek tárgya az első hágai békekonferencia évfordulójának megünneplése volt. Gróf Apponyi Albert elnöki megnyitóját után Jankovich Béla, a képviselőház alelnöke a békemozgalom a nemzetközi jog és a nemzetgazdaság szempontjából fejtegette. A nagy tetszéssel fogadott előadás után Giesswein Sándor a béke szükségét fejtegette, a civilizáció és a kultura szempontjából. Statisztikai adatok alapján megállapítható, hogy a fejlődés tendenciája békés és így a békemozgalom nem tartozik az utópiák közé. Az ülés gróf Apponyi zárvárszával ért véget.

(—) Az osztrák és magyar légszész- és vízvezetési szakemberek kongresszusa, mint Zágrárból jelentik, ma választotta meg a választmányt. Heltai Ferenczet további egy évre elnökké választották. Alelnökök lettek Ansböck I. és Peischer.

(—) Az Országos Széchenyi-Szövetség folyó hó 15-én tartotta évzáró közgyűlését Beró Jenő elnökletével. Dobrovics József főtitkár évi jelentésében beszámol a szövetség működéséről. A közgyűlés Dobrovics József főtitkárnak és Kirsch Zoltán főpénztárosnak az elmúlt évben kifejtett munkásságukért köszönetet szavazott.

(—) A Magyarországi Rendőrtisztviselők Országos Egyesülete és a Magyarországi Rendőrtisztviselők Segélyező Egyesülete rendes (az Országos Egyesület) VI-ik közgyűlését június hó 7-8-9-10-ik napjain tartja Kassán és Miskolcon.

(—) A Dunántúli Közművelődési Egyesület XXII. évi közgyűlése holnap, vasárnap délelőtt fél 12 órakor lesz Széclázárdon. A város közönsége nagy díszszel készül fogadni az érkezőket, kiknek száma körülbelül 200-ra tehető.

= A Budapesti (Budai) Tanítóegyesület szombaton délután öt órakor tartotta tavaszi közgyűlését Konczek Lajos elnöklése mellett. Mígray József tartott előadást Tolstoj mint pedagógus czimvel. A pénztáras jelentésének elfogadása után a közgyűlés véget ért.

KÖZIGAZGATÁS.

A kongresszusi elnökség kérdése.

Budapest, május 18.

A jegyzők és segédjegyzők kongresszusa f. évi június hó 4-én veszi kezdetét. Teljesedésbe megy tehát azon törekvés, amelyért mi több, mint félév óta harcolunk, teljesedésbe, bármennyire diskreditálni akarta is, maga az országos jegyzői egyesület elnöksége a kongresszusi mozgalom, mert e kérdésben is, mint annyi másban, szemben állta a jegyzői kar magával saját elnökségét, amely csak akkor fanyalodott rá a kongresszus megtartására, amidőn látta, hogy annak megtartása iránti törekvések nem csillapíthatók le, mert a mozgalom intézői az egész jegyzői kar legbensőbb óhajait képviselik.

Kereken 4000 jelentkező van eddig, biztosítva van tehát a kongresszus imponans volta.

A jegyzői egyesület alapszabályai, de a dolog természete szerint is a kongresszus souverain s nem kötik semmiféle alakosságok, első feladata tehát a kongresszusnak, hogy megalakuljon és megválassza tisztikarát. Elnököket, alelnökeket, jegyzőit stb.

Most, amidőn csak néhány hét választ el bennünket a kongresszus napjától, aktuális lett az a kérdés, hogy a megalakuló kongresszus vezetése kire bizassék.

Természetesnek látszanék, hogy a kongresszus vezetését az országos jegyzői egyesület elnöksége tagjainak sorából vegye, mert hiszen első sorban ezek volnának hivatottak arra, hogy a jegyzői kar minden mozgalmát, e mozgalomnak minden megnyilvánulását irányítsák.

Mi azonban a jegyzői egyesület mai elnökségét sem jogosultnak, sem alkalmasnak nem tartjuk a kongresszus vezetésére.

Jogosultnak nem tartjuk, mert hiszen tüzzel-vassal dolgoztak nyíltan és alattomban a kongresszus sikere ellen, mindent elkövetvén, hogy a megindult mozgalom még csirájában elfojtsák. Czikkeket írtak és íratnak a kongresszus ellen, a kongresszusi mozgalom megindító és vezető százas bizottság ellen s hivatalos orgánnumukban akárhányszor kifejezést adtak annak, hogy a kongresszus-tól eredményeket nem várnak. Ily körülmények között nem is lehetnek jogosultak a kongresszus vezetésére, annál is inkább nem, mert hiszen voltaképpen a kongresszus szükségessége éppen azért merült fel, mert az elnökség nem gondozta kellő intenzivitással a jegyzői kar nagy érdekeit, nem küzdött azok kielégítéseért, hanem felfelé simulékony hielgesssel, szervilizmussal árulta el a kar törekvéseit, lefelé pedig misztikus kijelentésekkel kötötte be a szemeket s így a kongresszus tulajdonképpen az elnökség ellen is irányul.

De mi az országos jegyzői egyesület mai elnökségét alkalmasnak sem tartjuk a kongresszus vezetésére s ha erre mégis töre-

Nyári cipőszükségletének beszerzésénél fontos tudnia, hogy a

kellemes,

biztos,

könnyed

Járás titka

a valód!

PALMA-KAUCSUK

cipősarok.

kednének, csak jó izlésünkbe vetett kéte-lyeinket erősítenék meg.

Ma az országos jegyzői egyesület elnöksége súlyos és nehéz vádak alatt áll s e vádak alul nem is lesz képes magát tisztázni, mert a vádak tényekként igazoltattak. Az országos jegyzői egyesület elnökségéről megállapított, hogy a tárgysorsjáték ügyében a márczius 30-iki választmányi ülésen a valószínűségnek meg nem felelő jelentést tett. Ezek az iránta való bizalmat a kar nagy részében teljesen megingatták. A márczius 30-iki választmányi ülésen már hatalmasan megnyilvánult vele szemben a bizalmatlanság, amiódon a bizalmi kérdéshez a választmány többsége tartózkodott a szavazástól és így ha negatív módon is, de kifejezést adott bizalmatlanságának.

Azóta rendre szavaznak a vármegyei egyesületek egyhangulag bizalmatlanságot az országos jegyzői egyesület elnökségének.

Pestvármegye, amelyben több mint négyszáz tagja van az egyesületnek, egyhangulag bizalmatlanságot szavaz. Ezt követik Hont-, Gömör-, Esztergomvármegyék ugyancsak egyhangú bizalmatlansági szavazatai. Hevesvármegyében a járási értekezletek bizalmatlanságot szavaznak s a megyei közgyűlésnek csak azért nem áll módjában a maga részéről is ezt tenni, mert a tagok többszöri kívánsága daczára sem hivatik össze a közgyűlés, mivel az országos egyesület főjegyzője hevesi jegyző s így bizonyára még a többi vármegye bizalmatlansági votumánál is nagyobb súlya lenne a hevesi bizalmatlanságnak.

A szász-bizottság mellé a jegyzői kar ezrei csatlakoztak s már akkor, amidőn az országos egyesület elnöksége a kongresszus megtartása ellen volt, mintegy háromezer jegyző jelentkezett a szász-bizottság felhívására, az ez által rendezendő kongresszusra.

Ez is pregnans kifejezése a kar bizalmatlanságának.

Alkalmas lehet-e most már az az elnökség a kongresszus vezetésére, amelynek hiányzik erkölcsi bázisa: az osztatlan bizalom, amely a bizalom hiányát a jegyzői kar érdekei ellen való működéssel érdemelte ki, amely elnökséget a jegyzői karhoz nem fiz semmi, csak elfoglalt pozíciójából eredő személyi és anyagi előnyök, erre a kérdésre csak egy lehet a válasz: nem.

Községi közigazgatás.

Küldöttségjárás. Nyustra község küldöttsége tisztelgett e napokban a kereskedelemügyi miniszternél és Kálmán államtitkárnál, hogy támogatásukat kikérjék Nyustra község országos vásáraitól kettőtől négyre felemelése iránti kérelmük elbírálásánál. Nyustra község — még egy negyedszázad előtt — kis tót falu volt s ma Gömörmegye egyik számottevő magyar községe, annyira megmagyarosodott, hogy állandó magyar színház építését megkezdette, magában ez is elég lenne arra, hogy a község törekvése támogattassék, mégis a földművelésügyi miniszterium részéről oly nehézségek támasztottak, hogy a kereskedelmi miniszternek a kérelmet el kellett utasítani. Ugy tudjuk, hogy a kérelmet Nyustra község meg fogja újítani s már most felhívjuk a földművelésügyi miniszter figyelmét, ki mint gömöri ember, Nyustra viszonyait ismeri s tudja, hogy a magyarság meghódított területét képező ez a község különös jóakaratu támogatást érdemel, hogy ha ez az ügy még egyszer hozzá kerül, kezelje azt olyan jóakarattal, mint azt a nyustyaiak megérdemlik, hiszen más kevésbé fontos helynek is van négy vásárja. Ugyanezen küldöttség járt a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumban is, hogy a színház építéséhez 1000 korona egyszersmindenkori segélyt kérjen. Igazán nagyon szerény kérelem.

Egyszerű közigazgatás. Az r . . . i kir. adóhivatalnál hátralékban volt V. község 1 fillér behajtási illetékekkel. V. község bírja minden hónapban adót fizetett, de erre nem lett figyelmeztetve, hanem az adóhivatal csinál hátraléki kimutatást 3 példányban, azt felterjeszti a pénzügyigazgatósághoz, az kiadja végrehajtójának, ki uti programjába felveszi, jóváhagyatik az uti program, a végrehajtó a zálogolást eszközli, a malicziózus község erre nem fizet, hanem kitűzti az árverést: erre a jegyző is tiz filléres utalványon beterjeszt az adóhivatalhoz egy fillért (jön az utalvány kezelés), az adóhivatal ezt elkönyveli s

jelentést tesz a pénzügyigazgatóságnak a megtörtént befizetéséről. A pénzügyigazgatóság a hátraléki kimutatás egy példányát visszaadja az adóhivatalnak adóviselési adatok feljegyzése végett, ez is megtörténik s azután egy jelentés kíséretében a hátraléki kimutatást visszatértesztik s végül az igazgatóságnál az ügy érdemes elintézését nyer. Sic!

Csendőrszolgálat a határszélen. A magyar királyi csendőrségnél rövid időn belül nagyszabású ujitásokat léptetnek életbe. Ezek az ujitások egyrészt a csendőrség létszámának emelését, másrészt a határszéli szolgálat megjavítását célozzák. A tervezet szerint öt új csendőrszárny alakul Petrozsény, Sepsiszentgyörgy, Ipolyság, Rimaszombat és Karánsebes székhellyel, Buziáson, Tölgyesen, a Kazán szorosban, Zernyesten, Léván és Sárváron pedig különálló szakaszparancsnokságot létesítenek. Ezekkel az új szárny- és szakaszparancsnokságokkal kapcsolatban három új törzstiszti (egy ezredesi, egy alezredesi és egy őrnagy) állást is rendszeresítenek és törzstiszti különítményt létesítenek Pancsován, Marosvásárhelyen és Nagyszombatban. Az összes határmenti erdélyi megyék csendőrségét a brassói kerülethez fogják csatolni és az erdélyi őrsök az exponált helyeken fokozottab szolgálatot fognak teljesíteni. Célszerű ujtás lesz az, hogy a Románia és Szerbia határa mentén felállítandó új őrsök az állatcsempészetre és kivándorlást szigorúan fogják ellenőrizni. Ebből a célból a határon a határt jelző kövek közelében őrházakat építenek öt-öt főből álló őrs számára. Az állatcsempészés megakadályozására azt is tervezik, hogy a polgári állatorvosok katonai fegyverem alatt fognak állani és a határszéli csendőrség minden őrsé a határtól negyven kilométeren belül egy-egy emberrel lesz megerősítve, akinek azután az lesz a feladata, hogy az állatorvoskönyveket ellenőrizze. Az Aldunán a csendőrség motorcsónakon fogják nehéz szolgálatukat teljesíteni, mi mindenestre igen üdvös ujtás lesz.

Megüresedett községi jegyzői állások. Bedőháza körj. á., 1600 korona fizetés, szabad lakás. Jun. 1-ig. Főszolgab. *Taraczköz.* (Mármarosm.)

Lónyabánya, körj. á. 1600 K fiz., 580 K utiát, 424 K irodaát., 684 K irnoktartás, szabadlakás és iroda máj. 22-ig. Főszolgab. *Losoncz.*

Magura, körj. á., 1600 K fiz., 160 K ellenőri fiz., 480 K irnoktartás, 400 K utiát., 200 K iroda-szolgab., szabad lakás. Május 28-ig. Főszolgab. *Óradna.*

Süttör, körj. á., 1450 K fiz., 4 és fél hold föld haszna (60 K-ra becsülve), 68 K irodaát., 116 K fuvarra és napidijakra, 80 K irodafűtésre. Szabad lakás. Május 22-ig. Főszolgab. *Kapuvár.*

Megüresedett segéjjegyzői állások. Székörö körj. á., 1600 K fiz., szabad lakás, utiát. 600 K. irodai át 183 K. iroda fűtése 160 K.

Alczina, segédj. á. 1000 K fiz., máj. 23-ig. Főszolgab. *Ujegyház.*

Boszor, segédj. á., 1000 K f., 100 K lakp., máj. 28. d. u. 4-ig. Főszolgab. *Facsád.*

Baltonya, irnok végreh. á., 1200 K fiz., jan. 23-ig. Főszolgab. *Baltonya.*

Istvánvölgy, körirnok á., 800 K fiz., május 31. Főszolgab. *Bánlak.*

Öcsöd, segédj. anyakönyvv. helyettesi á., 1000 K fiz., 200 K lakp. Főszolgab. *Szarvas.*

Farkaspatak, segédj. á., 1000 K fiz., 100 K lakp. és 100 K napidiját május 26-ig. Főszolgab. *Magyar-Cséke.*

Marionvásár, segédj. á., 1000 K fiz., 200 K lakp., máj. 26. d. u. 5-ig. Főszolgab. *Vál.*

Oláhszentgyörgy, segédj. á., 1000 K fiz., máj. 28. Főszolgab. *Óradna.*

Törzsudvarnok, segédj. á., 1000 K fiz., 200 K lakp. máj. 20-ig. Főszolgab. *N.-Becske.*

Alsóarad, segédj. á., 1000 K fiz. és szabad lakás, május 25-ig. Főszolgab. *N.-Becske.*

Kevedobra, 1. közs. irnok á., 800 K fiz. 2. közs. végrehajtói á., 720 K fiz., máj. 31-ig. Főszolgab. *Alibunar.*

Hegyabánya, segédj. á., 1000 K fiz. máj. 25. Főszolgab. *Bát.*

Kozmatelek és Tancs, segédj. állások, mind-egyik 1000 K fiz., máj. 29-ig. Főszolgab. *Téke.*

Árapatak, segédj. á., 1000 K fiz., 200 K lakp., máj. 30-ig. Főszolgab. *Nagyajta.*

Ujfehértó, II. végrehajtói á., 800 K fiz., máj. 20. d. u. 5-ig. Főszolgab. *Nagykálló.*

Temessziget, közs. segédj. á., 1000 K fiz. máj. 31-ig. Főszolgab. *Kevevára.*

Várpalánka, I-ső segédj. á., 1000 K fiz., 200 K lakasp., máj. 29-ig. Főszolgab. *Munkács.*

Bükfalva, segédj. á., 1000 K fiz., máj. 25-ig. Főszolgab. *Temesrékas.*

Megüresedett orvosi állások. Ratkó körorv. á. (21 községgel), 1600 K fiz., ötvenkint 200 K korpótlék, 1000 K helyi pótlék, 450 K lakáspénz, 400 K fuvarátalány, 16 köbm. felvágott és beszállított tűzifa, 400 K trachomeát. Május 30-ig. Főszolgab. *Ratkó.*

Bakabánya, körorv. á. (10 községgel) 1600 K fiz., 5 évenkénti 200—200 K korpótlékkal, lakpénz, fuvardíj és megállapított orv. díjak. Jun. 18. d. e. 10-ig. Főszolgab. *Bát.*

Még sohasem létezett olyan gyógyszer, mint a rég elismert és jónak bizonyult

Dr. Schöfft-féle

„ARANYCSEPPEK“

váltóház és minden gyomorban ellen, a görcsöt is percz alatt megszünteti és gyógyítja a hasdugulást és kölléket, továbbá vértisztításra is szolgál és megszünteti az étvágytalanságot, lefjémi a hanyasíngert, aranyeret és reumatikus fájdalmakat. Aki ezen szort a háznál tartja, soha nem eshet nagy betegségbe és a gutatúctól is mentve van. Vesebaj és kolera ellen.

I üveg ára . . . I frt. 20 kr.
I drb. sebtapasz 1 frt. 50 kr.

Székföldi minden világrészbe!

Franz Dommanovics

Wien, 17. Bez., Halischgasse 19. II/30.
Magyar levelezés.

SPORT.

Budapesti tavaszi lóversenyek.

— Kilenczedik nap. —

A kellemetlen, hűvös és szeles időjárás daczára eléggé nagyszámu közönség látogatta a versenyt, melynek mai, eléggé változatos programja, a 32.000 koronával díjazott gróf Károlyi emlékversenyt foglalta a többek között magában. A nagyszámban benevezett lovak közül tizenhárom került ki a nyergeléből. Az erősebben fogadott lovak a porosz graditzi-ménes Furka nevű kanczája és a Festeti-histálló Klárája voltak. A verseny lefutása előtt az igen impozáns Perbacco kötötte le nagy mértékben a fogadók figyelmét, mellette még Szemere Miklósnak Sumurunja is sok figyelmet keltett. A versenyt klasszikusan szép lovaglással Carslake nyerte meg Perbaccón, második helyre Furka, a harnadikra Sumurun került. Carslake mai gyönyörűen szép lovaglása annál inkább dicséretreméltó, mert mindjárt a verseny elején elszakadt a kengyelcsija és így igazán csak oly bravúrós lovas nyerve meg ezt a versenyt, mint ő. Az 1000 korona értékű Nákó-díjat ugyancsak a Carslake lovagolta Lumpert nyerte igen könnyen Ferke előtt. De volt ezenkívül Carslakének ma egy harmadik győzelme is. A két éves-mének versenyében Jaromírral érkezett be elsőnek az erősen fogadott Jankovich-féle Dallos előtt. A versenyek részletes eredménye különben a következő:

I. *Eszterházy-díj.* Díj 3000 korona. Táv 2500 méter. 1. Rothschild A. Briton (Fugan), 2. Topper (Korb.) Több ló nem futott. 10:11.

II. *Földi handicap.* Díj 5000 korona. Táv 1800 méter. 1. Geist G. Dummer Kerl (Carslake), 2. Csalfanna (Smutay), 3. Grif (Brooks.) Futottak még: Fényes Bogár, Győr, Ingeburg, Lord Darcy, Bánk-bán, Persist, Emmiskillen, Vignette, Togo, Dank, Elegie. Tot.: 10:46, helyre: 20:41, 103, 284.

III. *Gróf Károlyi Gyula-emlékversenye.* Díj 32.000 korona. Táv 900 méter. 1. Br. Springer G. Per bacco (Carslake), 2. Furka (Bullock), 3. Sumurun (Vargha.) Futottak még: Azért se, Clara, Gratiola, Pytham, Retract, Zabfaló, Hungária, Bagdad, Rip-rop, Mitra. Tot.: 10:29, helyre: 20:34, 54, 68.

IV. *Nákó-díj.* Díj 1000 korona. Táv 1100 méter. 1. Hg. Hohenloe Ochringen Lumpert (Saw), 2. Ferke (Carslake), 3. Winnetau (Janek.) Futottak még: Fandangó, Azalea. Tot.: 10:21, 24, 22.

V. *Két éves-mének verseny.* Díj 5000 korona. Táv 900 méter. 1. Br. Springer G. Jaromír (Carslake),

FELTALÁLÓK UTMUTATÓJA

SZABADALMAZÁSHOZ ÉRTÉKESÍTÉS-NÉLKÜL ZHETÉLLEN!

DIJTALANUL KÜLDI:

ÁRON ÉS MOLNÁR

SZABADALMI ÉS ÉRTÉKESÍTÉSI IRODA

BUDAPESTI JÓZSEF-KÖRUT 9. sz. hsz.

PATENT

VERWERTUNG

TELEFON: 490-55

KONTINENTÁLIS ÉRTÉKESÍTÉSI KÖRUTAZÁSOK FELELVENKINT!

200 K lapk.,

K fiz., máj.

K fiz. máj.

K fiz., 200

kács.

máj. 25-ig.

kó körörv.

200 K

lakáspénz,

és beszáll.

18. d. e.

gyeszer,

nyult

EK

ellen, a

és gyó-

rovábbá

nteti az

nyalásn-

idalmá-

a, soha

a guta-

kolera

20 kr.

50 kr.

vics

11/30.

ek.

lőjárás da-

nta a ver-

ogrammja,

yi emlék-

gában. A

tizenhárom

agadott lo-

i kanczaja

erseny le-

kötötte le

llette még

figyelmet

lovaglással

ik helyre

Carlslake

ább dísz-

en elszá-

oly bravu-

rint 6. Az

k a Cars-

yen Ferke

gy har-

rsenyben

agadott

észletes

500 méter.

r (Korb.)

Táv 1800

2. Csak-

ak még:

Bánk-bán,

5. Elegie.

Dij 32.000

Per baco

Sumurun

Gratiola,

Rip-rop,

00 méter.

2. Ferke

ok még:

2. Dalos (Janek), 3. Tresa (Korb.) Futottak még: Nagykörű, Komét, Champion. Tot.: 10:40, helyre: 20:36, 30.

VI. Nyertlen hétvések eladóversenye. Díj 2000 korona. Táv 500 méter. 1. Péchy A. Double Face (Peska), 2. Rétes (Carlsacke), 3. Galiba (Pretzner). Futottak még: Luli, Derü, Sárka Liliom, En háte, Georgette, Csárdabeli, Tuba, Tabor, Ugrifüles, Wichern, The Third, Murad. Tot.: 10:742, helyre: 20:642, 48, 89.

VII. Háromévesek eladó handicapja. Díj 2000 korona. Táv 1000 méter. 1. Dr. Fischer H. Flórka (Verguson), 2. Szemermetlen (Smeida), 3. Partenza (Peska). Futottak még: Pirike, Jeroma, Charmeuse, Galgóe, Evening Star. Tot.: 10:65, helyre 20:43, 31, 71.

A holnapi versenyre tipjeink a következők:

- I. Fantasie.
- II. Szemere-ist.—Balmoral.
- III. (Good Morning) Bonny—Lan.
- IV. Springer-ist.—Rip-Rop.
- V. Jankovich-ist.—Nelson.
- VI. Jankovich-ist.—Ninau.
- VII. Romola—Slive Bawn.

(C) Ebkiállítás. A Magyar Ebtenyésztők és Ebkedvelők Egyesülete ma reggel kilenc órakor nyitotta meg két napra terjedő országos kiállítását. Az Egyesületet a legjobb és legnemesebb intencziók vezetik, de nálunk, ahol a kutyaszeretet a tanyákra és a vidéki udvarházakra huzódott meg, nálunk, ahol okszerű tenyésztésnek nyoma sincsen, ahol fajmentes ebeket szednek össze az ugynevezett kutyabarátok, bizony nagyon nehéz valamire való eredményt produkálni. Az Ebtenyésztő Egyesület tagjainak csekély száma hiába igyekszik nemes, pedigrés állatok tenyésztésére, a közönség távotart magától minden szakszerűséget és minden négy lábú állatot, amely a canidák-családjához tartozik s amely ugat — kutyának tart. Erdemesnek a vele való foglalkozásra, holott nem képviselője annak a fajnak, amire tartozandóságát hirdeti. Csak komondorok, foxik, vadászebek és ritkán előforduló tacsók azok, amelyek jól kitenyésztetten kerülnek kiállításra. Míg egész sereg faj, mint a törpe rattlerek, szurós szőrű pincsik, törpe pincsik, brüsszeli griffonok, skót és ir terrierek stb. alig-alig láthatók. A bemutatott kiállítás anyaga a közepes nivón áll s csak Kerpely komondorai és néhány vadász eb az, amely megüti a kinológiai mértéket. Az ünnepies megnyitáson a kiállítás védnökének, gróf Serényi Béla földművelési miniszternek képviseletében megjelent Kazy József államtitkár és a főváros képviseletében Fülepp Kálmán főpolgármester. Gróf Széchenyi László elnök vezetésével nagyszámu bizottsági fogadta a vendégeket. Az államtitkárt gr. Széchenyi László, Fónagy József, Sajó Sándor és lovag Kerpely Béla, a kiállítás fíradhatatlan főrendezője vezették körül a hatalmas csarnokban, a népes ketreczek előtt. Ma délelőtt már megkezdte működését a bíráló-bizottság s holnap reggel 9 órakor már kiosztják a két államdíjat a legjobb két tenyészkollekciónak. József főherceg díját a legjobb vadászebnek és a főváros tiszteletdíját a legjobb luxusebnek. A többi 65 tiszteletdíj holnap délután 4 órakor kerül kiosztásra. Holnap, vasárnap délelőtt 10 órakor megkezdődik a kolerák-verseny és tartani fog talán a kiállítás bezártáig, este 7-ig, annyi a nevezés erre az érdekes látványosságra.

(C) A vasárnapi labdarugó-mérkőzések. Egy angol-magyar labdarugó mérkőzés emelkedik ki a vasárnap football programjából. A Ferencvárosi Torna Club a Woolwich Arsenal csapatát látja vendégül és reméljük, hogy a csapat hírnevéhez méltóan fog szerepelni. Az angol professzionista bajnokságok során igen szép eredményeket elért csapat legerősebb összeállításban fog kiállni, míg az FTC Weisz helyén Korodit szerepelteti, a közepesatár pedig Pataki lesz. A zöld-fehérek angol ellenfeivel szemben mindig díszre jöttek — amit most is várunk. A mérkőzést Herzog Ede vezeti. Előzőleg a Budapesti Athletikai Klub matchel a Terézvárosi Torna Club nagy formában levő csapatával. A Hungária-uti pályán egy első osztályú és egy másodosztályú fontos bajnoki match kerül eldöntésre. A Magyar Testgyakorlók Köre a Nemzeti Sport Clubbal találkozik. E mérkőzés mindig igen heves folyású volt és meglepetést is hozott magával. Előzőleg a KAOE matchel a Föv. T. Körrel. A Millenáris pályán a Budapesti Torna Club a Törökvesse fog mérkőzni. A Határ-utcai pályán a III. kerületi TV. Egylet látja vendégül a Györi Egyetértő csapatát.

(C) Abbáziai sportélet. Az abbáziai nagy nemzetközi sporthét nemrégiben zajlott le s bátran mondhatjuk, hogy ez az ünnepély a monarchia egyik legfényesebb sporteredménye volt. A versenyrendezés eszméje Glatz tanár agyában született meg s az eszmét ő maga vitte diadalra. Most, az első siker után, a fürdő igazgatósága is teljes mértékben hozzájárult Glatz tanár ötletének támogatásához s amellett, hogy értékes díjakat tűzött ki az automobil- és csolnakversenyekre, lehetővé tett egy műkiállítás is a Casino des Etrangers termeiben. Ebből az áldozatkész és határozott tevékenységből ítélve, az abbáziai sportünnepélyek valószínűleg állandóvá válnak s Abbáziának egyik speciális érdekességévé emelkednek.

(C) Uj football klub. Engl Károly elektrotechnikai gyár hivatalnokai football-klubot alapítottak. Az új klub elnöke Komját cégvezető s diszelnöke dr. Hollitscher Pál cégtulajdonos lett.

TÖRVÉNYSZÉK

§ A király kegyelme. A veszprémi esküdt-bírósrág annak idején rablógyilkosság miatt kötélahálalra ítélte Makkos Vendel László elzüllött nap-számost s a halalos ítéletet, a semmisségi panaszok elutasításával a Kuria is jóváhagyta. Makkos tavaly februárban Geist Mór né pápai zálogház tulajdonosnót, akinél az ő felesége mosni szokott, fényes nappal ebéd idején kétszer fejbelötte úgy, hogy az asszony mindkét szemére megvakult. Azután az üzletben levő kis gimnazistát, Kovács Imrét ölte meg két lövéssel. Véres munkája után elrabolt 314 korona készpénzt és egy csomó ékszert. Zsákmányának azonban nem sokáig örülhetett, mert a csendőrség még aznap elfogta egy kormában, ahol javában áldomásozott. A gyilkos bevallott mindent, de örültnék tetette magát s amikor megvizsgálás végett Budapestre szállították, a vonatról leugrott, de pár nap múlva a Bakonyban hurokra került. A gyilkos kegyelmi kérvénye tegnap érkezett vissza a kabinetirodából a Kuriahoz. A király megkegyelmezett a rablógyilkosnak, akinek halálbüntetését életfogytig tartó fegyházra változtatta. A Kuria első büntető tanácsa Vaskó Pál bíró előadása után a király kegyelméről szóló aktákat nyomban megküldte a veszprémi törvényszéknek.

§ A kormányzó gyilkosai. Pétervárról jelentik: A haditörvényszék két határőrt, kik márczius 20-án Olanetz kormányzót és Malcevszki századost agyonlőtték, kötélt általi halálra ítélte.

§ Toselliék válópöre. Milánóból jelentik: Most tudódott ki, hogy miért maradt el tegnapelőtt az itteni törvényszéken a Toselli-pár válópörének tárgyalása. Az asszony levelet irt volt férjének s ez a levél megbékítette Tosellit. Azt írta a zongoramesternek a volt trónörökösnek, hogy kerüljék a botrányt s ne váljanak el törvényesen, hanem engedje meg neki, hogy kis fiával visszavonulhasson a világtól. A tárgyalásból sem lett semmi és Tosellinek ügyvédje lemondott a képviseletről.

§ A hivatalos titok. A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank kárára elkövetett nagy váltóhamisítás felfedezése után a nyomozat során Pinterits Károly törvényszéki írásszakértő ízüzetet adott ki Ryhliczky Zoltán váltói címen. Ebben Pinterits ismertette a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank által leszámitott váltókat, amelyeket lefényképezve is bemutatott és egyuttal megírta, hogy a hamisítás elkövetője Ryhliczky Zoltán volt. A törvényszék fegyelmi vizsgálatot rendelt el Pinterits Károly ellen, akit az ügyészség is azzal vádolt, hogy a hivatalos titkot megsértette. Ma tárgyalta ezt a fegyelmi ügyet a budapesti büntető törvényszék dr. Balogh György elnöklésével. A vádlott írásszakértő azzal védekezett, hogy teljesen jóhiszeműen járt el, az igazat írta, ezenkívül be akarta bizonyítani, hogy a lapok által lekicsinyelt írásszakértők igenis értik a dolgukat, végre pedig kiderült, hogy a váltóhamisítást csakugyan Ryhliczky követte el. A bíróság bünnösnek mondta ki a szakértőt a hivatalos titok megsértésében és ezért rosszalásra ítélte. Az ügyész megnyugodott az ítéletben, Pinterits Károly azonban fölébbezett.

§ Államellenes izgatásért elítélt káplán. Fridrichovszky István nagybossányi káplán a község vendéglőjében a tótokat a magyarok ellen izgatta. Matolay Gyula és Andsari István tanítók erre a czigányokkal a himnuszot huzatták, mire a káplán gunyos megjegyzéseket tett s rájarrancsolt a czigányokra, hogy hagyják rögtön abba és huzák el helyette a Hei slóvacit. A nyitrai ügyész-

ség vádat emelt a káplán ellen a magyar állam-eszme ellen való izgatás miatt s a nyitrai törvényszék nyolcz napi államfogházra ítélte a káplánt. Az ügyész felebbezése folytán a pozsonyi táblához került, mely a káplán büntetését hat hónapi államfogházra emelte fel.

§ Hitelezési család. Munkácsról táviratozzák: Ackersmann Samu egyenruha- és polgári szabótma hitelezési család és kétrendbeli sikkasztás miatt Erdőhegyi Miklós rendőrkapitány a hitelezők feljelentése alapján letartóztatta. Ackersmann mintegy 50.000 koronával károsította meg hitelezőit. Április hónapban ugyanis nagyobb mennyiségű árut rendelt, melyeket részben Munkácson, részben pedig Beregszászon elrejtett. Az utóbbi helyre néhány héttel ezelőtt nyolcz láda árut szekereken szállítottatott kora hajnalban. Az eldugott áruk egy részét Ackersmann segédjénél megtalálták és azokat bünyjelként lefoglalták. Meglévő áruaktárárt álkövetelések alapján rokonaival foglaltatta le. A kétrendbeli sikkasztást Ackersmann akként követte el, hogy a hitelezőknek rendelkezésére bocsátott és ezek által elfogadott posztóárukat is elrejtette s így a hitelezőknek se pénz, se posztó nem maradt. Silbiger József budapesti cég, amelynek Ackersmann 900 koronával tartozott, munkácsi ügyvédje utján feljelentést adott be Ackersmann ellen és a feljelentés folytán megindult nyomozás terhelő adata alapján történt a mai letartóztatás.

§ Montág Lipót sajtópanasza. Két évvel ezelőtt Montág Lipót ellen magánokirathamisítás büntette miatt bünyvizsgálat folyt a büntető törvényszéken. A büntető törvényszék vádtanácsa Montágot vád alá is helyezte és egyuttal elrendelte letartóztatását. A vádtanács határozata folyán hozták aztán be a csendőrok az ügynököt a fogházba. A letartóztatásról annak idején hírt adtak az öszszes lapok. A büntető törvényszék Montág Lipótot magánokirathamisítás büntetéért el is ítélte egy évi börtönre, de ezt az ítéletet Montág felebbezése folytán a kir. ítélőtábla megsemmisítette és a vádlottat felmentette. Ez a felmentő ítélet jogerőre emelkedett s ekkor Montág Lipót rágalalmazási sajtópert indított tiz fővárosi napilap ellen, amelyek annak idején a letartóztatásáról és vele kapcsolatban az ellene folyó bünyvizsgálatról tudósítást hoztak: Ma tárgyalta ezt a rágalalmazási sajtópört a budapesti büntető törvényszék dr. Jamnitzky bíró elnöklése alatt ítélkező tanácsa. A tárgyaláson a bevádolt újságírók kijelentették, hogy ők annak idején a rendőrség híradása nyomán irták meg Montág Lipót letartóztatását. Teljes jóhiszeműséggel jártak el és ezt igazolja az a körülmény is, hogy a büntető törvényszék a panaszost egy évi börtönre ítélte el. Közérdek címén kérték a valódiság bizonyításának elrendelését. A bíróság, miután ismertette a bünper iratait, a büntető törvényszék marasztaló ítéletét és a tábla felmentő ítéletét, a bepanaszolt hírlapírókat az ellenük emelt rágalmazás vétségének vádjá alól felmentette, mert úgy találta, hogy a vádlottak hívszellemben közölték a bünper anyagát. A felmentő ítélet ellen Montág Lipót felebbezést jelentett be.

§ Gyujtogató fivérek. Nagyváradról jelentik: Érdekes bünpört tárgyalta ma a nagyváradi törvényszék. Vidorovics testvérek Bihar megye Fencs községében erdőkitermeléssel foglalkoztak és igen előkelő életmódot folytattak. Pazarul berendezett kastélyukban 1908. december havában teaestélyt rendeztek, miközben az inas bejelentette, hogy az istálló ég. A két Vidorovics egész nyugalommal vette a hírt. A biztosító társaság megállapította a kárt és kifizette a biztosítási díjat, mely tekintélyes összegre rugott. A csendőrségnek azonban alapos gyanuja volt, hogy a tűz gyujtogatásból eredt és megállapították, hogy a Vidorovics testvérek fölbérelt munkásokkal rakatták a tüzet. A nagyváradi esküdtzsek mai tárgyalásán elsőbben Vidorovics Herman vádlottat hallgatta ki, aki azt vallotta, hogy az istállót őcsese megbízásából gyujtották fel. Vidorovics Emánuel vádlott pedig azt mondja, hogy a bátyja volt az értelmi szerzője a büncselekménynek és ő is hajtatta azt végre. Majd később vallomását odaigazította ki, hogy az elhunyt felesége bátyjának felbujtására követte el a gyujtogatást. Az elnök keményen rázúlót Vidorovics Emánuelre, hogy ne moeskolja be a halott asszony emlékét.

A legmakacsabb

köhögés és rekedtség is megszűnik, a gyomor és bél zavarai gyorsan enyhülnek, ha

Szaploncai Korona Gyógyvizet

használ. Főraktár: BRAZAY KÁLMÁN cégnél Baross-utca 43. szám.

KÖZGAZDASÁG.

A pénz- és devizapiacról.

Budapest, május 18.

Megtörtént a második kamatlábcsökkentés is, amennyiben a Francia Bank tegnap fél százalékkal három és fél perczentről három százalékra szállította le a kamatlábat, azonban a lombard kamatláb változatlanul négy százalék maradt. Ez is mutatja, hogy a pénzpiac helyzetének javulásáról még mindig nem aktuális beszélgetni s így a Reichsbank aligha követi rövidesen a francia jegybank példáját. Külföldi pénzájlatok egyáltalában nem jelentkeznek s amellet a tőzsdén is minimális forgalom mellett lemorzsolódnak az árfolyamok. Ma a tőzsde lanybuló irányzatát Guin-ner, a Deutsche Bank igazgatójának az a kijelentése is befolyásolta, hogy óvakodni kell attól a föltevéstől, hogy a kedvező viszonyok még néhány esztendőig eltartanak. Az országok kölcsönök előtt állanak s tetemes kamatokot kell fizetni a kölcsönök után. Ezek a kijelentések alkalmasak voltak arra, hogy a kontinens összes tőzsdéin nyugtalanságot idézzenek elő. Nálunk a mai tőzsdénapon a következő nevezetesebb árfolyamhullámzások fordultak elő:

	Megnyitó	Záró
	árfolyam	
Magyar hitel	837.50	836.—
Oszták hitel	639.75	638.50
Államvasut	731.—	729.50
Rimamurányi	764.25	755.50
Magyar Bank	661.—	659.50
Közuti vasut	770.50	768.50
Salgótarjáni közsén	768.—	753.—
Általános közsén	1001.—	984.—

Szomban az általános pénzügyi feszültséggel, az Oszták-Magyar Bank május 15-ikéről közzétett állása határozott javulást tesz bizonyossá. A jegybank mult heti kimutatásából eltűnt az 14 millió koronás adóköteles bankjegyforgalom s főtájtotta helyét 68 millió korona adómentes bankjegytartalék. Ez a javulás természetesen kifejezésre jut elsősorban a jegybank kölcsönüzletében. A váltótárca és a lombardállomány 97 millió koronával kisebb, az érczkészlet pedig három és fél millió koronával magasabb, mint a megelőző kimutatásban. A pénzpiacot mindenesetre kellemesen érinti az Oszták-Magyar Bank kedvezőbb helyzete. A mult héten ugyanis ismét igen szilárd volt az egész nemzetközi pénzpiac, minthogy az Angol Bank kamatlábemérséklése nem hozta meg a kívánt könnyebbülést. A német piacra és nálunk szokatlanul kicsiny volt az idegen pénzájlat s szomorúan kellett konstataálni, hogy az angol jegybank rátájának leszállítása után sem nyitak meg azok a pénzforrások, amelyekre olyan biztosan számítottak különösen nálunk. Ez kifejezésre jut különben éppen a jegybank utolsó állásában is. Amíg ugyanis kisebb igényeket támasztanak a jegybankosok bankokkal szemben, tehát kisebb a váltóbenyújtás és a lombardozás, addig természetesen a zsróbetéteknek emelkedni kellene. Ezzel szemben a zsróbetétek 15 millió koronával csökkentek, ami világosan mutatja, hogy a pénzpiac egyedüli forrása ismét a jegybank.

A pénzdrágaságot csak fokozza a váltóárfolyamok magas állása. A devizák kursusa állandóan kedvezőtlenül alakul s ez különösen hátráltatja a normális hitellet kialakulását. A kedvezőtlen devizakursusokban természetesen része van a rossz kereskedelmi mérlegnek is, de egyéb körülmények is hozzájárulnak ahhoz, hogy nálunk az érczváltók tartósan igen kedvezőtlen árfolyamot mutatsanak. A mi devizapiacunk természetesen függő viszonyban van a német piaccal. Kursusainknak állandóan a berlini jegyzések után kell igazodniok. Berlinben paritás alatt állanak a német és a magyar fizetési eszközök. A jegybank igyekszik nagy összegű márkaváltót tárczában tartani, hogy főtartsa a berlini deviza kursusát s így a berlini és bécsi árfolyamok között kontaktust akar teremteni. Ez az egyszerű magyarázata annak, hogy a berlini váltó árfolyama paritás alatt 3½ filléres árfolyamot

mutat akkor, amidőn a londoni aranyváltó 240.95 koronás kursuson áll, tehát 78 fillérrel pari fölött. A font váltóárfolyama Berlinben is hasonlóan magas, ami a Német Birodalmi Bank aranypolitikájának következménye. A német jegybanknak aranyra van szüksége, ki kell egészítenie érczkészletét, amit Londonon át akar eszközölni. Tőlünk aranyat nem vonhat el, mert nálunk hasonlóan magas kamatláb mellett hasonlóan magasak a devizakursusok. Páris a devizapiacra nem juttatja azt a szerepet, amit London s így a német jegybank előtt az aranykészletének kiegészítésénél ma egyedül a londoni piacnak juthat szerep. Németország tehát vásárolja erősen a londoni devizát, fölveszi az árfolyamot s így a magas devizakursusok mellett von el az angol jegybanktól aranyat. Javulás tehát a piacon akkor áll be, ha az érczváltók árfolyamalakulása kedvezőbb lesz.

A sok vidéki bankbukás is pesszimiztáskusan érinti a piacot. A bankbukások miatt támadják a nagy pénzintézeteket, jóllehet ezek igazán nem részei a vidéki bankok inzulvenziájának. Természetesen korlátozniok kell a hitelt a nagy bankoknak is, mert előttük is bezárultak a külföldi források. A magánkamatláb ma 5½ százalékgig emelkedett. Prima váltók 6 százalékgig, másodrendű kereskedelmi váltók 6-6½ százalékgal mellet kerülnek leszámítolásra.

A közszállítási visszaélések ellen. Az utóbbi időben gyakran fordul elő, hogy egyes külföldi cégek szinleg bejegyeztetik magukat Magyarországon is s így magyar cégnek tüntetik föl magukat s — noha tulajdonképpen vad-idegenek — részvesznek a közszállításokban. Ilyen módon az ismert Redlich és Berger bécsi cég „Közmunka és közlekedésügyi részvénytársaság” cég alatt formális társaságot alakított, hogy mint „magyar cég” részt vehessen a Magyarországon kiirt közmunka-árlejtéseken. Ebben az ügyben a képviselőház mai ülésén Egry Béla függetlenségi képviselő interpellációt jegyzett be a képviselőház interpellációs könyvébe. Az interpelláció a következőképp hangzik:

— Van-e tudomása a miniszterelnök urnak arról, hogy a Redlich és Berger cég Magyarországon egy Közmunka és Közlekedésügyi Részvénytársaságot alapított, melynek sem ügyvezető igazgatója, sem mérnöke, sem irodaszemélyzete nem lakik Budapesten, nem is magyar honos és hogy tényleg és kizárólag a kereskedelemügyi minisztérium 1907. évi április hó 20-án kibocsátott rendeletének kijátszására alakult ez a részvénytársaság, még pedig azért, hogy a magyar vállalkozásokban résztvehessen. Amennyiben a tényállás így áll, hajlandó-e a miniszterelnök ur intézkedni, hogy a cég által elnyert pályázatok érvénytelenítessenek, új árlejtés hirdettessék ki és a törvényes eljárás a Közmunka és Közlekedésügyi Részvénytársaság ellen e visszaélés miatt megindíttassék — Az interpelláció válasz nélkül maradt, pedig a kereskedelmi miniszternek ugyanezek egyszerű dolog lett volna érvényes választ adnia.

Nagyvárad kölcsöne. Nagyváradról jelentik: A tervbevevett városi kölcsönről sokféle ellentétes verzió van forgalomban. A tényállás a következő: Nagyváradnak körülbelül 13 millió kölcsönt kell szereznie, még pedig rövid belül. Halaszthatatlan beruházásokra megszavazott a törvényhatóság 7 milliót eddig és szatornázásra, kövezésre, munkálásokra, köztisztasági intézményekre legközelebb meg kell szavaznia még 3 millió koronát. A városnak meglehetősen nehézégei vannak a kölcsönrel. A nagyváradai pénzintézetek a polgármester felhívására kénytelen-kelletlen felajánlottak 1 millió korona kölcsönt folyószámlára 6 és egyegyedezel százalékkal. Oly olesó kölcsön ez, amelyet aligha adnának meg, ha nem tartanának attól, hogy a város különben kiveszi a betéteket. Rimler polgármester kieszközölte a Pesti-Hazai Első Takarékpénztár azon ajánlatát, hogy négy milliót ad a városnak kölcsön 5.45 százalékgal annuitás és 94.5 árfolyam mellett. A város azonban sokalja az árfolyamdifferentiát és így most a polgármester azon fáradozik, hogy 95-ös árfolyamon adják a pénzt. Ha a Pesti-Hazai ebbe belemegegy, akkor a juniusi városi közgyűlés megszavazza a kölcsön felvételét. A város közönsége egyébként nem szivesen nézi a tranzakciót és általában az újabb hatmillió beruházást sem, mert az annuitásokat csak jelentékeny pótdadé emeléssel lehetne évenként megfizetni.

A Merkur Bank új ügyvezető igazgatója. A „Merkur” váltóüzleti részvénytársaság igazgatósága legutóbb tartott ülésében Berger Mór eddigi igazgató-helyettesét kinevezte ügyvezető igazgatónak. A kinevezés a banktisztviselői gárda egyik legkiválóbb tagját juttatja olyan állásba, amelyre mindenképpen rátermett és csak előnyére lesz az intézetnek, amelynek élére Berger került. Berger Mór kiváló financier s mint ilyen pénzügyi körökben igen jó hírnévnek örvend. Itt említjük meg, hogy a Merkur igazgatósága Kellner Bélát, a Magyar Országos Központi Takarékpénztár volt tisztviselőjét, cégjegyzői jogosultsággal ruházta fel.

A pénzintézetek országos kongresszusa. A Pénzügyintézetek Országos Egyesülése a legutóbb előfordult pénzintézeti válságokra való tekintettel eredetileg áprilisra tervezett országos pénzintézeti kongresszusát június hó 15-én és 16-án tartja meg Budapesten. A kongresszust Széll Kálmán v. b. t. t., az egyesülés elnökének beszéde fogja megnyitni. Utána dr. Hantos Elemér orsz. képviselő fog beszámolni a hazai pénzintézetek jelenlegi állapotáról és az egyesülés működéséről. Székely Ferenc, a Magyar Bank vezérigazgatója a pénzintézetek országos kamarájáról fog értekezni, amely előadást dr. Almásy László országgyűlési képviselőnek és Gál Antal igazgatónak határozati javaslata fogja kiegészíteni. Dr. Jankovich Béla, a képviselőház alelnöke a jegybanknak a vidéki pénzintézetekhez való viszonyát fogja fejtegetni, dr. Várdy Zsigmond országgyűlési képviselő pedig a pénzintézeti visszaélésekről fog előadást tartani. A kongresszus ezen kívül több pénzintézeti adó- és illetékkérdésben, valamint könyvviteli és mérleg-technikai kérdésekben fog állást foglalni. A felutazás megkönnyítésére a kormány a résztvevőknek mérsékelt áru vasúti menetjegyeket bocsát rendelkezésre.

A Magyar motor- és gépgyár tranzakciója. A szombathelyi Magyar Motor- és Gépgyár Rt., mely eddigi 1.100.000 korona alaptőkéje mellett 3 millió korona hitelt vett igénybe, elhatározta, hogy alaptőkéjét — 9500 drb 200 koronás új 6 százalékos elsőbbségi részvény kibocsátásával — 3 millió koronára emeli fel. Műszaki és pénzügyi körökből most arról értesülünk, hogy a vállalat tranzakciója nem fog olyan simán keresztülmenni, mert a folyó évre előirányzott egy milliós tőkeemeléssel egyenértékű elsőbbségi részvények 6 százalékos garantált kamata a jövedelem 60,000 koronányi részét; a folytatlagos 900,000 korona elsőbbségi részvény pedig 54,000 koronányi részét fogja absorbálni, ami összesen 114,000 koronát fog kitenni. A vállalat vezetősége persze úgy okoskodik, hogy a felemelt tőke mellett a sokkal drágább bankhitelt lemondhat. Pedig ebben számtánlag csalódnia fog, mert a bankhitelt megosinált üzletek alapján vette igénybe, míg az elsőbbségi részvények révén befolyó tőkék után akkor is fizetni kell a százalékot, ha nincsen üzletkötési fedezet. Erre pedig van kilátás, mert számos jó és jobb motortypus versenyez a szombathelyi Motor- és Gépgyár Rt. gyártmányaival. Kéthárom év múlva pedig háromszor annyi lesz a konkurrencziája, mint ma van, nem is szólva arról, hogy a legközelebb kihasználandó sármási gázerek, a kijepülő vízművek (amelyek a mezőgazdaságot és kispárt is fogják szolgálni) s a mindjobban szaporodó közműhelytelepek igen érvényesen fogják utját állani a kismotorok terjedésének.

Az Athenaeum közgyűlése. Az Athenaeum irodalmi és nyomdai részvénytársulat ma délelben tartotta rendes évi közgyűlését Lánzy Leó főrend elnöke alatt. A közgyűlés jóváhagyta az igazgatóságnak és a felügyelő-bizottságnak jelentéseit, valamint a mérleget és a felmentést minden irányban megadta. Hozzájárult továbbá az igazgatóságnak a nyereség hovatfordítására vonatkozó indítványához, amely szerint a rendelkezésre álló 491.615 korona 82 fillérből 130,000 korona leírásokra fordíttassék, 30,000 korona a tartalékalapra utaltassék, 220,000 korona a részvényesek között 10 százalékos osztalék gyanánt felosztassék, 40,637 korona 83 fillér igazgatósági jutalék gyanánt fizettessék ki, 70,977 korona 99 fillér pedig új számlára vitessék át. A közgyűlés jóváhagyása után az elmúlt évre szóló 9-es számú osztalékazelvények május 20-tól kezdve az Athenaeum főpénztáránál és a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank főpénztáránál Luszó koronával váltatsnak be. Az alapszabályok egy pontjának megváltoztatása után az igazgatóságha Czettel Gyulát (új) és Dárday Sándort választották meg, a felügyelő-bizottságra pedig id. Földiák Vilmost, dr. Krasznay Sándort (új) és Keszler Józsefet. Egy

részvényes indítványára az igazgatóság, a fei-
ügyelő-bizottság, továbbá Schwarz Félix és Ransch-
burg vezérigazgatóknak, valamint a tisztviselőknek
köszönetet szavaztak, mire az elnök éltetésével a
közgyűlés véget ért.

A koronajáradék árfolyama. Tegnap és ma
ismét teljesen üzletellen volt a járadékpia-
cz. A komoly aggodalomra okot szolgáltató pénzváltás és
a teljes politika bizonytalanság hatása alatt mint-
egy önmagától lemorzsolódott a koronajáradék ár-
folyama. Ma 30 fillérrel esökkent a kurzus és 88.90
koronás árfolyamon zárult a négy százalékos jára-
dék. Nemesak nálunk, hanem Bécsben is hasonlóan
estek a állampapírok kurzusai. Azonban a bécsi
árfolyam 40 fillérrel magasabb a mi jegyzésünknél.
Azzal sem vigasztalhatjuk magunkat, hogy a kon-
szolidáltabb helpolitikai és pénzügyi viszonyok be-
állításakor megjavul a kurzus. Amint a záloglevelek
kamattipusa megváltozik és a négyszázalékos hoza-
dékot négy és fél százalékra fölemelik, még jobban
leesik az állampapírosok kurzusa. A járadékok ár-
folyamának fönttartása egyedül az államoktól ki-
induló preventív intézkedések révén érhető el.
Hogy micsoda intézkedések javíthatják meg az ár-
folyamokat, az ma a legtöbb ország pénzügyi kor-
mányzatát foglalkoztatja, de a kérdés sokkal na-
gyobb fontosságú, sem hogy ötletszerűen, márlol-
napról tétő alá lehetne hozni ezt a reformot.

Fizetésektelenségek. A bécsi hitelezői véd-
egylet a következő fizetésektelenségeket jelenti:
Goldstein Lipót Báránd, Kaschó Anna és Társa
Debreczen, Sirmai Mavró Zágráb, Schneller Hen-
rik Szekszárd, Groszmann Ignác Kisgaram, Re-
schovszky testvérek Nagyszentmiklós, Janicic Ma-
tia Vukovár.

Milyen a vetés? A földmivélsügyi miniszter
ma közzétette a vetések állásáról szóló jelentését.
A jelentés — sajnos — nem a legkedvezőbb s igaz-
olja azokat a magánhíreket, melyek azt jelentet-
ték, hogy az utóbbi napok viharai egyes községek
termését teljesen elpusztították, úgy, hogy az őszie-
ket le kell kaszálni. Sőt vannak olyan helyek is,
ahol még le sem érdemes kaszálni a tönkretett ve-
tést s így a földet egyszerűen újra fölshántják.
Mindazonáltal az egész országra nézve nem olyan
sötét a helyzet. A szeszélyes, gyakran változó idő-
járás a vetések fejlődésére minden rendellenessége
mellett sem mondható általában kedvezőtlennek
és a miniszter megállapítja, hogy a mai helyzet szer-
int jó közepes termésre van kilátás.

A miniszter jelentése szerint május hó első
napjaiban az idő országszerte száraz volt, 7-étől
kezdve azonban jártak néhol zivataros esők, több
helyen jéggel vegyesen. A beérkezett jelentések
szerint jégeső volt május 7-én: Jász-Nagykun-
Szolnok és Tolna vármegyékben; május 10-én:
Bács-Bodrog, Tolna, Szabolcs, Hajdu és Bihar vár-
megyékben; továbbá május 12-én: Trencsén és
Bereg vármegyékben; május 13-án: Bács-Bodrog,

Somogy, Tolna, Szalmár, Abauj-Torna, Zemplén,
Szabolcs, Arad, Maros-Torda és Szolnok-Doboka
vármegyékben; végül a rendes tudósítások beér-
kezte után küldött távirati jelentések szerint má-
jus 16-án: Bács-Bodrog, Csongrád, Győr, Komá-
rom, Zala, Esztergom, Hont, Szepes és Szabolcs
vármegyékben. Ezek közül legsúlyosabbnak látsza-
nak a május 16-iki jégesők, melyek különösen Ko-
márom, Győr és Esztergom vármegyékben okoz-
tak lényegesebb károkat. Május 17-én éjjel érke-
zett távirati jelentés szerint ezen jégeső Komárom
és Esztergom vármegyék egy részén ötnegyed óráig
tartott s egyes községek termését teljesen tönkre-
tette, úgy, hogy az őszieket lekaszálják, vagy ahol
nem érdemes, felszántják. Felhőszakadást jelentet-
tek május 16-ról: Sáros, Szepes és Liptó vár-
megyéből. Az áprilisi nagy esők következtében egyes
helyeken, így Szilágys és Hunyad vármegyékben
kelekezett árvizek nagyobb károkat nem okoztak.
A szeszélyes, gyakran változó időjárás a vetések
fejlődésére minden rendellenessége mellett sem
mondható általában kedvezőtlennek, főleg azért,
mert az áprilisi fagyok és hosszantartó hideg eső-
zések után beállott szárazabb és melegebb időre
már minden terménynek nagy szüksége volt és
ennek beálltával május hó első felében úgy az
érszi, mint a tavaszi kalászosok lényegesen javul-
tak. Az általános mezőgazdasági helyzeti tehát —
egyes, bár elég számos helyi jellegű károsodástól
eltekintve — kedvező időjárás esetén szép remé-
nyekre jogosít s noha a kora tavasszal mutatkozó
bőséges, gazdag termés a közbejött kedvezőtlen
időjárás miatt már aligha remélhető, mégis, a be-
állott általános javulás folytán, ma jó közepes ga-
bonatermés ígérkezik. Az őszi buza vetések fejlő-
désére a májusi időjárás általában kedvező volt.
Az ország nagy részében egészségesek s erősek,
bár az Alföld egy részén, főleg a gyengébb földek-
ben és a szikes vagy homokos talajon nagyobb
sárgás foltok még most is láthatók. Ezek a foltok
azonban további kedvező időjárás esetén, remél-
hetőleg gyorsan meg fognak javulni, mert a növény
gyökérzete s szára egészséges. Az őszi rozsvetések
általában jobban megéreztek az áprilisi időjárást,
mint a buzáé. Többnyire már kikalásztak, de
még nem mindenütt virágoznak. Fejlődési állapo-
tuk és terméskilátásaik az idő- és talajviszonyok-
hoz képest országreszenként különbözőek. A ta-
vaszi buza- és rozs- valamint az árpa- és zab-
vetések a hideg időjárás okozta károkat részben
már kiheverték, habár itt-ott a fagykár nyomai
láthatók. Csapadékosabb helyeken elég jól bokro-
sodtak és erősebb földeken szárba indultak. A ta-
vaszi árpa gyengébb fejlődésű a Tisza balpartján,
míg a zab az Alföld északi részében, valamint a
Tisza balpartján gyengébb. A királyhágóntúli vár-
megyékben kielégítően fejlődtek.

Egy erdőállalat szanálása. Kolozsvárról je-
lentik: A hunyadmezei romoshelyi erdőállalat
r.-t. részvényeinek többségét megvásárolta Tisch-
ler kolozsvári nagyvállalkozó. Az üzemet zavar-
talanul folytatják.

A földgáz-feltárások sikere. Az erdélyrészi
mezőségen az állam tudvalevőleg az év tavaszán fo-
kozottabb mértékben látott hozzá a földgáz-terü-
letnek felkutatásához. Ezek a feltárások a legtel-

jesebb sikerrel jártak. Ugyanis a régi gázkutató
mintegy 220 méternyire fekvő 10. sz. kutató furás
63 méter mélységben naponta 36.300 köbméter, a
350 méter távol fekvő 80 méter mély furás napi
75.500 köbméter, a legtávolabbi, 150 méternyire
fekvő 12. sz. 100 méter mély kut pedig naponta
24.000 köbméter földgázt szolgáltat. Az államnak
szándéka ezt a három kutatófurást addig folytatni,
míg egy-egy furás termelőképesége napi
100.000—150.000 köbméterre emelkedik. Tájékozo-
sul megjegyezzük, hogy ez az újabb feltárt ösz-
szesen napi 166.400 köbméter földgáz mennyiség; az
első földgázkut termelőképeségének mintegy ötöd-
részét teszi és elegendő volna arra, hogy Buda-
pest jelenlegi gázszükségletét fedezze. Alapos kiű-
tás van arra is, hogy a most megkezdett bányai és
mezősomsámi kutatófurások is hasonló kedvező
eredményre fognak járni.

Az üzleti levelek feladása. A főváros nagyobb
forgalmu üzleteiben nagy nehézséget okoz a leve-
lek, kivált az ajánlott levelek feladása. A szolgál-
személyzetnek gyakran órák hosszat kell a túler-
helt postahivatalokban várakozni és ha a szolgál-
tározás után kell egyegy sürgősebb levelet fel-
adni vagy más irodai munkát elvégezni, nincs ki-
vel elintézni, vagy pedig költséges idegen segít-
séget kénytelen alkalmazni a kereskedő. Felmerült
tehát a kereskedői körökben az az észme, hogy a
posta küldjön el megfelelő díjazásért az üzletbe és
a helyszínen vegye fel az ajánlott és közönséges le-
veleket. Ebben a tárgyban az OMKE-ben ma Kunz
József előklete alatt értekezlet volt, amely Krejcsí
Rezső, a budapesti kereskedelmi és iparkamara
titkára, dr. Balkányi Kálmán, az OMKE titkára,
Augenfeld Lajos, Guttmann Miksa kir. tanácsos,
Hirsch Nándor, Krausz Sándor és Vass Aladár
felszólalása után elhatározta, hogy a budapesti
postaigazgatóságot megkeresi aziránt, léptesse ki-
sérletképpen életbe azt az újítást, hogy megfelelő
csekély díjazás ellenében az ajánlott és közönséges
levelekért a posta elküldi alkalmazottját az üzlet-
tekbe.

ÚJ VÁROSPÉSZ

kelteznek a főváros VII., Erzsé-
bet királyné-ut és a villamos mel-
lett, hol 180—200 négyzetgölgés telkek

5 ÉVI RÉSZLETFIZETÉSRE

adának el. Az utozarenkezés és egyéb
köz munkák már nagyban folynak, ezek
elkészültével a telkek örököl örösisilag
fognak emelkedni és így minden vevő
nagy nyereséghez jut. — Építkezésre
már sokan jelentkezték.

Felvilágosítást és térképet a tulajdonos

BÉKÉSI JÓZSEF

irodája, Budapest, VII., Almassy-utca 1.
Telefon 57-42 vagy a helyszínen az intező Er-
szébet királyné-ut 114. (Villamos végállomás)

A m. kir. szabadalmazott
osztálysorsjáték
I. osztályu huzása

már szerdán és pénteken
f. évi május hó 22 és 24-én
lesz.

Az I. oszt. sorsjegyek árai:
Egy egész sorsjegy K. 12.—
Egy fél " " 6.—
Egy negyed " " 3.—
Egy nyolcad " " 1.50

Központ:
VI., Szervita-tér 3/a.
Telefon 3-49.
Fiók:
V., Váci-körut 4.
Telefon 11-58.

TÖRÖK A. és TSA. bankház r. t.
legnagyobb osztálysorsjegy-üzlet BUDAPEST.

TŐZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE

Gabonatőzsde.

Budapest, május 18.

A készáru-piaczon ma nyugodt volt a hangulat. Bőséges kínálattal szemben a malmok kezdetben nagyon tartózkodók voltak, később azonban mégis jobb vételkedvet mutattak. Mivel másrészt az árúhírtokosok nem voltak rátartósak, meglehetősen élénk forgalom fejlődött ki, amelynek folyamán mintegy 20.000 q buza kelt el változatlan tegnapi áron. A legdrágább eladási ár 12.25 korona volt 81 kilós tiszavidéki búzáért, a legolcsóbb pedig 11.82 $\frac{1}{2}$ korona 79.5 kilós tiszavidéki búzáért. Egyéb gabonaneműek közül a rozs 5 fillérrel, a zab 10 fillérrel emelkedett, a tengeri ellenben 5 fillérrel gyöngült. Forgalmomba került 500 q rozs 10.35—10.45 koronás áron és 1200 q tengeri 9.13—9.25 koronás áron. A határidőpiacon nagyobb üzlet ma nem volt, azonban az irányzat a szilárdulás felé hajlott és ha kevéssel is, de emelkedtek az árfolyamok. Így az októberi buza bár 2 fillérrel a tegnapi zárlaton alul, 11.18 koronán indult, a forgalom folyamán azonban 11.27-ig emelkedett, később aztán 11.21-ig gyöngült és zárta 11.22 koronán maradt. A tegnapi zárlathoz viszonyítva, végeredményképen ma az októberi buza 2 fillérrel, a májusi buza 1 fillérrel, az áprilisi rozs 4 fillérrel, az októberi zab 1 fillérrel emelkedett, míg a májusi tengeri 1 fillérrel gyöngült. A tengeri ma is el volt hankagolva, a mennyiben csak igen mérsékelt forgalom fejlődött ki benne, az árfolyama azonban csekélységgel javult. A külföldi tőzsdék közül ma reggelre a következő jelentések érkeztek: Chicagóban a májusi buza $\frac{1}{4}$ centtel emelkedett, a július buza ugyanennyivel csökkent. Newyorkban $\frac{1}{2}$ —1 centtel csökkentek az összes kurzusok. Buenos-Ayres és Rosarió 5—5 centávosszal. Liverpool $\frac{1}{4}$ pennnyel, Antwerpen 17—20 centimmal. Páris 25—35 centimmal. Berlin 1 $\frac{1}{2}$ —2 márkával alacsonyabb jegyzéseket küldött.

*

Fölmondottak ma búzából 8000, tengeriből 6000, zabból 2000 q-t.

A készáru jegyzése a mai tőzsdén a következő volt:

Buza	kilós	ára 100 kg.	kilós	ára 100 kg.
Tiszavidéki	75	—	79	23.60—23.80
"	76	—	80	23.65—23.90
"	77	—	81	23.60—24.10
"	78	23.35—23.70	82	—
Fejérmegyei	75	—	79	23.40—23.60
"	76	—	80	23.55—23.75
"	77	—	81	23.75—23.90
"	78	23.25—23.50	82	—
Pestvidéki	75	—	79	23.40—23.60
"	76	—	80	23.55—3.75
"	77	—	81	23.75—23.90
"	78	23.25—23.50	82	—
Bánsági	75	—	79	23.55—23.75
"	76	—	80	23.65—23.85
"	77	—	81	—
"	78	23.35—23.60	82	—
Bácskai	75	—	79	23.55—23.80
"	76	—	80	23.65—23.00
"	77	—	81	—
"	78	23.35—23.70	82	—
Rozs I. rendű új	—	—	—	21.10—21.20
középmínőségű új	—	—	—	20.90—21.10
Arpa takarmány I. rendű	—	—	—	20.50—21.00
II.	—	—	—	—
Zab I. rendű	—	—	—	21.50—22.00
II.	—	—	—	20.90—21.20
Tengeri belföldi új	—	—	—	18.30—18.50
Köles	—	—	—	—

Kötetett:

Buza. Tiszavidéki: 500 q 81 k 24.30 K, 200 q 81 k 24.50 K, 1500 q 80.5 k 24.50 K, 3000 q 80.5 k 24.46 K.

Fejérmegyei: 1000 q 80 k 24.20 K, Pestvidéki: 300 q 80 k 24.— K, Bácskai: 200 q 80 k 24.— K, 150 q 78.5 k 23.90 K, Hartai: 3400 q 81 k 24.45 K, Rozs: 100 q 20.70 K, 100 q 20.95 K, 100 q 20.10 K, 100 q 20.80 K, 100 q 20.90 K min dppar. Zab: 100 q 21.90 K, 200 q 20.95 K, 200 q 21.— K, 100 q 21.50 K, 100 q 21.60 K, 400 q 21.70 K, mind kpf. Tengeri: 100 q 18.45 K vagonra, 1000 q 18.26 K ab hajó, 100 q 18.56 K vagonra.

Árak 100 kilogrammonként koronaértékben értendők.

A határidőpiacon kötetett:

Détalált:

Előfordult kötések (100 kg.-kint) 1912-re.

Májusi buza	23.40—50—40—54—42
Buza októberre	22.36—34—54—42
Rozs májusra	21.10—12
Rozs októberre	18.78—76—94
Zab májusra	21.40—38—64
Zab októberre	18.16—14—34—20
Tengeri májusra	18.10—20—12
Tengeri júliusra	18.10—12—06—22—12
Tengeri augusztusra	18.14—22—16
Tengeri szeptemberre	—
Káposztarepce	36.00—08

1 óra 30 perccor zárulnak:

Buza májusra	23.42—23.44
Buza októberre	22.44—22.46
Rozs októberre	18.94—18.96
Zab májusra	—
Zab októberre	18.20—18.22
Tengeri 1912 májusra	18.12—18.16
Tengeri júliusra	18.12—18.14
Tengeri augusztusra	18.16—18.18
Káposztarepce augusztusra	35.80—36.—

Budapesti gabonaforgalom.

1912. május 16 tól 1912. május 17-ig.

Erkezett Elszállított

	m	é	t	é	r	m	a	z	s
Buza	114	4	—	—	—	—	—	—	—
Rozs	676	—	—	—	—	—	—	—	—
Arpa	890	—	—	—	—	—	—	—	—
Zab	1732	202	—	—	—	—	—	—	—
Tengeri	4120	10132	—	—	—	—	—	—	—
Liszt	—	13908	—	—	—	—	—	—	—
Korpa	—	3732	—	—	—	—	—	—	—

Értéktőzsde.

A párisi kamatreduekció nyomán szilárdan indult a mai előtőzsde üzlete, a nemzetközi, ugyzintén a helyi értékek mérsékeltén javultak, zárlat felé azonban a beszpárt betört, mert Bécsben nagy tételben realizáltak és állítólag a Deutsche Bank igazgatója a berlini tőzsde tulkapásairól becsmérőleg nyilatkozott. Az árnyereség elveszett, a zárlat élénk és lanya volt. A készáru-piaczon eleintén tartott áron folyt a vásár, a zárlat bécsi eladás következtében itt is nyomott volt, a salgótarjáni 5—6 koronával esett. A déli tőzsde irányá lanya volt, mert a berlini tőzsdén 2—3 százalékos árhanatylás volt. A nemzetközi piacon azonban az értékek csak 1—2 koronával hanyatlottak. A zárlat kissé javult. A helyi piacon a rimamurányi részvény 6—8 koronával csökkent. A készáru-piaczon a salgótarjáni olcsóbbodott újra. A járadékpiacon lanya volt, de kötés alig fordult elő. A valuta és ércváltó változatlan. A sorsjegypiacon üzletelen. A zárlat csöndesebb volt.

Az előtőzsdén kötetett: Osztrák hitel 639.35—639.75, Magyar hitel 835.50—837.50, Osztrák-magyar államvasut 731, Jelzálogbank 467—468.25, Leszámitolóbank 540.50—541.50, Rimamurányi 761.25—764.25, Közuti vasut 767.50—770.50, Városi vasut 412.25—416, Hazai bank 302, Magyar bank 651.50—361, Agrárbank 525—526, Kommerzbank 3968—3971, Merkurbank 292.25—293, Esztergom-szászvári 369—371, Általános közszén 995—1001, Salgótarjáni 761—766, Budapesti általános villamosági 528—532, Magyar gázizzó 895—900, Magyar villamosági 500—502.50.

A déli tőzsdén kötetett: Osztrák hitelrészvény 638—639, Magyar hitel 835—837, Osztrák- és magyar államvasut 730, Jelzálogbank 465—466, Leszámitolóbank 539—540, Rimamurányi 754—760, Közuti vasut 768—769, Városi villamos 412—414, Magyar bank 658—660, Merkurbank 290—291, Kommerzbank 3905—3972, Salgótarjáni 750—754, Általános közszénbánya 980, Esztergom-szászvári 370, Magyar gázizzó 890, Magyar villamosági 500, Budapesti általános villamosági 528.

Bécsi értéktőzsde.

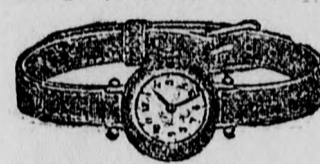
Bécs, május 18. (Magyar értékek zárlata), 4 száza léko arany-járadék 199.— Tiszal és szegedi kölcsön sorsjegy —, Magyar hitelbank részvény 834.50, Magyar leszámitoló és váltó részvény —, Rima murányi 763.50, Magyar czukoripar —, Adria hajózási részvénytársaság —, Magyar koronajáradék 88.90, 4 százalékos magyar földtherm. kötvény 84.40 Magy. nyerem.-kölcs. sorsjegy 427.75—Kassa-Oderbergi Vasutrézv. —, Magyar jelzálogbank —, Magy. kereskedelmi bank —.

Bécs, május 18. (Osztrák értékek zárlata), 4.2 száza lékos papir-járadék 88.80, 4 százalékos osztrák arany járadék 113.50 1860-as sorsjegy 1565.—, Osztrák hitel sorsjegy —, Angol osztrák bankrészvény 326.50 Bécsi Bankverein 531.—, Osztrák-magyar bank 1975. Déli vasut 104.75 Dunag5hajózási r.-t. 1219, Dohány részv. 340.50, Cs. k. arany (vort) 11.40, Német bankv, 117.90, Osztr. Lloyd 555.50 4.2 szaz. ezüst jár. 88.80—93.— Osztr. koronajáradék 88.85, 1864-es sorsj. —, Osztrák hitelintézet részvény 638.50, Union-Bank 610.10 Osztrák Ländlerbank 528.10, Osztrák-magyar államvasut 729.60, Elbevölgyi vasut —, Alpési részvény 959.75 20 frankos 19.16, Londoni váltóár 241.27 Lipótkohó 729.50 Török sorsjegy 243.50.

Ékszer, ezüst, óra,

Építészeti ajándékok, egyházi művek gyári áron beszerezhetők

Ékszerész és műtősz. Sárga János cs. és kir. udv. szállítónál Budapest, IV., Nagy-tér 3., Kolozsvár, Mátyás király-tér 13

Divatos óra-karperce:
14 kar. finom arany K 110.—
14 kar. borszikkal 88.—
Ezüst, borszikkal 16.—
Acél, 14.—
Eredeti szabott gyári árak. Szabad megtekintés, vételkényyszer nélkül. Képes árjegyzékkel ingyen

és bérmentve. — Vidékre választékot készséggel küldök

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, május 18. (Értéktőzsde.) A német bank elnökének az urakházában az ipari konjunkturáról tett pesszimisztikus nyilatkozata tetemesen hozzájárul az itteni tőzsdén néhány nap óta uralkodó kedvetlenséghez, úgy, hogy a mai forgalom megnyitáskor további, részben érzékeny árfolyamcsökkenések állottak be, amelyek a vezető spekulatív értékekben 3 százalékos és ennél többet is elértek. A kedvetlenséget a pénzpiac viszonyai és a készpénzpiac ipari értékeinek további alakulása iránt táplált aggodalom is növelte. Ezzel szemben szilárdságot tanúsítottak déliavasuti részvények, valamint 1902. évi oroszok is javultak. Az osztrák értékekben nem volt üzlet. Később a csökkenés folytatódott, de lassanként nyugodtabb felfogás jutott érvényre. Egyes födözések és intervencziós vásárlások történtek s amidőn ezek szaporodtak, végül általános és hathatós javulás állott be, amelynél különösen Kanada részvényeket favorizáltak. A készpénzpiac ipari értékei általában szilárdabbak voltak, különösen vogtlandi részvények. Napi pénz 4 és fél, ultimopéni körülbélül 3 $\frac{1}{2}$ —5 százalékgig, magánleszámitolási kamatláb 4 $\frac{1}{2}$ %.

Berlin, május 18. Zárlat. (Saját tudósítónktól). Zárlatkor jegyeztetik: 4.2 százalékos papirjáradék —, 4 százalékos osztrák aranyjáradék 96.75, osztr. hitelrészvény 199.50, Déli vasut 16.40, orosz bankjegyek 216.25, 4 százalékos új orosz kölcsön —, Discotó Commandit 184.25, Dinamittruszt 185.75, Harpeni 189.60, Unifkált török járadék 91.25, 4.2 százalékos ezüst jár 89.25, 4 százalékos magyar aranyjáradék 91.25, Magya koronajáradék 89.—, Osztrák-magyar államvasut —, Bécsi váltóár 847.50, Olasz járadék —, Ált. villamos sági Edison 262.—, Gelsenkircheni 188.50, Laurakohó 177.75.

Frankfurt, május 18. Zárlat. 4.20% papirjáradék —, 4 szaz.-os osztr. ar.-jár. 96.45 Magy. ar.-jár. 91.30 Osztr. hitelint. részv. 200.25 Osztrák-magyar államvasut 154.— Északnyugati vasut —, Bustleh radi vasut —, Londoni váltóár 204.43, Bécsi Bank veroin 133.75 Villamos részvény —, 3 százaléko magyar aranykölcsön 74.—, 4.2 százalékos ezüstjáradék 92.50, Osztrák koronajáradék 89.35, Magyar korona-járadék 83.95 Osztrák-magyar bank 141.85 Déli vasut részvény 16.75, Elbevölgyi vasut —, Bécsi váltóár 849.25, Párisi váltóár 811.25, Union bankrészv. —.

Hamburg, május 18. (Zárlat). 4.2 százalékos ezüst járadék 91.40, 1860. sorsjegy —, Déli vasut 16.25 4 százalékos aranyjáradék 96.70, Osztrák hitelrészvény —, Osztrák-magyar államvasut —, Olasz járadék 93.75, 4 százalékos Magyar aranyjáradék —.

Sürgöny!

Daczára a rossz pénzviszonyoknak, legmagasabb összegű

Építési- és földbirtok-jelzálog kölcsönt

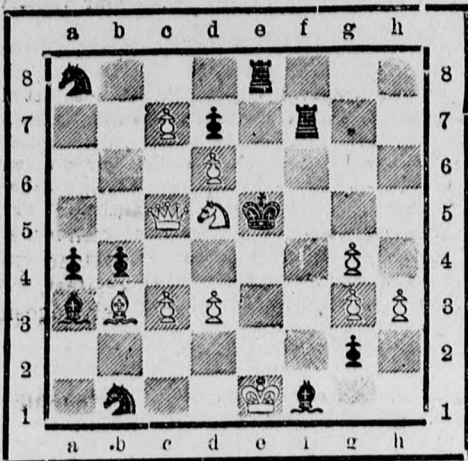
vagy ezeknek conversióját a legrövidebb idő alatt közvetítik, valamint fővárosi házaknak, telkeknek vagy földbirtokoknak vételét és eladását a legnagyobb készséggel kiesziklik alulírottak Strausz Adolf többszörös háztulajdonos és Klekner Mihály a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesületnek 39 éven át volt jogi előadója és többszörös budapesti háztulajdonos. A kölcsönök kieszikülésénél előleges költség nincsen s a felmerült készkiadások csak a kölcsönök elfogadása és ezek folyósításakor fognak felszámíthatni.

Ingatlan-forgalmi és jelzálogkölcsön-közvetítő Iroda Strausz Adolf és Klekner Mihály VII., Aréna-ut 17. Telef. 67-28. Hivatalos óra 3-8.

SAKK.

153. számú feladvány.

Dr. Simay-Molnár Aladár, Budapest. (Magyar Sakkvilág.)

Matt a második lépésre.

460. számú játszma.

Játszották a san-sebastiani nemzetközi mesterversenyen 1912. márczius 1.

Négyes huszárjáték.

Világos: Schlechter Sötét: Tarrasch
1. e2-e4 e7-e5
2. Hg1-f3 Hb8-c6
3. Hb1-c3 Hg8-f6
4. Ff1-b5 Ff8-b4
5. 0-0 0-0
6. Bf1-e1
7. Fb5xc6

Ebben az állásban szokatlan.
Történhetik 6... Bf8-e8 is.

Azonnali 7. d3-d4 nem volna előnyös 7... Hc6xd4 8. Hf3xd4, e5xd4 3. Vd1xd4, Fb4-c5 miatt.

7. b7xc6
8. d2-d4! Hf6-d7
Sötét nem akarja feladni a cenztrumot. Mindenesetre egyszerűbb volt 8... e5xd4 9. Hf3xd4, Fb4xc3 10. b2xc3, c6-c5 11. Hd4-f3 Fe8-b7 egyenlő játékkal.

9. Fe1-d2! Ba8-b3
10. Ba1-b1 Fb4-a5
Sötét a két futó megtartására játszik, azonban állása nagyon nyomott lesz. Jobb volt 10... f7-f6 11. Hc3-e2, Fb4xd2 13. Vd1xd2, Bf8-f7 és Hf8, Ve7-g5-tel királyszárny támadásra játszani.

11. Hc3-e2 Fa5-b6
12. c2-c4! f7-f6
13. b2-b4 c6-c5
Fenyegetett c4-c5.
14. b4xc5 d6xc5
15. d4xe5

Számításba jön d4-d5.
15. Hd7xe5
16. Hf3xe5 f6xe5
17. Vd1-c2 Vd8-f6
18. Be1-f1

Jobb volt 18. f2-f3. A szöveglépés f2-f4-et készíti elő.

18. Fe8-g4
19. He2-c3 c7-c6
20. Fd2-e3 Vf6-g6
21. Kgl-h1 Vg6-h5

Sötét fenyeget a bástyát f3-on keresztül h3-ra játszani.

22. f2-f3! Bf8xf3!
23. Bf1xf3 Fg4xf3
24. Fe3xc5!
Természetesen rögtön 24. g2xf3 nem megy Vh5xf3+ és Vf3xe3 miatt.

24. Ff3-g4
25. Fe5-d6?
25. Ve2-f2! világosnak előnyösebb állása biztosított volna.

25. Bb8-e8
26. c4-c5 Fb6-d8
27. Hc3-d1 Fd8-h4
28. Hd1-c3 Fg4-e6
29. Ve2-a4 Vh5-e2
30. He3-f5?

Világos elnézi az időzavarban, sötét következő ellenlépését.

- 30. Fh4-e1
31. Hf5-g3 Fe1xg3
32. h2xg3 Vc2xa2
33. Va4xa2 Fe6xa2
34. Bb1-a1 remis.

Legfinomabb angol varrott cipők

egységos szabott árakban: kor. 16.50 és kor. 20.50
Zsufa József utóda FÜREDI ÁDÁM
cipész mesternél
Budapest, IV., Egyetem-utca 3. szám. Telefon 94-07.
a Hazai Takarékpénztárral szemben.

VIZÁLLÁS.

Table with columns for dates (május 17, május 18, május 17, május 18) and locations (Inn, Dunz, Rába, Orava, Mura, Száva, Szamos, Kraszna, Latorca, Uag). Lists names and scores for various locations.

EGYETÉRTÉS

politikai napilap.

Kiadóhivatali igazgató: PAJOR MÁTYÁS.

Large financial table titled 'Budapesti értéktőzsde' with multiple columns for various categories like 'Allamadósság', 'Bankok', 'Takarékpénztárak', 'Biztosító társaságok', 'Gőzmalomok', 'Iparvállalatok', 'Sorsjegyek', and 'Közlekedési vállalatok'. Each entry includes numerical values and descriptions.

Idegenek Utmutatója!

Bankok, takarékpénztárak.

Pesti Hazai Első Takarékpénztár-Egyesület.
Budapest.

Alapított 1840-ben. Befizetett részvénytőke 20.000.000 K. Tartalékalap 59.629.862 K 89 fillér. Könyvecskére és folyószámlára elhelyezett betétek álladéka 1910. december hó 31-én 369.403.373 K 18 fillér. Forgalomban levő saját kibocsátványok 333.571.450 K. A takarékpénztár 4 százalékos és 4½ százalékos zálogleveleket, valamint 4 százalékos és 4½ százalékos községi kötvényeket bocsát ki. Ezen czimletet teljesen adómentesek, minden ekinthben kauczióképesek és községek, testületek, alapítványok és nyilvános felügyelet alatt álló intézetek pénzeinek elhelyezésére, valamint hitbizományi és letéti pénzek gyümölcsöző elhelyezésére alkalmasnak nyilvánítottak. Mind a záloglevelek, mind a községi kötvények alkalmasnak nyilvánítottak továbbá katonai házassági óvadékok czéljaira s a záloglevelek ezenfelül árvapénzek elhelyezésére is. A takarékpénztár ezenkívül 1906-ban 30.000.000 K összegű, egyenkint 100 K névértékű nyereségykötvényt bocsátott ki.

Budapesti Bank Részvénytársaság,

VI., Teréz-körút 22. szám.

Alaptőke 10 millió korona. Fiók: V. kerület, Zoltán-utca 16. szám. Elfogad betéteket folyószámlára és takarékpénztáraké. Előleget ad értékpapírokra. Külföldi pénzek vétele és eladása. Tőzsdéi megbízások. Safe deposit a Zoltán-utcai fiókban.

Első Magyar Iparbank váltóüzlete,

Budapest, V., József-tér 1. szám.

Értékpapírok, sorsjegyek, ércpénzek vétele és eladása a hivatalos napi árfolyamon. Tőzsdéi megbízásoknak ugy az érték, mint a gabonatőzsdén a legelőnyösebb feltételek mellett eszközlése. Szelvények és kisorsolt értékek díjmentes beváltása. Olcsó magas előlegek értékpapírokra és sorsjegyekre. Sorsjegyek részletfizetésre. Igérvények minden huzásra. Osztályosorsjegyek eredeti áron. Sorsolási ellenőrzés költségmentesen. Katonai házassági óvadékok ügyében minden utbaigazítás és eljárás ingyen.

Magyar Leszámitoló- és Pénzváltóbank,

V., Dorottya-utca 6. szám.

Fióktintézetek: Budapest, IV., Muzeum-körút 1. — V., Nádor-utca 25. — V., Lipót-körút 32. — VII., Erzsébet-körút 41. — VI., Andrássy-út 30. — Vidéki fiók: Fiume, Kolozsvár, Kassa, Pozsony. Közraktárak: Budapest és Barcs. Alaptőke: 40.000.000 korona.

A Wiener Bank-Verein

magyarországi fióktelepe.

Budapest, V., Nádor-utca 4. szám (saját házában.)

Belvárosi osztály: IV., Koronaherceg-utca 10. — Terézvárosi osztály: VI., Deák Ferenc-tér 6. — Központ: Wien, I., Herrngasse 8. Teljesen befizetett részvénytőke 130 millió korona. Tartalékok 40 millió korona. A Wiener Bank-Verein magyarországi fióktelepe a folyó banküzlet összes ágaival foglalkozik.

Budapesti Takarékpénztár és Országos Zalogkölesön Részvénytársaság.

Befizetett részvénytőke: 20 millió korona. Központ és Magyar kir. szab. osztályosorsjáték főelárúsító helye: VI., Andrássy-út 5. — Kézi zálogüzletek: IV., Károly-körút 18. — IV., Ferencz-tere 4., Irányi-utca sarkán. — V., Lipót-körút 27. — VII., Király-utca 57. — VII., Rottenbiller-utca 1. — VIII., József-körút 2. — VIII., Üllői-út 6.

Részvénytársaság villamos és közlekedési vállalatok számára.

V., Béla-utca 5. szám.

Alaptőke: 9.300.000 korona. (46.500 darab 200 korona névértékű részvény).

Lipótvárosi Bank mint szövetkezet.

V., Erzsébet-tér 7. szám.

Szövetkezeti tagok 6 éves évtársulatokban. 1911-ben a VII.-a. évtársulat 378 üzletrészsére egyenkint 60 korona nyereség jutott.

„Hermes“ Magyar Általános Váltóüzlet R.-T.

IV., Koronaherceg-utca 5. szám.

Fiók: V., Dorottya-utca 8. — V., Nádor-utca 25. — Bécsi fiók: Wien, I., Stock am Eisenplatz No 3. — Alaptőke 5 millió korona. Értékpapírok és sorsjegyek vétele és eladása. Betétek takarékpénztáraké és folyószámlára. Utalványok és hitellevelek az összes piacokra. Osztályosorsjáték. Safe deposit.

Központi Bank Részvénytársaság.

V., Sas-utca 24. szám.

Az Ustredni banka csekyh sporitelen, Prága (alaptőke 25.000.000 K, tartalékok 2.000.000 K) afilliált intézete. Elvállal a banküzlet körébe vágó minden megbízást. Elfogad betéteket takarékpénztáraké 4-4½ százalékkal, folyószámlákra a legelőnyösebben. — Sorsjegyszámla foglalkozik a sorsjegyeknek részletfizetés mellett való eladásával. — Amerikai osztálya az összes átutalásokat, követelés-behajtásokat, örökségi és más jogi ügyek rendezését, Newyorki testvérintézete, a Bank of Europe utján eszközli.

Mercur Váltóüzleti Részvénytársaság.

V., Fürdő-utca 3. szám.

Alaptőke 6 millió korona. Ajánkozik a banküzlet körébe vágó mindennemű megbízás lebonyolítására. Sorsjegyek és értékpapírok vétele, eladása és biztosítása árfolyamvesztés ellen. Tőzsdéi megbízásokat elfogad a budapesti és valamennyi külföldi tőzsdére. Kisorsolt értékpapírok beváltása. Takarékbetétek. Különlegesség: vidéki pénzintézetek és tőzsdén nem jegyzett részvények adásvétele.

Magyar-Cseh Iparbank Részvénytársaság.

V., Sas-utca 27. szám.

Főbb üzletágai: betétek elfogadása könyvecskére 4½% netto kamatozás mellett, valamint csekk- és folyószámlára; behajtás; bel- és külföldi hitellevelek kiállítás; értékpapírok, külföldi pénznemek, devizák vétele és eladása; lombardirozás, tőzsdéi ügyletek lebonyolítása; sorsjegyeknek részletfizetésre való eladása, stb.

Budapesti Kereskedelmi Részvénytársaság,

VIII., Rákóczi-út 9. szám.

„Palace pezsgőgyár“ elnevezés alatt Budafokon modern berendezésű pezsgőgyára van, ahol francia minta szerint elsőrangú magyar pezsgőt gyárt. E mellett borkereskedelemmel, főleg fajborokat palackokban, likör, rum, cognac és gyümölcs-palinka gyártásával foglalkozik. Tokaji borkoban Tokaj-hegyalján külön pinczéi vannak és a legmegbízhatóbb számorodni- és asszu-borokat árusítja. Importál kínai és japán teákat, amelyeket Nippon-tea elnevezés alatt hoz forgalomba. A részvénytársaság pénzüzleteket lebonyolít és takarékbetétet elfogad. Telefon: 141-83.

Szállítványozási és Iparbank R.-T.

VI., Váci-körút 37. szám.

Alaptőke 400.000 K. Telefon: 21-29.

Belvárosi Takarékpénztár Részvénytársaság.

IV., Kigó-tér 1. szám.

Alaptőke 16.000.000 korona. Tartalékalap 4.000.000 korona. Elfogad betéteket takarékpénztári könyvecskére, pénztári jegyekre és csekk-számlára. Leszámitol váltókat. Jelzálogkölesönöket nyújt földbirtokokra. Előleget ad értékpapírokra s azok vételét és eladását lelkiismeretesen és legelőnyösebb feltételek mellett eszközli. Tőkebefektetésül ajánlja 4½ és 4¼ százalékos adómentes zálogleveleket.

Budapesti Kölesönös Segélyező Egylet m. sz.

V., Arany János-utca 18. szám.

Takarékbetétek gyümölcsösztetését elvállalja heti befizetések mellett. Kölesönöket folyósít olcsó kamat és előnyös visszafizetési módzatok mellett.

Budapesti Iparbank Részv.-Társ.

IV., Eskü-tér 8. szám.

Kölesönöket folyósít váltóra vagy kötelezvényre; leszámitol folyószámla-követeléseket és elvállal minden, a banküzletbe vágó megbízást előnyös feltételek mellett. Telefon 25-65.

Budapest III. ker. Takarékpénztár.

III., Lajos-utca 183. szám.

Alaptőke 1 millió korona. Alapított 1872. Telefon 41-82.

A Magyar Pénzüzetek Földhitel- és Ingatlanbankja Részvénytársaság

V., Országház-tér 4. szám.

Mely az Angol-Osztrák Bank és a Magyar Pénzüzetek Központi Hitelbankja alapítása, foglalkozik a földhitelügyletek minden fajával, birtokot vesz és elad, parcellázásokat, illetőleg azok finanszírozását ellátja. Hivatalos órák: 9-től 2-ig.

Magyar Fakereskedők Hitelintézete R.-T.

V., Széchenyi-utca 1. szám.

Alaptőke 3.000.000 korona. Alapításai és részesedései: Egyesült Fatermelők R.-T., Kisjenői Fatermelők R.-T., Központi Faértékesítő R.-T., Magyar Fakereskedelmi R.-T. Elvállal minden a fatermelés és fakereskedelem ágába tartozó pénzügyi műveletet, felbecslet, erdőértékesítést, vételt és eladást előnyös feltételek mellett. Felvilágosítás: Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca.

Általános Iparbank Részv.-Társaság

VII., Erzsébet-körút 39. szám.

Alaptőke 8 millió korona.

Budapest-Terézvárosi Takarékpénztár R.-T.

VI., Andrássy-út 47. szám.

Alaptőke 1.200.000 korona. Elfogad betéteket betétkönyvekre, pénztárjegyekre, valamint csekk- és folyószámlára. Leszámitol váltókat a legelőnyösebb feltételekkel bank-uton és hitelegyletben; előleget ad értékpapírokra; elfogad megbízásokat értékpapírok vételére és eladására.

Budapest-Lipótvárosi takarékpénztár r.-t.

V., József-tér 13.

Alaptőke 8.000.000 korona. Alapítási év 1895. Elfogad takarékbetéteket és a banküzlet körébe vágó mindennemű megbízást.

Országos Magyar Vasutas Takarékpénztár Részvénytársaság.

V., Váci-körút 22. szám (saját ház).

Alaptőke 3 millió korona. Tartalékok 200.000 korona. Fióktintézetek: Arad, Miskolc, Nagyvárad. Foglalkozik mindennemű, a bankszakmába vágó ügyletekkel, finanszírozza a vasutas fogyasztási szövetkezeteket, lebonyolít mindenféle vasutas pénzügyi tranzakciót.

Az Algemeene Bank voor Zaleijk Onderpand németalföldi (hágai) pénzüzet.

Kölesönöket folyósít haszonélvezetekre, életjáradékokra, kötött tulajdonra, stb., anélkül, hogy váltófedezetet kérne. Felvilágosítás: Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 4., az Általános Óvadékbank helyiségében.

Országos Iparbank Részvénytársaság,

Budapest, V., Ferencz József-tér 6. szám.

(Gresham-palota.)

A Zivnostenka banka, Prága alapítása. Részvénytőke 60 millió. Tartalék 16 millió. Telefon 131-65 és 131-66. Sürgőnyezim: „Industriale“. Elfogad takarékbetéteket 4½ százalékos netto kamatozás mellett. Betéteket folyószámlára megcsegyezés alapján kuláns tétel mellett. A bankszakma összes ágaival foglalkozik. Értékpapírok vétele és eladása. Értékpapírok megőrzése és kezelése. Előleg értékpapírokra. Külföldi váltók és pénznemek vétele és eladása. Hitellevelek kincscsátása. A budapesti és külföldi tőzsdéken megbízások kuláns eszközlése. Váltók, utalványok, stb. behajtása. Váltóüzlet: V., Ferencz József-tér 6. (Gresham-palota.)

Gadicke Bankház Részv.-Társ.

A magy. kir. szabadalmazott osztályosorsjáték főelárúsítója. Játéktervek ingyen és bérmentve.

Magyar Kereskedelmi Hitelbank Részvénytársaság.

Budapest, V., Erzsébet-tér 18. szám.

Alaptőke: 8.000.000 korona. Elfogad betéteket takarékpénztári könyvecskére, folyó- (cheque) számlára és pénztárjegyekre. Leszámitol váltókat, utalványokat, kötelezvényeket és nyílt számlákon alapuló könnlevőségeket. Előleget nyújt értékpapírokra és az azok vétele eladására vonatkozó megbízásokat lelkiismeretesen és legelőnyösebben teljesíti. Külföldi pénznemek vétele és eladása. Vállal szeszadóhitel-biztosítékot a kincstárral szemben és letesz mindennemű óvadékokat. Elfogad letéteket megőrzés végett. (Safe deposit.) Kiállít hitelleveleket.

Hazai Bank Részvénytársaság.

V., Dorottya-utca 3. szám.

Alaptőke 32.000.000 korona. Tartaléktőke 9.500.000 korona. Nádor-utcai fiók: V., Nádor-utca 18. — Oktogon-téri fiók: VI., Andrássy-ut 48. — Rákóczi-ut fiók: Rákóczi-ut 26.

Budapesti Polgári Takarékpénztár Részvénytársaság.

IV., Koronaherceg-utca 3. szám.

Alaptőke 2.000.000 korona. Elfogad takarékbetétet 4½ százalék mellett. Köztisztviselői kölcsönöket folyósít 10—30 évi törlesztésre, minden előleges költség nélkül. Elvállal tisztviselő-házak építését és telepek létesítését lakbérlettel.

Budapest—Erzsébetvárosi Takarékpénztár Részvénytársaság.

VII., Károly-körút 13. szám.

Befizetett alaptőke 5.000.000 korona. Elfogad betéteket takarékkönyvekre és folyószámlában. Tőzsei megbízásokat teljesít, értékpapírokat, csekkeket, külföldi pénznemeket vesz és elad.

Industria-Bank Részvénytársaság

Budapest, V., Zrínyi-utca 9. szám.

Alaptőke 300.000 korona. Elvállal a banküzlet körébe vágó mindennemű megbízást.

Egyesült Budapesti Fővárosi Takarékpénztár.

Központi osztály: Budapest, V., Dorottya-u. 4.

Fiókok: I., Fehérvári-ut 1., II., Fő-utca 2., VIII., Rákóczi-ut 11., VI., Andrássy-ut 2., V., Nádor-utca 23., VII., Erzsébet-körút 58. Alaptőke: 15.000.000 K. Tartalékalapok: 26.000.000 K. Elfogad betéteket takarékpénztári könyvecskékre, pénztári jegyekre és folyó számlára. Leszámítolt váltókat és hitelpapírokat. Kauczióképes 4 és fél százalékos zálogleveleit ajánlja tőkebefektetésül.

Budapesti Kereskedők Bankja Részvénytársaság.

Budapest, V., Erzsébet-tér 7. szám.

Erzsébetvárosi fiók: VII., Baross-tér 18. Alaptőke 2.500.000 korona. Elfogad minden a banküzlet körébe vágó megbízást.

Magyar Telepítő- és Parcellázó-Bank R.-T.

Budapest, V., Nádor-utca 9. szám.

Alaptőke 5.000.000 korona. Működési köre: Telepítések és parcellázások finanszírozása, saját számlára vagy bizományban. Mezőgazdasági ingatlanok vétele és értékesítése. Közreműködés a telepítési és parcellázási ügyek minden fajtájánál. — Parcellázásokat és telepítéseket saját műszaki, gazdasági és telexkönyvi szervezete segítségével, a tulajdonos minden közreműködése nélkül, teljes felelősséggel lebonyolítja.

Magyar Jelzálog-hitelbank

V., Nádor-utca 7. szám.

Részvénytőke 20.000.000 aranyforint. Az intézet kibocsát zálogleveleket, községi kötelezőket, nyereménykötvényeket.

Községi és Körjegyzők Országos Bankja Részvénytársaság,

VIII., Kálvin-tér 11. szám.

Alaptőke 3.000.000 korona. Részvényeseinek tulajdoni része a jegyzői karból kerül ki. Elfogad betéteket. Leszámítolt váltókat. Lebonyolít parcellázásokat. Törlesztéses és egyéb jelzálogkölcsönöket nyújt. Községi kölcsönöket folyósít.

Biztosítás.**„Duna” Biztosító Társaság.**

VI., Andrássy-ut 30. szám.

Alaptőke: 2.000.000 korona.

Első Leánykihazasítási Egylet m. sz.

Gyermek- és életbiztosító intézet.

Budapest, VI., Teréz-körút 40—42. szám.

Alapított 1863. Legerőnyösebb díjtáblázatok gyermekek és mindennemű életbiztosításokra, havi fizetések mellett is. — Tartalékok: 10.000.000 korona. Eddig kifizetett biztosított összeg 7.000.000 korona. Biztosítási állomány: 46.000.000 korona.

„Friedrich Wilhelm” porosz élet- és kezességi biztosító R.-T. Berlinben.

Magyarországi igazgatóság: Budapest, IV. ker., Kossuth Lajos-utca 17. Alapított 1866-ban. Telefon: 69—75. Eddig biztosítva: 1500 millió korona.

Magyar Élet- és Járadékbiztosító Intézet m. sz.

Andrássy-ut 8. szám.

Az életbiztosítás összes neveit kultiválja, jutányos díjak és előnyös feltételek mellett; továbbá a nyugdíjbiztosítás különböző neveit és orvosi vizsgálat nélküli biztosításokat. Kihazasítási biztosításokat leányok részére.

Assicurazioni Generali (Trieszti általános biztosító-társulat.)

Budapest, V., Dorottya-utca 10. szám.

Alakult 1831-ben. Részvénytőke és tartalék-alap: 416.840.622 K 40 fillér. Az eddig teljesített kifizetések összege: 1.063.798.459 korona 33 fillér; az érvényben lévő életbiztosítások összege: 1.189.790.207 K 74 fillér. **Életbiztosítás** minden módozat szerint, valamint **fiúellátási és leánykihazasítási biztosítások**. — **Tűz-, szállítvány-, betörésses lopás elleni és üvegbiztosítások**. — **Jégbiztosítás a Magyar jég- és viszontbiztosító részvénytársaság** (Budapest, V., Nádor-utca 5.) által. — **Részvénytőke és tartalék-alap 7.000.000 korona**. Egyenkénti és csoportos **balesetbiztosítások** (egyenkénti balesetbiztosítások díjvisszatérítéssel is) az **Első o. baleset elleni biztosító társaság** által (V., Dorottya-utca 10.). **Kezességi és óvadék**, valamint az eltulajdonítás, lopás, hűtlen kezelés és sikasztás elleni biztosítás, nemkülönben versenylovak, telivérek és más értékesebb tenyésztőállatok biztosítása a „Minerva” általános biztosító részvénytársaság (Budapest, V., Eötvös-tér 2.) által.

Kereskedelmi vállalatok.**Aufrecht és Goldschmied utóda Elek és Társa R.-T.**

IV., Károly-körút 10. szám.

Egyetemes áruház. Elárusít könyveket, képeket, fényképező csikkeket, fegyvereket, mindenféle háztartási és fényüzési csikkeket, előnyös részletfizetésre.

Idegenforgalmi és utazási vállalat r.-t.

IV., Vigadó-tér 1. szám.

Fiókok: Brassó, Fiume, Kolozsvár, Nagyvárad, Nagyszombat, Temesvár, Zágráb. Alaptőke: 800.000 korona.

Budapesti Központi Tejesarnok-Szövetkezet.

VII., Rottenbiller-utca 31. szám.

Üzletrész-tőke: 365.600 korona. (457 darab 800 koronás üzletrész). Telefon: 58—56.

Általános Berendezési Részvénytársaság.

(Billiárd, fabutor és hűtőkészülékek gyára.)

Budapest, VII., Gizella-ut 26. szám.

Telefon 65—75. Sürögnyezim: Berendezők Budapest. Levélbeli vagy szóbeli megkeresésre költségvetéssel, rajzokkal és tervekkel készségesen díjtalanul szolgálunk.

Budapesti Közuti Vaspálya-Társaság

V., Lipót-körút 22. szám.

Alapított 1865-ben. Alaptőke 40.477.800 K. Telefon: 24—52, 85—92, 73—06, 19—90, 22—35, 47—56, 8—78, 84—51 és 20—99.

Világjárású utazási és menetjegyroda R.-T.

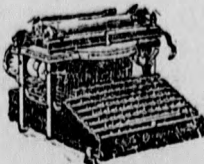
Budapest, V., Fürdő-utca 1. szám.

(Bejárat a Dorottya-utca felől. Telefon 152—52.) Utazási jegyek a világ minden részébe eredeti áron. Díjmentes felvilágosítások. Bérutók.

A Smith Premier

VI., Deák Ferencz-tér 6. szám. (Anker-palota.)

Látható írású írógép az egyedüli, azonnal és állandóan látható írással és teljes billentyűzettel. „Grand Prix” Páris 1900. és Brüsszel 1910. Árjegyzék és termésméretbeni bemutatás költségmentesen és minden vételkötöttség nélkül. Telefonszám: 80—60.

Ipari vállalatok.**Gyorstalpaló ipar r.-t.**

V., Andrássy-ut 4. szám.

Elvállal mindennemű cipőjavítást gyorsan és olcsón. Valódi angol cipő jutányos áron. Telefon 28—33.

Hazai Likőr- Rum- és Szeszárugyár Részvénytársaság,

Budapest, VI., Forgách-utca 9b. szám.

Gázüzemű likörgyár. Nagyarányu pálinkafőzdek. Szesz-szabadraktár. Szesz-denaturálótelep.

Hungária műtrágya, kénsav és vegyi ipar részvénytársaság.

V., Fürdő-utca 8. szám.

Alaptőke 4.000.000 korona. Gyárak Zsolna és Budapest. Telefon 39—57.

Continental lemosható gallér- és kézelőgyár részvénytársaság.

Budapest, VII., Telep-utca 43. szám.

Telefon-szám: 115—92.

Pizsurnyi L. utóda Janisch János és fia,

Budapest, VII., Jósika-utca 12. szám

Csatornázási vállalat, épületbádogos műhely és horganydíszítmények gyára. Légszusz és vízvezeték, központi fűtések, szellőztető készülékek, szivattyuberendezés, árnyékszék, vízeldek, mindennemű gőz-, magán- és nyilvános fürdő, hidegvizgyógyintézetek, melegvízkészítő-berendezések, fűtő-tűzhely összekötéssel, gépek, világítási, fűtési és műszaki czélokra. Saját légszusz-készülék minden házban. Telefon 20—83.

Szabadalmazott Osztrák-Magyar Államvasút Társaság magyar bányái, hutái és uradalmainak igazgatósága,

Budapest, IV., Egyetem-utca 1. szám.

Vas- és aczélművek: Resiczan és Aninán. Hidépitő- és gépgyárak: Resiczan. Gazdasági gépgyár: Román-Bogánon. Petroleum-finomító malom, cementgyár, erdészet és gazdaság: Oraviczan. Megrendelések a budapesti igazgatóságához: IV., Egyetem-utca 1. szám alá intézendők.

Magyar Aszfalt Részvénytársaság

V., Nádor-utca 4. szám.

Gyártelepek: Budapest (VIII., Orczy-ut 34.), Arad, Mezőtelegd, Felső-Derna, Tataros, Versecz. Alaptőke 5.000.000 korona. Alapított 1878-ban.

Amerikai Cipő Részvénytársaság — American Shoe Company Ltd.

Budapest, Dorottya-utca 6. és Erzsébet-körút 42.

Unió gőzmosógári részv.-társ.

Budapest, VII., Telep-utca 43. szám

Telefon-szám: 115—92. és 80—38.

Kartonyomó ipar és textil kereskedelmi részvénytársaság.

(Fürst Jakab és Fiai.)

V., Sas-utca 18—22. szám.

Alaptőke 4½ millió korona. Alapított 1906. Gyár: III., Lajos-utca 3. Központi eladási iroda és raktár: V., Sas-utca 20—22. Fióküzlet: Wien, I., Zelinkagasse 13.

Beocsini Cementgyári Unio R.-T.

Budapest, V., Alkotmány-utca 10. szám.

Alaptőke 7.600.000 korona. Cementgyár: Beocsin. — Malomgyár: Ujvidék. — Köszénbánya: Ujbánya.

Magyar keleti tengerhajózási r.-t.

V., Zoltán-utca 6. szám.

Alaptőke 4.200.000 korona. Hajókat rendez főleg a keleti tartományokba.

Kőolaj-finomító gyár részv.-társ.

V., Nádor-utca 14. szám.

Alaptőke 6.000.000 korona. Gyártelepek: Fiume, Brassó, Oderberg. Budapesti raktár: IX., Lóverseny-tér-düllő.

Északmagyarországi Egyesített Kőszénbánya és Iparvállalat Részvénytársulat.

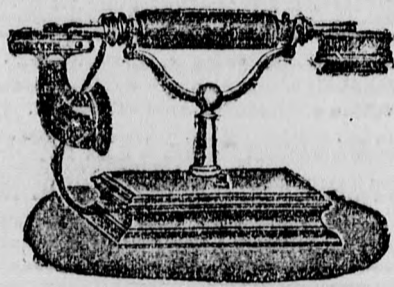
V., Arany János-utca 29. szám.
Alaptőke 4.000.000 korona. Ajánlja szobafűtésre az országsterite kedvelt **csibaji darabos szenet**, gazdáknak és iparosoknak pedig a **csibaji aknaszenet**, valamint a kitűnő **baglyasaljai tőmör- és gyárszenet**.

Urikány-Zsilvölgyi Magyar Kőszénbánya Részvénytársaság.

Budapest, V., Nádor-utca 19. szám.
Telefon: 38-83. Sürögnyezim: Urikány-Budapest. Bányák: **Lupény**. (Hunyadmegye). Termel: darabos szenet, kockaszén szoba-, gőzcséplő-, gép- és gőzeke-fűtésre, diószenet, aknaszenet, portmentes aknaszenet kazánfűtési célokra, aprószenet körkemenze fűtésre, kovácszenet kovácsolási célokra. Lupényi kőszénművelés gyárt: darabos pirszenet kohászati célokra, kocka pirszenet, dió pirszenet szobafűtési, cement- és cukorgyártási célokra, kátrányt, kénsavas ammoniumot, magas hatásfoku műtrágyát. **Vezérbizományos: Magyar Általános Hitelbank**, Budapest, V., Nádor-utca 12. szám.

Magyar Magánteleson Részvény-Társaság

HALLÓ!

ISMER

Budapest, VI., Podmaniczky-utca 27. szám.

Még nem jutott eszébe, hogy sok pénzt takarítana meg, ha házi telefonjainkat bevezetné? Ha megmondolja, hogy Önnek és alkalmazottainak mennyi idővesztése, hiábavaló ide-oda járkálása van, be fogja látni, hogy mindentől csak szabadalmazott házi telefonjaink bevezetése által kimélteti magát. Levélbeli- vagy telefon-felzólításra (szám 10-49) azonnal elküldjük megbízottunkat, aki díjtalanul fog önnek szabadalmazott **házi-telefonjainkról költségvetéssel szolgálni**.

A FORTÉLYOSSÁG ÁTKA

— REGÉNY. —

IRTA: **DR. FALK ZSIGMOND.**

— Ugy kényeztettük, mintha saját fiunk volna, most aztán a faképnél hagy a hálátlan — mondogatták megmaradt néhány vendégüknek.

Ök maguk erőszakolták Ottó gyors kirepülését és végül mégis ők nehezítették rája. Pedig most már nyugodtak lehettek a lányuk miatt, Ottó feléje se nézett. És talán az anyagi kár mellett ez bántotta az öregeket épp legjobban. Furdalta őket a lelkiismeret. Felültek a rágalmak és nem szívesen itták levét a saját csinálmanynak.

Végül mégis megnyugodtak a változhatatlanban. Anyagi gondjukat a multban szerzett vagyonkájuk enyhítette, lányuk is felesége lett a falu tanítójának és mire megjött a tavasz, még néhány garast is szedtek kocsmájuk eladási árából.

Mikor Ottó visszatért a fővárosból, úgy fogadták, mintha sohasem lett volna nézeteltérés közöttük.

V.

Szerelmi vágyak ébredése.

Ottónak nem volt maradása a fővárosban. Hamar rászokott a parancsolgatásra és így sehogysem bírta elviselni, amikor neki pinczéri állásában parancsokat adogattott a főnöke.

— Ugyan kérem, tudom én mi a kötelességem, ne tessék velem mint egy cseléddel rendelkezni. Felelősséggel, önálló hatáskörrel tetszett felfogadni. Miért ránczígál folyvást ide-oda, akár az igás lovat.

Ezt kapta feleletül a vendégei kiszolgálásáért aggályoskodó gazda.

Persze hamarosan alapos volt a nézeteltérés kettőjük között és Ottó nem sokat teke-

Ujlaki Téglá- és Mészégető R.-T.

V., Akadémia-utca 9. szám.

Alaptőke 6.000.000 korona. Mészégető: Buda-Ujlak. Téglá- és cserépgyárak: Óbuda, Péterhegyi dűlő, Békásmegyér, Habarcsgyár: Budapest, V., Vizafogó 1455.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Május 18. —

Kinevezések. A pénzügyminiszter Péter József dohánygyári aligazgatót a kolozsvári dohánygyárnál a VII. fizetési osztályba dohánygyári igazgatóvá a székesbélai dohánygyárhoz és Rónai István dohánygyári gyártási osztályvezetőt a temesvári dohánygyárnál, VIII. fizetési osztályba dohánygyári aligazgatóvá a kolozsvári dohánygyárhoz;

a kereskedelemügyi miniszter Hrabcozy Tivadar posta- és távirafelügyelőt posta- és távirafelügyelővé és Todor János posta- és távirafelügyelőt pénztári ellenőrre, mindkettőt a kolozsvári posta- és távirafelügyelői pénztárhoz, dr. Pataky Tibort miniszteri segédigazgatóvá és dr. Farkasfalvi Sándor díjnokot a központi statisztikai hivatal személyzeti létszámba fizetés nélküli miniszteri segédigazgatóvá; a közös pénzügyminiszter Leinert Milán József banjalukai főreáliskolai tanárt a VIII. rangosztályba; az igazságügyminiszter Pelecsits Sebő paksi járásbírósi telekkönyvi betétszerkesztő szakdíjnokot a kulai járásbíróshoz irnokká nevezte ki.

Bosznia és Hercegovina országos kormányának főnöke Schwarz József visokói járásbírósi ügyelőt albiróvá a IX-ik, Szokolics Eduárd főtörvényszéki iraditszet segédhivatali adunktussá a IX-ik díjosztályba, Gakovic Szanko konticzi telekkönyvvezetőt főtelekkönyvvezetővé a IX-ik díjosztályba;

a vallás- és közoktatásügyi miniszter Kotta Istváné Szlavik Róza okleveles kisdudóvónót a felsővízközi állami kisdudóvóhoz kisdudóvónóvé;

a pozsonyi ítélőtábla elnöke Hörmes Károly ügyvédjelölt, pozsonyi lakost a pozsonyi ítélőtábla kerületébe díjas joggyakorlókká nevezte ki.

Áthelyezés. Az igazságügyminiszter Medvigy István máramarosszigeti alügyészt saját kérelmére a nagyváradi ügyészséghez helyezte át.

Pályázatok. A lörcsei és soproni pénzügyigazgatóságnál szemlési állásra 2 hét alatt; a krasznai járásbírósnál és a nagyszébeni pénzügyigazgatóságnál hivatalos állásra 4 hét alatt; ugyanott jegyzői róságnál irnok állásra 4 hét alatt; ugyanott jegyzői állásra 2 hét alatt; a nagyváradi törvényszéknél albirói állásra 2 hét alatt; Balatonszentgyörgyön postamesteri állásra május 23-ig lehet beadni a pályázatokat.

IDŐJÁRÁS.

Az elmúlt nap időjárásának áttekintése:

Hazánkban az idő hűvös lett és az utóbbi 24 órában általában nagy mértékben esős volt. Zivatarok főleg az Allöldön meg a keleti részeken voltak. A csapadék mennyisége helyenkint igen jelentékeny (30 mm. fölött); így Nagybánya 40 mm., Mór 40, Dobogókő 54, Veszprém 59, Rozsnyó 62, Debreczen 65 mm. Debreczenből és Órszállásról jégesőt is jelentettek. Az ország nyugati részén az esti órákban viharos szelek keletkeztek.

A hőmérséklet országsterite 1-6 C fokkal alacsonyabb a normálisnál; a maximum 23 C fok volt Orsován, a minimum pedig 4 C fok Arvaváralján.

Prognózis a következő 24 órára:

Még változókéony és hűvös idő várható, inkább csak keleten csapadékkal.

(Sürögny-prog.: Változókéony, hűvös, keleten sokhelyütt csapadékkal.)

Állomás	Légnyomás mm. Hg +	A hőmérséklet Celsius skálán	Szélirány és erő	Felhőzet	Csapadék mm.		Hőmérséklet	
					max.	min.	max.	min.
A-Balaton	52.8	10.6	NE	2	4	5	28	12
Ungvár	53.8	12.6	NE	1	0	21	19	9
Késmárk	00.0	00.0				42	17	5
Körmärk	64.8	12.2	N	4	0	0	20	7
Losonc	57.6	9.5					21	5
Ógyalla	55.5	10.2	W	4	2		21	10
Budapest	60.3	10.3	W	2	4		21	15
Herény	59.4	10.8					19	15
Keszthely	58.7	8.4					22	18
Pécs	61.6	11.0					24	15
Zágráb	60.9	16.0	NW	4	1		24	13
Füme	58.8	10.0	N	4	2		21	11
Szeged	62.2	8.5	NE	1	3	1	21	9
Tomcsvár	52.7	9.4	N	0	1		20	7
Nagyvárad	00.0	00.0	SE	2	0		20	5
Kolozsvár	52.8	9.2	S	2	0		20	4
Nagyszében	—	—	N	1	0		17	7
Szatmár	—	12.4	W	1	0		17	4
Eger	—	8.4	E	2	4		15	5
Arvaváralja	—	7.6	NE	1	1		18	5
Salmocsbánya	—	9.2					—	7
Komárom	—	9.6	E	1	2		20	10
Magyar-Óvár	—	00.0	SE	1	0		—	—
Sopron	—	8.0					25	10
Eszék	—	13.6	W	1	2		25	13
Cirkvenca	—	9.8	SE	2	4	10	21	8
Debreczen	—	9.7					22	10
Köskemét	—	9.8	SW	1	0		18	9
Órosiháza	—	00.0					—	0
Árad	—	10.1					18	9
Zombolya	—	7.2	SE	2	2		18	9
Versecz	—	9.7					19	8
Orsova	—	9.7					19	8

tóriázott. Nem türte a megrendszabályozást, az utbaigazítást, a parancsolgatást. Egyszerűen odább állt.

Mentségre egyedül a lelkiismeretével szemben volt szüksége. Ezt rövidesen úgy nyugtatta meg, hogy hiszen tapasztalni jött a fővárosba és minél több helyen ismeri meg a vendég körüli eljárást, annál inkább előnyére használhatja elő, új bérleténél a fürdőhelyen.

Alig három hónap alatt tíz különféle kisebb-nagyobb kávéházban és kocsmában pinczérkedett. És bizonyára a helyek csereberélését vigan folytatta volna tavaszig, ha bojkott alá nem kerül. A gazdákhöz szító sárgák ép úgy, mint a mindent felforgatni iparkodó pirosak egyaránt kitessékelték a körükből és mindkét pinczérszervezet Ottó kizárását követelte a kenyéradóktól.

A fiatalság bizakodásával vette a kellemeden hirt. A nyáron megtakarított kétezer forint már régebben furta az oldalát. Elhessegette azokat a gondokat, amelyek a tavasszal teljesen ujonnan berendezendő vendéglő költségei körül eddig nyomasztólag hatottak kedélyére. Hisz nem azt írta alá, hogy ötezer forintot hoz. Csak annyira kötelezte magát, hogy a vendéglő berendezési leltárértéke ötezer forintot fog kitenni. Ismerik őt a szállítók, megbiznak az ügyességében, meg fogja kapni az egész inventáriumot hitelbe és ha talán egy év alatt nem is, de két év alatt bizton letörleszti.

Amint így a legnehezebb kérdésen könnyelműen átsiklott, felült a vonatra és elment Bécsebe, a császárvárosba, természetesen el nem mulasztva leszólni a magyar állapotok ázsiai voltát. A magyar székesfőváros nyomorult kis fészek volt, ahol a világforgalom végülüllámai sem érnek termőképes talajra, ahol az idegenek közül a selejtes elem sem találja jól magát, ahol egyedül a szűk látókörrel bírók érezhetik otthonos kényelemnek, amit kapnak és boldogulhatnak a határok közé szorított felfogásuk szerint.

Ó azonban másra született. Magasabb hivatás vár reá és ehhez a fokozott igényhez a császárváros óriási idegenjárása lesz a legalkalmasabb iskola.

Merészségével, vállalkozó szellemével és pazar bőkezűségével tényleg megszerezte a Bristol-szálloda szobapinczéri állását. Elegáns, szép alakja, kitűnő modora, csinos megjelenése és a nyelvekben való jártassága hamar kedvelté tették új szerepkörében. És dícséretére legyen mondva: pompásan feltalálta magát, mintha való igaz lett volna az a hazugsága, amelylyel felfogadásakor dícsékedett. Senki sem tételezhette fel a bűmulatos készséggel mozgó szobapinczérrel, hogy nem volt már több előkelő párisi és berlini szállodában alkalmazva.

Nap-nap után dícsérték, szolgálatait bőséges berravalókkal honorálták és az összes vendégek az ő tanácsát kérték. Rövid néhány hét alatt főnökei bizalmát és az utasok szeretetét sikerült kivívnia. Urasan élt ugyan, sok pénzt költött, de azért nemcsak győzte kiadásait, hanem még félre is rakhattott keresetéből.

Még a nyáron, a fürdőhelyen kezdték érdekelni a nők, még pedig sajátosképpen falubeli származása dacára épp a nagyvilági dáma, az illatos haju és cziczomáztatva öltözködő hölgy kötötte le figyelmét. Érzékisége lassan bontakozott és csak itt Bécsben kezdett rá nézve toladokan alkalmatlanná lenni. Amikor szervirozta a reggelt és meglátta a szálloda előkelő noutasait a maguk észbontó csipkepongyolájukban, amely alól kikandikált a megbüvölő, rózsás női test, akkor Ottó vére erősen forrott.

Megpróbálta a közeledést itt is, ott is, de bizony teljes eredménytelenséggel. Megmosolyogták, kézsókra nyujtották a kezüket és aztán öt forintot nyomva a markába, gunyosan vágják az arcába:

— Pinczért berravalóval szokás kielégíteni, más nem jár neki.

(Folyt. köv.)

SZÍNHÁZAK.

Vasárnap, 1912. május 19-én.

A KIR. OPERAHÁZ.

Tosca.

Melodráma 3 felv. Zenejét szerz. Puccini G. Szövegét Sardou V. drámája nyomán írta Illica L. és Giacosa G. Ford.: Várady S.

Személyek:
Tosca énekesnő Borgo Ágnes
Cavaradossi Mario Környei
Báró Scarpia Rózsa
Angelotti Cesare Várady
A sekrestyés Hegedűs
Spolella Kertész
Sciaronne Kárpát
Börtönőr Ney B.
Pásztorú Háber Gy.

Kezdeté 1/2 8 órakor.

FŐVÁROSI NYÁRI SZÍNHÁZ. (BUDAI SZÍNHÖZ)

Délután mérsékelt helyre.

Gül-Baba.

Zenés színdarab 3 felvonásban. Írta: Martos Ferencz. Zenejét szerzte: Huszka Jenő.

Kezdeté 3 órakor.

Este rendez helyre.

Mintaasszonyok.

Operette 3 felvonásban. Szövegét Mikszáth Kálmán egyik elbeszélése után írta: Hubl Pál és dr. Quedenfeldt G. Fordította: Tábori Emil. Zenejét szerzte: Werther Ferenc.

Személyek:
Meierné Bánházy T.
Streng Eva, rendőr Haller I.
Annamari Fenyné
Leicht Frici Cseh
Fröhnerch Eszmas Gerő
Gluth Judith Kozma E.
Károly Egon Bálint
Waldenfels gróf Halmay
Hartenau báró Belinsky
Spiuz, levag Virágh

Kezdeté 1/2 8 órakor.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Délután mérsékelt helyre.

Pathelin mester.

Bohózati felvonásban. Szerzője ismeretlen. Ford.: Dr. Hevosi S.

Személyek:
Pathelin ügyvéd Rajnai
A felesége Vizvári M.
Boltos Bartos
Bíró Hajdu
Juhász Sugár

Utána: **Bizalmatlan.**

Commedia dell'arte 2 felvonásban, egy XVIII. századbeli szöveg alapján.

Személyek:
Lello Gál
Pantalone Horváth
Mario Mészáros
Arlucchino Rózsabegy
Scapino Kürthy
Pierrot Naday
Flaminia Várdi A.
Colombina Nagy I.
Tolvaj Sugár
Szolga Ditrői

Kezdeté 1/2 3 órakor.

Este rendez helyre.

Felolvas: Pekár Gyula.

Először: **Urnó és komorna.**

Vígjáték 3 felvonásban. Írta: Don Pedro Calderon de la Barca. Fordította: Kosztolányi Dezso.

Személyek:
Mantua hercege Bartos
Diana, a leánya Cs. Aczél I.
Parma hercege Mihályfi
Crotaldo, a fia Odry
Flor, unokahuga V. Molnár J.
Fabió, öreg kertész Sugár
Gileta, a leánya D. Ligeti J.
Perote, a Gileta férje Rajnai
Laura, Kelemen M.
Fisberto, Nádat

Kezdeté 1/2 8 órakor.

A nemzetségi és közokt. miniszter elismerő leiratával kitüntetve

Dr. Batizfalvy I. Z. fővárosi legelső FOGORVOSI INTÉZETE

áthelyezve: **Károly-körút 10. sz. alá.**

Fájós fogak meggyógyítása Szájpadlás nélküli műfogak, aranyhidak, koronák.
Tartós fogtömések. Jól használható fogszorok elkészítése és behelyezése.
Foghasások (altatásban is).

Járványok mellett mérsékelt szabott áron. Vidékiek félnap alatt megkapják műfogukat.

JARDIN DE PARIS

Erzsébet királyné-ut 1. Telefon: 167-25.

Minden este 9 órakor

szenzációs ujdonság:

ANDREJÉ

á gondolatolvasók királya.

BELLA FRANKHE

a berlini Metropolitan divája.

Nyárai Antal Kornal Berta
Bogia Horská Sajó Géza
Paul Morgan Les Armidas

mindannyian új műsorral.

Eine heikle Situation. Fanchette d' Espiros. — A Tabarinban éjféltől kezdve új tancatrakciók. Just and Gabriella, Afra, Rozsnyai duo, Ortego Campos.

Finom uri fehérművek legmodernebb kivitelben

SÓS BERNÁT

uridivat üzégél

VI., Budapest, Andrassy-ut 50. sz.

Fővárosi Orfeum

VI., Nagymező-utca 17. sz. Waldmann Imre igazg.

Ma és minden este:

Lotte Sarrow

a „Bűnhődés“ c. mimodramában.

Idegenforgalmunk

Stephanus aktuális színpadi trófiája. A sáison legkacagtatóbb száma, továbbá

15 attrakció. Az előadás kezdete este 8 órakor.

Jegyelővétel 10-11-ig és 8-9 óráig a nappali pénztárnál.

Siófok fürdő a Balaton mellett!

Elsőrendű női- és gyermekfürdő.

Budapestről 2 1/4 órányira a déli vasút mentén. Nireneves bársonyfinom fürdőtelepéről és idegedző hullámvorsóról. Modern kényelem a fürdőtelepi szállókban és elsőrendű ellátás, kivánságra diétetikusan is. Gyermekeknek külön erősítő ellátás. Remek park, színház, zene, sport. Prospektust kivánságra küld a fürdőigazgatóság. Megnyitás június 6-án. Telefon 1.

Szt. Lukácsfürdő nagyvendéglője

Budán FREY GYULA vendéglős, a parlamenti Árkád-vendéglő bérője személyes vezetése alatt.

Elsőrangú vendéglő és kávéház.

Háromszor naponta hangverseny

SILVING BERTHOLD

karmester vezetése alatt

a Budapesti Filharmonikusok Társasága

Benes Károlyné

VI-ik ker., Teréz-körút 26. sz. alatt levő elsőrangú angol és francia női divattermélvel kapcsolatos csatlakozás

szabászáti- és varrodatanintézetében

a beiratások a XII-ik tanfolyamra megkezdődtek és naponta d. e. 10-12-ig, á. u. 2 óráig 6-ig eszközölhetők.

SZÖRME RUHA SZÖNYEG

Molykár

ellen legbiztosabban megóvható a

Hűtőház-ban

TELEFON 66-97.

Mátyás király-kávéház

Rákóczi-ut 19. szám.

A főváros legelegánsabb terrasse-ja. Minden **Vörös Misi** muzsikeste .. kál.

Képeket és kereteket mint eszményi szép

alkalmi ajándékot

ajánl

Sinayberger Béla műkereskedő és fényképész

Király-utca 51. (a Teréz-templommal szemben.) Mindennemű stilszerű keretezések, valamint művészi fényképek. Telefon 13-88.

ROYAL-ORFEUM

ERZSÉBET-KÖRUT 31 110-22 : TELEFON : 110-22

Ma, vasárnap, május 19-én d. u. 3 1/2 órakor rendkívül mérsékelt helyre nagy családi előadás a teljes szenzációs esti műsorral.

BIRD MILLMAN és társulata. A KÉT RIGOLETTO OSCAR ET SUZETTE. RICHARD GROSSMANN.

és az összes pompás attrakciók: — Jegyek — mérsékelt áron — elővételi díj nélkül válthatók a Royal-Orfeum jegypénztáránál.

Városmajor szanatórium és vizgyógyintézet

Budapest, Városmajor-utca 64. szám.

Telefon 88-99. A kis Svábhegy lankás hegyoldalán, óségi árnyas park közepén, remek kiutással a budai hegyekre. Ozonduz levegő. Budapest legcsöndesebb területe. Harmincz, kényelemmel berendezett szoba, közös és társalgó-helyiségek, előkelő és meleg családi otthon. Nagy vizgyógyintézet. A vizgyógykezelés összes eljárásai. Szén-savas, sós, mór, fenyő, villamos és fényfürdők. A szanatóriumban rendelkezik: emésztőszervek betegségei, anyagcsere-bántalmak, cukorbetegség, máj, epakövek, vesebajok, neurasthenia, hátyorinervuszok ellen, soványító- és hízalókurák esetére. Igazgató-őorvos: esseryfalvi dr. Kázmér Béla. Felvétel a szanatóriumban egész nap.

„Kulatár“

szobrász és építőművészek által tervezett kész művészi síremlékek állandó kiállítás BUDAPEST, VIII., Köztemető-ut 4. TELEFON 91-76. IRÓDA:

BLUM LAJOS

szirkóraktárában

Közvetlen keleti behozatal.

Valódi Perzsa és Smyrna szőnyegek

nagy választékban kaphatók, budapesti lakóknak árfelemelés nélkül részletfizetésre is.

SZŐNYEG-UDVAR BUDAPEST, KIRÁLY-U. 32. (az udvarban.)

BUTOR kiárúsítás.

Felhívjuk az előkelő butorvásárló közönség figyelmét arra, hogy műasztalosok és kárpitosok által az iparművészeti kiállításra készült, de el nem adott remek ebédők, hálók, uriszobák, szalonnok, konyhabutorok, teljes lakberendezések, valamint szőnyegek, csillárok

50 százalék árengedménnyel kiárúsítunk József-utca 4. sz., II. em.

SZÍNHÁZAK.

Vasárnap, 1912. május 19-én.

VIGSZÍNHÁZ.

Délután mérsékelt helyárák.

A tolvaj.

színmű 3 felvonásban. Irta Bernstein Henri. Fordította Göth Sándor.

Személyek:

Lagardes Raymond Balassa
Isabelle Kende P.
Lagardes Fernand Tanay
Voyssin Richard Göth
Marie-Louise G. Kertész E.
Zambullo Szerény

Kezdeté 3 órakor.

Este rendez helyárákkal.

Mindenütt jó...

(Le bonheur sous la main).

Bohózat 3 felvonásban. Irta: Gavault Paul. Ford.: Mórei A.

Személyek:

Barsac Suzy Göthné
Pont Hébert Antone Göth
Clair F. Gazsi M.
Saint-Renan gróf Vendrey
Mosolyó Lili Mészáros G.
Girard Edmond Tapoczay
Javalle Gaston Tanay
Françoise Lenkeffy L.
Firmín Sarkadi
Jeaninne Csáki I.

Kezdeté 1/2 8 órakor.

ROYAL-ORFEUM.

VII. Erzsébet-körút 31. Telefon 110-22.

Ma vasárnap, május 19-én két előadás!

D. u. 3/2 órakor mérsékelt helyáru nagy családi előadás a teljes esti műsorral. — Este 8 órakor

Legelsőrangú színházi- és variété-előadás.

Rigoletto Brothers univerzális művészek. Bird Millmann Co., szenzációs drótkötél-mutatók. Richard Grossmann Ehem, Mitglied des Deutschen Theaters Berlin. Gyanus eset! Nadas Sándor és Lázár M. kinema-szkecsce. 4 Kola Wania. Zoraita. Miss Mio Millan. — Az eredeti medve-tánc-előadás: Oscar & Suzette. Bruno's Cowboys. K. Solti Hormin és Virágh Jenő új kuplékkal. Zene-szerző operett. Manóverri kaland énekes bohózat és 16 pompás új attrakció.

A télikerben Royal-Cabaret belépődíj 1 óráig 1 korona, 1 óra után nincs belépődíj. Kuko Vincze és zenekara hajnalig. Keringő verseny. Tánc-hajnalig. A legvidámabb budapesti hely.

Minden vasár- és ünnepnap délután 3/2 órakor mérsékelt helyáru nagy családi teljes esti műsorral.

BUDAPESTI SZÍNHÁZ.

Délután mérsékelt helyárák.

Mayerék.

Bohózat 3 felvonásban. Irta: Fritz Friedmann-Frederich. Fordította és magyar színe alkalmasította: Szomorú Emil.

Személyek:

Mayer Adolf Mária Föld
Mayer Mária Delliné
Mayer Irén Mányoky L.
Mayer Frigyes Pillinszky
Mayer Izák Fekete
Mayer Jakab Fenyvesi
Pátó Vilmos Klenovics
Bátó Vilmos Veszpréminé
Ejt, leányok Hollós T.
Césár Roche lovag Gábor Ernő

Kezdeté 1/2 4 órakor.

Este rendez helyárákkal.

Az asszonyfaló.

Operette 3 felvonásban. Szövegét írta: Stein Leo és Lindau K. Zeneírója: Eysler Edmund. Fordította: Mrey Adolf.

Személyek:

Maros Béla, örnagy Ferenczy
Mary White Kury K.
Raffinés Szathmáryné
Tilda, leánya Balog B.
Camillo Fekete
Donorán báró Szabolcs
Lovási Fenyvesy
Szirák báró Szász
Berekes Parányi

Kezdeté 1/2 8 órakor.

VARSZÍNHÁZ.

Zárva.

APOLLO-PROJEKTÓGRAF.

Városliget-utca 2-3. Telefon 48-39.

OMNIA.

A legújabb legnagyobb és legdivatibb mozgóképpaletta. Bojárt: József-körút 31. sz. Telefon 110-22.

Orizási műsor. Josette. Dráma.

Paul Roboux világhírű regénye után. előadják a parisi Comedie Francaise legkiválóbb művészei. Egy órák története. Színmű 2 felvonásban, előadják a Vigszínház művészei. Budapesti lövészverseny 1912. május 12. A Király-díj. Eredeti helyszíni Pathé felvétel. Ezenkívül több helyszíni felvételek és aktuálisok.

ROYAL-ORFEUM.

ERZSÉBET-KÖRÚT 31. 110-22 : TELEFON : 110-22

Ma, vasárnap, május 19-én két előadás. Délután 3/2 órakor mérsékelt helyáru nagy családi előadás teljes esti műsorral. Este 8 órakor

A szenzációs májusi műsor!!

A szöke osoda Bird Millmann és társulata a drótkötélen.

A két Rigoletto

univerzális ikrek utolérhetetlen mutatóványai. Zoraita. Richard Grossmann. Oscar el Suzette.

Nadas Sándor és Lázár Miklós szenzációs sikerű kinema-szkecsce.

Gyanus eset!

Manóverri kaland énekes, táncos bohózat, Brow. — Green Nixon, Solti Hormin, Virágh Jenő és még 16 pompás attrakció.

A télikerben Royal-Cabaret. Belépődíj 1 óráig 1 korona, 1 óra után nincs belépődíj. Kuko Vincze és zenekara hajnalig muzsikál. 46 új, szenzációs ének- és táncattrakció.

Minden vasár- és ünnepnap délután 3/2 órakor mérsékelt helyáru családi előadás teljes esti műsorral.

ABBAZIA.

BRISTOL-SZÁLLODA.

ELSŐRANGU HÁZ. MÉRSÉKELT ÁRAK.

CSILLAG BÉLA SZÁLLODÁS.

FRANZENSBAD.

Legelső láptüdő a világon. Legkiválóbb sziv-gyógyfürdő Ausztria-Magyarországon. SÓ-FORRÁS. Orr, alánva a légző és emésztő szervek ideit hurítja, influenza utóba, emésztési gyengeség ideit helygyógyul, ideit nő bajok ellen. Természetes franszenbadi sprudel-só könnyen oldó, savkötő, hűgyhajtó, nagyobb adagokban teljesen fájdalommentes használható. — Kapható gyógyszerárakban, drogériákban, ásványvízkereskedésekben. Vezérképviselőség: Alto k. k. Feldapotheke, Wien, I. Stephansplatz 8.

Legszébb gyermek- és leánykalapok.

HASKO B.

Budapest, Sütő-utca 6. szám.

Ön már tudja? hogy minden árban kaphatja a legjobb és legolcsóbb amerikai cipőket.

Szűkítés az ország minden részébe. Meg nem felelő kiskorúak. 20 K-án felül bármikor. — Kérjen ingyen árjegyzéket. Széles és pontkiszolgálás. Kivonat az árjegyzékből:

Elegáns férfi-cipők box- és chevro-bőrből, utolsó divatu, cugos, fűzős 10, gombos 1 K és feljebb. Amerikai és angol cipők, elszakíthatatlan 14, 16, 18, 20 és felj.

Gyönyörű női-cipők box- és chevro-bőrből, cugos 9, fűzős 9.50, gombos 10 és felj. Sikkes amerikai és angol cipők, fűzős és gombos 13, 16, 18, 20 és feljebb. 1 2022

Hygienikus gyermek-cipők minden árban.

Mérték stíni készítés legfinomabb kivitelben.

„Uj módszer!” Orthopéd-cipők fájós lábra lábruj után készülnék. Pongrácz S. Sándor Budapest, VII., Szondi-u. 23a. nyugati pályaudvar közelében.

Badacsonyi BORAINKAT

30, 50 és 100 literes hordókban, ugyszintén PALACKOKBAN bozzuk forgalomba.

Arjegyzéket ingyen küldünk.

BADACSONYVIDEKI SZOLOTELEP

kezelősége TAPOLCA, a Balaton mellett.

ÁGYTOLLAK, „MARABU”-hoz

VII., Károly-körút 7. Ágytoll-gőztisztítás. (Telefon 71-25.)

A háztól való el- és visszaszállítás még aznap 100 díjtalanul 20 eszközöztetik.

ÚJ KÖNYV!

KORNIS GYULA dr. OKSÁG ÉS TÖRVÉNYSZERŰSÉG A PSYCHOLOGIÁBAN.

Ára 4 korona.

A szerző a művében megállapítja a természettudomány és a pszichologia határvonalait, kifejti az okság s az ezzel szorosan összefüggő törvényszerűség fogalmának a pszichológiában való szerepét s illetékességének határait. Ezen kérdésekkel kapcsolatos problémák is megvilágítást nyernek, amelyek: a pszichikai folytonosság, teologizmus, tudatalatti stb. kérdése.

Megrendelhető: LAMPEL R. KÖNYVKERESKEDÉSE (Wodianer F. és Fiai) részv. társ.-nál BUDAPEST, VI. ker., Andrassy-út 21. sz. és minden könyvkereskedésben.

Kartellen kívül!

T. a. Van szerencsém szives tudomására adni, hogy VIII., Karpfenstein-utca 31-33. sz. alatt a mai kor igényeinek megfelelő

sörnagykereskedést

nyitottam. Miért is azon kellemes helyzetben vagyok, hogy úgy ár tekintetében, mint sörminőségben bármely más céggel a versenyt felvehetem, kérem nagybecsű megrendelésével engem új vállalatomban támogatni, melynek pontos és lelkiismeretes kiszolgálásáról előre is biztosíthatom.

Maradok kiváló tisztelettel SZIMANDL JÓZSEF vendéglős és sörnagykereskedő

2 K-ás részletekben törleszhető olcsó köicsőn sorajegyekre és értékpapirokra

Konvertált jelzalog — 156.—
Hazai — 112.—
Erzsébet 10.—, József 14.—
Bazilika — 28.—
Magyar vöröskereszt — 38.—
Olasz 50.—, Osztrák 60.—

A letétre a sorsjegyszámokat rávezetjük, a huzásokat ellenőrizzük. Mások elzalogolt vagy részletre vásárolt sorsjegyeket kiváltunk és azokra nagyobb és olcsóbb kölcsönt adunk. Kérjük a letétet aláírva hozzánk beküldeni.

Magyar Bankgyűléslet Részv.-Társ. Budapest, VI., Teréz-körút 27.

CIRKUSZ-BEKETOW

Városliget. Telefon 107-46. Ma vasárnap 2 előadás 2 d. u. 4. és este 3/2 órakor.

mindig a teljes műsor. Délután gyermekeknek fél helyáru. A humor legyűző. — Muszáj nevetni. — Jancsi a magyar énekes bohóc. — 3 Fratellini olasz bohócok. — 3 Ráplides kórikus szonglörök. — Három zenebohóc. — Holnap hétfőn nagy előadás.

Kiváltunk ZÁLOGBAN

levő arany- és ezüstékszereket, sorsjegyeket s azokra magasabb kölcsönt nyújtunk.

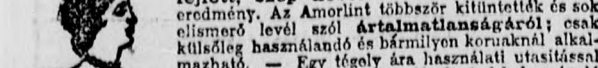
MANNHEIM SIMON ÉS FIA

Budapest, IV., Párisi-u. 5. (Főpostával szemben)

SZÉP TELT KEBEL!

A Lassing-féle „Amorlin” kebel-krém többszörösen kipróbált és elismert szor, teljesen kifejlett, szép kebel előéréshez. Tartós, biztos eredmény. Az Amorlin többször kitüntették és sok elismerő levél szor Ártalmatlanságáról; csak külsőleg használható és bármilyen korunknál alkalmazható. — Egy tégely ára használhat utasításal mazhaló. — Egy tégely ára használhat utasításal mazhaló. — Egy tégely ára használhat utasításal mazhaló.

4 kor. Kétszeres nagyságu tégely 1 drb hozzávaló szappannal — az eredmény előérésre teljesen elegendő — 7 kor. Titoktartás mellett küldi utánvét nélkül vagy bélyegek beküldése ellenében: Frau J. Frisch, Wien, VIII. Tigorgasse 38/7C

SZÍNHÁZAK.

Vasárnap, 1912. május 19-én.

NÉPOPERA.
A Wagner-ciklus előadása.
Der fliegende Holländer.
(A bolygó hollandi).
Vezényelt: Miksey Ferenc, dessauai udvari főzeneigazgató.
Személyek:
Daland Frdés R.
Senta E. Plaschke
Erik R. Hutt
Mary L. Horking
Kormányos H. Nietan
A hollandi A. Van Rooy
Kezdeté 1/3 8 órakor.

KIRÁLY SZÍNHÁZ.
Délután mérsékelt helyárak
János vitéz.
Dalljáték 3 felvonásban. Petőfi költői elbeszéléséből írta Bakonyi Károly. Zenejét Heltai Jenő verseire szerző: dr. Kacsóh Pongrác.
Személyek:
Kukoricza Jancsi Fedák S.
Huska Soós M.
A gonosz mostoha Tárnoky G.
Straszamester Sajó
Bogó Toth
A falu csépe Sáfány
A francia király Rátkai
Királykisasszony T. Harmathi
A tündérrálya Ferky L.
Kezdeté 3 órakor.

Este rendez helyárakkal.
A gésák.
vagy egy japán toaház története. Operett 2 felvonásban. Írta: Owen Fall. Zenejét szerző: Sidney Jones. Fordították: Faj J. Béla és Makai Emő.
Személyek:
Fairfax Lajosy
Bronville Kaszlay
Stualey Fenyves A.
Imári Márki Borosa
Vun-Csi Rátkay
Mimóza Fedák S.
Julliette Loncai A.
Kezdeté 8 órakor.

MAGYAR SZÍNHÁZ.
Délután mérsékelt helyárak
A sasfók.
Dráma öt felvonásban. Írta: Edmond Rostand. Fordította: Abrányi Emil.
Személyek:
Reichstadi herceg Törzs
Metternich Sebestyén
Gentz Kardos
Obenaus Czobor
Altasé Vándory
Dietrichstein Dobi
Flambeau Kürthy
A szabó Z. Molnár
Bombelles Kerész
Ormester Lukács
Az orvos Körmeny
Mária Lujza T. Halmy M.
Teréz Nagy T.
Camerala grófné Bakó G.
Eissler Fanny Várady
Prokesch Tarnay
Marmont Pátos
Hegy lakó Vajda
Sedlinsky Vágó
Nemes testőr Pethő
Ferenc császár Réthey
Hartman tábornok Csizsér
Kezdeté 3 órakor.

Este rendez helyárakkal.
A rablólovag.
Színmű 3 felvonásban. Írta: Biro Lajos.
Személyek:
Ferenc gróf Törzs
László gróf Sebestyén
Emma grófné Haraszti M.
Mihály gróf Róthay
Margit grófné T. Forrai R.
Stoh gróf Z. Molnár
Viktor gróf Tarnai
Galambos Kürthy
Anna R. Gombaszögi
Kürt Ealla
Kezdeté 8 órakor.

ÚJÁNTA SZÍNHÁZ.
Délután mérsékelt helyárak.
Isteni színjáték.
Kezdeté 1/3 4 órakor.
Este rendez helyárakkal.
Utazás a föld körül.
Kezdeté 1/3 8 órakor.

ANGOL PARK.
Városliget — Hermina-ut 61—65.
A legújabb látványosságok:
A teljesen újjaalakított nagyszerű **UJVARI VARIETÉ.**
Szenzációs attrakciók, nagyszerű műsor.
Fél 12 órakor kezdődik a kedélyes **Péle-Méle.**
Csütörtök: a csodaszép JAPÁNI KERT.
Tudományos egészségügyi berendezés. Szenegali néger falu!
A kedélyes **Skating Rink** a legelőgansabb szórakozóhely.
Még számtalan látvány! Katonazenekarok. Belépő-árj 20 fillér. Kedvezményes jegyek a trañkokban.

PETROLNERUDA
A LEGJOBB HAJAPOLOZER
Neruda Nándor
Cs. KIR. UDV. SZÁLLÍTÓ
BUDAPEST, IV. KOSSUTH LAJOS U. 7.

Csokrok, koszorúk
kerti és egyéb díszítések a legszobbi kivitelben, mérsékelt árakon készíttetnek
Kmoskó Mihály
virágkereskedése
Budapest, VI., Eötvös-utca 6. szám.
Növénytelep és kertészet
Budapest, I., Budafoki-ut 48. szám.
Alapítva 1881. Telefon 99—72. sz.

Az önműködő
FROMMMER - PISZTOLY

a szakértők zsebpisztolya!
Kilenclövetű.
7-65 mm. kaliberű.
Az egyedül pisztoly a világpiacra, amelynek csőve lövés közben épp olyan erősen és megbízhatóan van elzárva, mint a legújabb katonapuskáké, tehát a lövőnek
a legnagyobb biztonságot
és a legkifűnőbb lövés eredményt nyújtja és emellett kényelmesen zsebben hordható. Háromszoros biztosítója van legtekélyesebb kivitelben. Félkezelt kényelmesen felzárható és bármikor leereszthető kakasa.
Minden részében teljesen kiscserélhető gépmunkával készíti a
Fegyver- és Gépgyár R.-T.
Budapesten.
Kapható a bel- és külföld minden jobb fegyverkereskedésében. Különféle nyelvi leírás díjmentesen rendelkezésre áll.

A magy. kir. Opera művészei, A magy. kir. Zene-Akadémia, A Nemzeti Zenede, az ország legelőkelőbb zene-iskolák tanárai szívesen elismerték, hogy hegedűt
Reményi Mihály olyant készít, mely bármely régi 2000 koronás hegedűvel a versenyt sikeresen kiállja.
Reményi hangfokozógerendája által bármely rossz hangú hegedű sokkal jobb, erősebb és nemesebb hangot kap. Sikertét kezesseg minden egyes hangszernél. — Árjegyzéket kérjen REMÉNYI műhegedű-készítési osztályától.
Budapest, Király-u. 58.
A világ legjobb quinttisza hurjai csak REMÉNYINÉL.

PALACE ÉTTEREM = KÁVÉHÁZ
CAFE RESTAURANT, Rákóczi-ut 43.
Esténként tolnai Korodi Gyula muzsikál.
Palace soupe személyenként 3 korona.

Abbázia Szálloda
Budapest, Dohány-utca 62.
(Erszékét künt mellett) teljesen újonnan berendezve, gőzfűtés, villanyvilágítás, hideg-meleg víz.
Szobaárak már 3 koronáért. Figyelmes előzékeny kiszolgálás.

A legjobb minőségű hangszerek legolcsóbb beszerzési forrása. ::

Weinberger és Fodor
az 55705
sportcikkék áruháza.
FOOTBALL
cikkekben az ország legnagyobb raktára.
IV., Harischbazár 4.
Telefon 113—59.
Minden sportágról külön árjegyzék ingyen.

Heti műsor:

Május hó	Magy. Kir. Operaház	Nemzeti Színház	Népopera	Vigszínház	Király Színház	Magyar Színház	Uj Színpad	Budapesti Színház	Fővárosi Nyári Színház (Budai Színház)	Urania
20 Hétfő	—	Urnóéskomorna	—	Mindenütt jó	Leányvásár	A frankfurtiak	—	Az asszonyfaló	A minta-asszonyok	Angol élt
21 Kedd	—	Aesopus	Tristan és I. olde	Csitra	A kis gróf	A rablólovag	—	Az asszonyfaló	Aranylakodalom	Román a
22 Szerda	A walkür	Aesopus	—	Az asszonyfaló	A Gésák	A frankfurtiak	—	Az asszonyfaló	Aranylakodalom	Román a
23 Csütörtök	—	Urnóéskomorna	A nünb rgi mesterdalnokok	A bátor katon	Leányvásár	A gúnyvacsora	—	Az asszonyfaló	A minta-asszonyok	Román a
24 Péntek	—	Rang és mód	—	Ártatlan Zsuzsi	A csók-szanatórium	A rablólovag	—	Az asszonyfaló	A dolovai nábob lánya	Román a
25 Szombat	A varázsfuola	A szavillai borbély	Lohengrin	E váltas zony	A csók-szanatórium	Sárga lilom	—	Az asszonyfaló	A kis gróf	Az országos színművészeti akadémia előadása
26 Vasárnap	Carmen	Sok hűbó semmiért	A Rajna kincs	Az ördög	A Gésák	Sasfók	—	Falu rossza	A muzsikuslány	—
27 Hétfő	—	Gáizmadia mint kísértet	—	Csitra	János vitéz	Hivatások uat	—	Betyár kondójo	Cigányzeneiem	—
28 Kedd	—	Séchy J. ára	—	A halhatatlan lomo	A csók-szanatórium	A rablólovag	—	Az asszonyfaló	A kis gróf	—

1866-ban alapított divatáruüzletünket a Váci-utczából
IV., Ferenciek-tere 2. helyeztük át
 (Kuria-utca sarok)

Uj áruházunkban a legujabb tavaszi mosókelmékben, grenadin, zefir, madeirahimzés, angol kosztüm-kelmékben és egyéb tavaszi és nyári ujdonságokban óriási választék található a legolcsóbb árak mellett.

Mintákat vidékre készséggel küldünk.

Mihálkovics és Szemere Bodó Gusztáv utóda
 az arany golyóhoz.

Kizárólag elsőrangú
hőróndök és hőróndáruk
 kényelmes havi lefizetésre.

Kimerítő hőróndárjegyzék kívánatra ingyen.

Aufrecht és Goldschmied utóda
Elek és Társa R.-T.
 Budapest, IV., Károly-körút 10. sz.

ÓRAK, ÉKSZEREK
 GRAMOFONOK = LEMEZEK
 RÉSZLETFIZETÉSRE IS!
 10 évi jótállás mellett
 Magyarországon legolcsóbban kaphatók
TÓTH JÓZSEF
 CHRONOMETER ÉS MUÓRÁS GYÁRI NAGYRAKTÁRÁBAN
 SZÉKES, Dugonics tér 11 /H.
 Számtalan elismeréssel. Országvizitások 5 évi jótállás mellett.
 KÉPES ÁRJEGYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE

Nők és férfiak öröme
,NEOSAN'-tabletták!
 Törv. védve és szabadalmazva. Orvosok által is elismert meg-
 lepő biztos hatású mindkét nem gyengeséi állapotánál. A
 férfierőt visszaadja és a legkésőbb korig fenntartja. Impotencia
 ellen nincs jobb szer az egész világon. A gyomrot nem rom-
 lák, káros hatásuk nincs. Egy doboz, mely 20 szemet tar-
 talmaz 4 korona 30 Hfl. Postán szétküldi utánvétellel, díszkrét
 csomagolásban a főraktár Magyarországon és Ausztrián részére:
Szent Hermina gyógyszertár
 Budapest, VII., Törökly-ut 28. szám. Depot 100.

Hazai Likőr-, Rum- és Szeszgyár R.-T.
 Budapest, VI., Forgách-u. 9/b

Gőzüzemű likörgyártás. * Magyaráru
 gyümölcspálinkafőzde. * Szesz-szabad-
 raktár. * Szeszdenaturáló-telep. * Külön-
 legesség gyanánt ajánljuk garantált valódi

boróka pálinkánkat.

Likörgyárunk különlegessége:

Millenium keserü

" páratlan hatású gyomorlikőr. "

A legtokéletesebb Dieselmotorokat
 készíti a monarchia legnagyobb és legrégebb Dieselmotor gyára
Fegyver és Gépgyár Részvénytársaság
 Budapest.

Költözködés előtt.

A raktáromon levő órákat, evő-
 eszközöket valódi 13 próbás ezüst
 valamint alpacca-ezüst dísztár-
 gyakat, arany ékszereket :: ::

gyári áron árusítom.

Polgár Kálmán műórás
 és :: ::
 ékszerész

Budapesten, Erzsébet-körút 29., I. em.

Nagy képes album-árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve

Hitelbe **Valódi perzsaszőnyeg és rumburgi lenvászon** Hitelbe
 legolcsóbb árak mellett **MUSKAT és KLEIN** nagykereskedésben, Budapest, VI. ker., Eötvös-utca 4/E. sz. Hitelbe szállások és magán-
 adatnak el kizárólag **MUSKAT és KLEIN** nagykereskedésben, Budapest, VI. ker., Eötvös-utca 4/E. sz. Hitelbe családok részére is hitelbe nyiban és
 kisinyben.

„A köztudatba ment át“, „hogycsakis
KÁLLAI LAJOS motorgyára
 Budapest, VI., Gyár-utca 28.
 szállítja teljes jótállás mellett a leghíresebb motorcséplő-készleteket.
 Saját érdekében kérjen minden gazda dísz-főárlapot, melyet ingyen és bérmentve küld a gyár!
Fontos figyelmeztetés! Kállai Lajos hírneves motorgyára nem tévesztendő össze más Kállai nevű cégekkel.

Több ezer db cliché
 mind aktualitás, képes botilapok számára
olcsón eladó.
 Közlekedési felvilágosítást ad a Kladdhivatal
 VI., Eötvös-utca 32. szám.

Bőrbutoripar!
Kendi Antal,
 Bpest, IV., Semmelweis-u. 7.
 Bőrbutorszaküzlet, mely minőség, formai kivitel és árak tekintetében különös előnyt nyújt. Angol bőrbutorok, ebédli székek, fotelek, férfitasok és irodahelyiségek butorítása!
 Bőrbutor bevásárlása bizalmi dolog!

MÁGYAR-HORVÁY TENGERI GŐZHAJÓZÁSI R.-T., FIUME.
Fiuméből Dalmáciába és Olaszországba.
 A turisták által elismert legrövidebb és legkényelmesebb összeköttetés.
Fiume-Dalmácia: naponta hajóindulás, ezek közül hetenként négy gyorsjárat Fiuméből, Zara, Spalato, Curzola, Gravosa (Ragusa) Castelnovo és Cattaróba. Az utazás tartama Gravosáig csak 20 óra, Cattaróig csak 24 óra.
Fiume-Venezia: hetenként 3-6 gyorshajó-összeköttetés.
Fiume-Ancona: hetenként 2-3 gyorshajó-összeköttetés.
Fiume-Ravenna: hetenként egy járat oda és vissza.
 Ezen gőzcsónak-közvetlen csatlakozásban közlekednek a Budapest felől érkező és Budapestre induló gyorsvonatokkal, melyek a hajóállomáig és onnan közlekednek, ugyancsak Venezia-ban és Anconában az olasz vonatokkal csatlakoznak Róma, Nápoly, Bari, Brindisi, Bologna, Firenze, Milano felé, stb. stb.
 A gőzhajók modern kényelemmel, hálófülkékkel, kábitáló-teremmel és a kényelmes és kellemes utazás minden kellékével vannak felszerelve.
 Bővebb felvilágosítást nyújt a Központi Menetjegyre-iroda, Budapest (V., Vigadó-tér 1.) és annak összes magyarországi fiókirodája.

EREDETI BENZ

 Elismert legjobb gyártmány álló- és fekvőrendszerű benzinlokomobilos cséplőkészleteket
teljes jótállás mellett
 szállítja a
BENZ
 MAGYAR AUTOMOBIL ÉS MOTOR-
 GYAR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.
 Központi iroda és gyárilételep: **BUDAPEST, VII. KER.,
 ILKA-UTCA 31. SZÁM.**
 Telefon: 168-79. és 81-41.
 Árjegyzék ingyen és bérmentve! Kedvező fizetési feltételek! Szakszerű kiszolgálás! Képviselek és ügynevelők felvételnek!

Nők!
Férfiak!
 A legbiztosabb gyógyulást heveny és idült húgycső-folyások ellen nyújtják a
KASANTOL
 gyógyszerek. — Nőknél fehérfolyás, férfiaknál húgycső-folyás, tripper ellen a leggyorsabban ható szer. — Orvosi-lag ajánlja. — Üvege 3 korona. — Kizárólag **Orkeny** Húgő-gyógyszertárban, Budapest, Thököly-ut 28. Depot 100. Postai szétküldés díszkérten naponta.

„OLLA“
 bebizonyíthatóan a legjobb higiénikus **GUMMI** 2 évi jótállás minden drébrét. **Ára 4, 6 és 8 K** tucatjárt. Mintagyűjtő-mények 12 db válogatva 5 K

„OLLA“
 GUMMIT több mint 2000 orvos mint a legmegbízhatóbbat ajánlja. **OLLA** kapható minden gyógyszerárban s jobb droguerában. Erdékes árjegyzéket küld **OLLA** Gumi-gyár, Wien, 11/17. Praterstr. 57.

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller
 egy régióknak bizonyított házi szer, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult küszvényénel, oszúnál és meghűléseknél.
 Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.— és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest, **D. Richter** gyógyszerárára az „Arany oroszláboz“, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Hínes gyógyforrás **VARASD-TÖPLITZ** (Horvát-ország.)
 Vasut-, posta-, telefon- és távirat-állomás.
Új gyógyszállóda villanyvilágítással.
 Hírneves radioaktív hőforrás + 58° C.
 Ajánlva:
Köszvény, csusz, ischiás stb.-nél
Ivókurák: makacs torok-, gége-, mell-, máj-, gyomor- és hólyagbetegségeknél. — Elektr. masszázs. Iszap- szónsavas és napfürdők. Egész éven át nyitva. Modern kényelem. Új szállodák. Masós környék. Katonazene. Fürdőorvos **Dr. LOCHERT J.** Prospektus ingyen.

HIRSCH és FRANK
 Budapest-salgótarjánai gépgyár és vasöntő részv.-társulat.
Budapest VI., Aréna-ut 130. sz.
 Külön osztály: **téglagyári gépek.**
 Gyárt:
 Fallégtá és cserépsajtókat, téglagyártó- és agyag megmunkáló-gépeket, legújabb és legjobban bevált szerkezetekben.
Elvállalja anyagvizsgálatok kivitelét és teljes téglagyári telepek létesítését.
 Tervek és költségvetések díjtalanul. **ELSŐRANGU REFERENCIÁK.**

Öreg
 hamis fogakat, zálogzedő-lakat bármiről, butorokat és mindenféle tárgyakat vesz Wischograd Jakab, Akácfa-utca 45. I. 5. Le-melezőlapra, jövők.

PÉNZKÖLCSÖN
 sorsjegyekre, értékpapírokra és vidéki tak. pénzt. részv.

Erzsébet sorsjegyre 10.— K	Olasz v. t sorsjegyre 50 K
Jósziv „ 12.— „	Osztrák v. t „ 50 „
Bazilika „ 25.— „	Hazai „ 110 „
Magyar v. t „ 30.— „	Konv. jelzalog „ 150 „

 A kölcsön apró részletekben törleszhető. — Ha sorsjegyet bármely zálogban vannak, egy a letétjegy beküldése ellenében a kölcsönt a fönti összegre fölemeljük. — Részletfizetésre vásárolt, de még ki nem fizetett sorsjegyeket kiváltunk és rájuk fönti kölcsönt adjuk. — A sorsjegyszámokat a zálog-jegyre rávezetjük. — Olcsó kamat és azonnali elintézés.
BEIFELD BANKHÁZ Budapest, Károly-körút 1 Alapított 1874.

Eckardt Vilmos és Hotop Ernő
 Részvénytársaság
 Budapest, V. ker., Dorottya-utca 6. sz.
 Tervezünk és vállalkunk 1870 óta
 téglaléteket, cseréptéglagyárakat, chamoite-gyárakat, mészéteket, magnésitműveket, tüzelőberendezéseket, gyárkéményeket, kazánfalazásokat.
Több mint 5000 építkezés.

készpénzért, vagy részletfizetésre legolcsóbban
Butor EHRENTREU és FUCHS
 testvéreknek
 Budapest, VI., Teréz-körút 8.
 Képes árjegyzék ingyen. Telefon 88-59.

AZ ÉN UJSÁGOM
 előfizetési ára:
 Negyedévre 2.50, félévre 5.—, egész évre 10.— kor.
 Singer és Wolfner, Andrassy-ut 10. szám.

DARANYI LEGÚJABB MODELLE
Számoló
 ÉS LÁTHATÓ IRASU
összeadógépei
 nem szorulnak reklámra.
 Díjmentes bemutatás az ország bármely helyén.
 Telefon 139-54.
DARANYI MIKSA
 Első Magyar Számoló- és Összeadó-gép Karaskodóml Vállalat, a Szállítmányozási és Iparbank részvénytársaság Áruszállója
 Budapest, VI., Váci-körút 37.

HÁROM OLCSÓ SZALMAKALAP-NAP

HÉTFŐ MÁJUS 20.

KEDD MÁJUS 21.

SZERDA MÁJUS 22.

Délelőtt 8-1-ig
eszközölt bevásárlások után
takarék-bélyeget
adunk.

Délután
nyári buffet a
tetőtérasszon
KATONA-ZENE

Andrássy-út 39.

PÁRISI NAGYÁRUHÁZ

Andrássy-út 39.

Gyermek-szalmakalapok

I. emelet, „Lift“!

- Gyermek-szalmakalap matróz facon, fehérszalma fonadék, sötétkék szallaggal 90 fillér
- Gyermek-szalmakalap matróz facon, vastag fonású fehérszalmból, sötétkék selyem szallaggal 2 kor. 30
- Gyermek-szalmakalap selyem fonású szalmakalap, matróz forma, színes kék szallaggal 1 kor. 40
- Gyermek-szalmakalap Panama fonás, érme színben, matróz facon sötétkék selyem szallaggal és félrattal 3 kor. 10
- Gyermek-szalmakalap florentin matróz szalmakalap, kék selyem echarpe szallaggal 7 kor. 90

Női szalmakalapok

Földszint, jobb.

- Női szalma kalap csibészforma, puha gyöngy szalmafonadék, igen sikkos és elegáns 2 kor. 80
- Női szalmakalap eredeti japán szalmából, oldalt felhajtott forma, bársony szallag díszszel, sikkos forma 4 kor. 90
- Női szalmakalap sikkosen felhajtott kis forma, japán szalmából, bársony díszszel és gombbal 5 kor. 40
- Női szalmakalap eredeti trottoir-mából bársony szallag masnival 4 kor. 90
- Női szalmakalap florentin forma, izléses kivitel természotes színben 3 kor. 50
- Női szalmakalap egész finom kivitelben 7, 12, 14 kor. lőszór forma, minden színben, sikkos facon legdivatosabb 4 kor. 50
- Női szalmakalap Ugyanolyan, egész finom kivitelben 30 koronáig. hollandi forma 3 kor. 90
- Női szalmakalap piros karima fekete fejjel, finom szalmafonadék 4 kor. 70
- Női vászonkalap egy színű fehér, drap, bordó vagy kék felcsapott színes karimával 4 kor. 70

Férfi-szalmakalapok

I. emelet, „Lift“!

- Férfi-szalmakalap girardi forma, préselt szalma fonadék, fekete szallaggal 90 fillér
- Férfi-szalmakalap jobb szalmafonadék, girardi forma, finom fekete szallaggal 2 kor. 30
- Ugyanolyan egész finom gyöngy-fonású, fekete széles selyemszallaggal 6 kor. 90
- Férfi-szalmakalap panamaforma, toll könnyű 2 kor. 90
- Férfi-szalmakalap valódí manilla, panama forma, díszes barna, selyem szallaggal 5 kor. 40
- Férfi-szalmakalap tollkőnyű gyökérfonadék, panamaforma, barna selyem szallaggal 7 kor. 40
- Ugyanolyan valódí florentin 9 kor. 90
- Férfi-szalmakalap panama szövés, panama forma finom selyem szallag 10 kor. 90

Fiu-szalmakalapok

I. emelet, „Lift“!

- Fiu-szalmakalap girardi forma, kék vagy fekete szallaggal 90 fillér
- Ugyanolyan, finom kivitelben 2 kor. 30
- Fiu-szalmasapka esimes forma, lak-szalma fonadék 1 kor. 10
- Fiu-szalmasapka finom barnaszínű, gyöngyszalma fonadék, lakernyővel 2 kor. 30
- Fiu-vászonapka sportsapka, egy színű fehér, kék és piros, elsőrendű kitűnően mosható minőség 48 fillér
- Fiu-szalmakalap tiroli forma, fehér szalmából, zöld zsinórral, és hosszú fáccantollal 1 kor. 10

Bakfis-szalmakalapok

földszint jobb.

- Bakfis-szalmakalap elegáns angol gyöngyszalmából, zsinór díszítéssel 9 kor.
- Bakfis-szalmakalap préselt japán színes szellő, igen esimes, kivitel 5 kor. 50
- Leányka-szalmakalap virággal és izlésesen díszítve, minden színben és kivitelben 3 kor. 50

Képes nagy árjegyzék
az összes létező árucikkekről
ingyen és bérmentve.

BUTOR készpénzért és részletre
Nem kell banknál törleszteni és semmiféle kamat nem számítatik. Háló, ebédő, nri és szalonberendezések, óriási választék, egyszerű és modern kivitelben.

FUCHS BÓDOG buternagykereskedő
Budapest VII. Erzsébet-körút 32. Árjegyzék ingyen.

A világhírű eredeti angol **The Champion**

kerékpárokat dupla harangcsapágygyal és szabadfutóval, 3 és 5 évi jótállással, minden árfelemelés nélkül szigorúan az eredeti gyári áron havi 12 és 15 koronás részletre adjuk és kerékpár-alkatrészeket

az egész világon létező összes kerékpárhoz, külső és belső gumikat, csengőket, lámpákat, pedálokat, láncokat, kónuszokat és eszékereket óriási forgalmunk következtében mélyen leszállított nagybani eredeti gyári árban szállítunk

vidékre is **LÁNG JAKAB és FIA** kerékpár- és alkatbárhóvá rész nagykereskedők

Budapest, VIII. kerület, József-körút 41. sz.
Fiókházak: Baross-tér 4. és Budán: Margit-körút 6. Diszárjegyzékünk 1300 képpel kerékpár- és alkatrészekről ingy. és bérmentve.

AZ ATHENAEUM KÖNYVTÁR

legújabb kötete
ANATOLE FRANCE: A Pinguinek Szigete

Regény. Ára díszes kötésben **1 Kor. 190**

Szobránc gyógyfürdő Ungmegyében

Glaubersós, hideg, kénes, sós víz. Gyomor- és májbetegség magyar Karlsbadja.

Fürdőidény: május 15-től szeptember 16-ig. Előidény: május 15-től június 1-ig. Utóidény: szeptember 1-től szeptember 15-ig 30% árengedménnyel a lakosoknak.

Ez a maga nemében páratlan gyógyvíz, mint ivógyógy-mód, biztos segélyt nyújt gyomor- és bélbajoknak s alhasi pangásoknak, mákaos székrekedésnek enyhén, oldólag hat, máj-bajoknak, epehomok és epekövekre oldólag hat. Vértódlások-nál, szédülések, hűdések, guttaidési rohamoknak vércyónólag, felszívólag hat, csuszos és köszvénye; bántalmaknál e kör okozta érési termékekre, elrakódásokra az izületekben, azok oldására, kiküszöbölésére hat. Kövérség, szívelhajasodás ellen, cukorbetegségeknek, vesebajosoknak ugy a cukor, mint a tényleg-kiválólag gyorsan és kedvezően befolyásolja.

Mint fürdő, különféle izzadmányokat, daganatokat, izületi és esontbántalmakat, esontszur keavezően osztja. Gyógy-nyelés, kóros daganatok, fekélyek ellen, méh és méh közötti izzadmányok, hashártya izzadmányok felszívódását elősegíti, a legkülönbözőbb mákaos idült borbetegek ellen bántalmos gyorsan hat.

Vasúti állomás: az Alföldről és Pest felől jövőeknek Ungvár, a felvidék és illetve Kassa felől jövőeknek Nagy-Mihály, honnan kényelmes bérkocsin 1 és 1/2 óra alatt elérhető.

A víz otthon is sikkrel használható. Ára: egy nagy láda 40 üveggel 20 kor., kis láda 20 üveggel 11 kor. A víz a vas-uton szállítási kedvezményben részesül.

Megrendelések és tudakozások: „Szobránc gyógy-fürdő igazgatóságának Szobránc gyógyfürdő” címzendők. Posta- és távirat-állomás helyben. A fürdő igaz-gató orvosa: **Russny Gábor Lajos dr.** A fürdő igazgatósága.

MAGYAR ORVOSI MŰSZERTÁR

BUDAPEST, VII. KERÜLET, RÁKÓCZI-UT 32. SZÁM, A RÓKUS-KÓRHÁZZAL SZEMBEN.

saját ördeklükben felhívja az összes sérülteket, hogy az összes kulturáramokban szabadalmazott, különösen páratlan ezélszerőségű kieserélhető nyomlappal ellátott **MULTIFORME sérvkötők**ről prospektust kérjenek. Ezen

Sérvkötő a legmesszebbmenő legnyeknek is megfelel **Műláb** a lehető leg- jobb kivitelben **Műkéz** a legizlésesebb kiállításban **Műfüző**

Támgépek, egyenestartók, haskötők, gummiharisnyák stb. mérték szerint jótállás mellett készülnek.

Hygienikus különlegességek! + Képes árjegyzéket kb. 1000 ábrával, ingyen, bérmentve és diszkrétan küldünk.

E hirdetés rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fill. -rel fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetés rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fill. -rel fizetendő.

Pénzszekrényeket
tűz- és betörésmenteseket ajánl Budapesti Pénzszekrénygyár. Mintaraktár V., Széchenyi-utca 7. Gyár IX., Rákos-utca 4. szám. Telefon 116-40. 11261

Férjhez menni óhajt
26 éves kath. árva 180,000 vagyonnal, 38 éves francia k. a. 100,000 vagyonnal, 22 éves csinos török hölgy 100,000 vagyonnal, valamint még sok száz vagyonos özvegy és hajadon. Komoly ajánlásoknak, ha vagyontalanok is, díjtalan felvilágosítást ad Schlesinger, Berlin 18.

35 éves
nyugdíjjogosult biztos és szép jövedelemmel bíró művezető házasság céljából hozzáillő nő ismeretségi köréből keresi, kinek némi hozománya és lakásberendezése van. Fénykép 24 óra alatt visszaküldetik. Teljes című leveleknek diszkretió biztosítása. Kalandok kizárva. Ajánlatok N. I. Nyomda V., Árpád-utca 6. sz. alá intézendők.

Berlinbe utazók
szálljanak a Sodenstern panzióba (W. Tauenzienstr. 6.) Kötöny konyha. Figyelmessé szolgálás. Olcsó árak, magyarok találkozóhelye.

Feltalálók
Útmutatója szabadalmazáshoz értékesítéshez nélkülözhetetlen. Díjtalanul küldi Áron és Molnár szabadalmi és értékesítési osztálya Budapest, Izsák-körút 9. földszint.

Tisztviselői
és egyéb kölcsönöket legelőnyösebben gyorsan folyósítat Országos Kereskedelmi Vállalat, Baross-utca 112.

Gyorsírás és gyorsgépirás. A Gyorsíró Gyorsíró Társaság szaktanfolyamai lényegesen meggyorsított modern higiénikus új helyiségekben (Andrássy-út 12.) tartanak. Legalapvetőbb kiképzés gépirás-magyar- és német gyorsírásban. — Gabelsberger-Markovits rendszer. Beriratközös napokként. Tandíj igen mérsékelt. Díjmentes tantárgyak: magyar-német helyesírás, „Károthek” amerikai könyvelési és nyilvántartási rendszer, összeadó- és számológépek kezelése. Pár-huzamosan esti tanfolyamokat is tartunk. Végzett növendégeinket díjtalanul állásba juttatjuk **Glogowski és Társa**, (Remington) Budapest, VI., Andrássy-út 12. szám.

Zálogcédulákat
veszek. Elzálogosított brilliánsokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100,000 koronáig költségmentesen kiváltak és teljes értékét kifizetem. **Singer Jakab** ékszerkereskedő BUDAPEST, Király-utca 91. sz. Izabella-utca sarkán.

Tisztviselő-otthon
Pensió Budapest, Szentkirály-utca 22., I. em. Lakás penzióval vagy csak ellátás különösen tisztviselőknek. Teljes pensió 135 kor. Ebéd 42 kor. Vacsora 24 kor.

Csillárok
rézből és galvanizált, gáz- és villanyhasználatra a legújabb eljárás szerint gyártva. Leg-újantól az aron szállít **Schulz-csillárgyár** Rózsa-utca 109. Podmaniczky-utca mellett. Telefon 408-07.

Mérnöki
műszerek, festmények, régi érmek, olcsón eladó. V., Sziget-utca 4-6. II. 25. ajtó.

Soványosság
Az egyedüli eredménytől kísért hátszér a **dr. William Hartly tanár amerikai erőtáp-pora**. Soványak tartós, szép teit testidomokat nyernek — **Hölgyek remek keblét. Hat hét alatt 20 kiló gyarapodásért jótállást.** Vérszegénység, gyengeség, idegesség ellen és gyomorbetegségeknél nélkülözhetetlen tápszert. Kifüjtve: Chicago, Berlin, London Hamburgban. Köszönő levelek minden országból. Dobozonként 1 forint 10 kr. Használati utasítás. **Fóráktár Balass Nér S. Budapest VII., Isván-út 11. III/1. Telefon 156-80.**

ÚJ KÖNYVI GYULAI PÁL KRITIKAI DOLGOZATOK
1854-1861. **Ára 5 korona.**

Hét nagyobb kritikai esszé van e kötetben, Gyulai Pál munkásságának az az irodalomtörténeti fontosságú része, melylyel irodalmunk leghatásosabb kritikuskává és féltetemes polemikusává küzdött fel magát.

Megrendelhető: **LAMPEL R.** könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) részvénytársaságnál Budapest, Andrássy-út 21, valamint minden könyvkereskedésben.

Részpénzért
vagy hitelképes egynek kedvező feltételek mellett szállítunk teljes lakberendezéseket vagy egyes darabokat és biztosítjuk, hogy ilyen **olcsón** sehol nem kap modern háló, ebédlő, tré és szalon szobákat stb. Győződjön meg, tekintse meg safozt raktármat, itt jutányosan **vehet** a leggyorsabbtól a legdrágábbtól minden fajta **BUTORT** **Nagy Imre** lakberendezési vállalkozó cég BUDAPEST, Váci-körút 9. szám (Bejárati Szegecsen-utca 1., I. em.) Árjegyzék ingyen. Album 1 K.

VÉD JEGY
Dió-kivonat
az ősz hajnak festésére.
Régóta kipróbált tökéletesen ártalmatlan a diónak zöld héjából készített hajfestőszer mely a korán őszült hajnak barna, fekete vagy gesztenyeszínt viszszadja. 1 palack dió-kivonat K 6 és 3, 1 skatulya 4 próbapalackkal 7.60, díjtól, hajrestor: K 6 és 3, diókenőcs vagy dióolaj K 4 és 2, dióolaj a szakál festéshez K 2, dió dupla kivonat K 6 és 4 káli-erőme, glicerinszappan legfinomabb toalettszappanok 4 1 kor. Rendelhető a feltalálónál: **MACZUSKI A.** Wien, III/2. Erdburgergasse 2. Raktárak Budapest: Török J. gyógyszer. Király-utca 12. Vértessai S. illatszert, Kristófer 8. Neruda N. drogueria, Kossuth Lajos-utca 7. Bröder Radanovits Baross-utca 1. Thalmsayer & Seitz drogueria, Zrínyi-utca 3. Kochmeister Fr. m. drogueria, Hold-utca 8. sz., Molnár & Moser drogueria, Koronaherceg-utca 11. szám.

Tátrai málnaszörp
5 kilós postakosarakban K 8.— **Barta József** konzervgyára Felka (Szepesmegye).

Kitűző fegyverek
öröknek, önvédelemre, vadászatra és szabadszerek. **Wernli** gyalogi fegyver 5 kor., szurony hüvelylyel 1 K Wernli lovassági karabély 16 korona, Kropatschek-karabély, 8 golyóra tölthető, szuronyral 25 K. fegyverszj 1 korona, töltény darabja 10 fill. Katonai puskaműves által kipróbált jó fegyverek. **Tiller Mór és Társa** udv. szállítóknál, Budapest, Váci-utca 35. Fegyver árjegyzék kívánatra díjmentesen.

LEFKOVICS A.
Saját gyártmányú fűtő- és kádok 10 kor.-tól feljebb; fűtő- és kádok 10 kor.-tól feljebb. Elváltak mindenféle kutszivattyúk és házi vízvezeték-berendezéseket legolcsóbb áron. **LEFKOVICS ADOLF** Budapest, VII., Wessely-utca 51/E. Telefon 113-46. — Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Soha nem létezett
rendkívül kedvező fizetési feltételek mellett szállítunk helyben és vidékre teljes lakberendezéseket, valamint egyes butordarabokat részletfizetéssel. **Modern lakberendezési vállalat** Budapest, IV. kor., Gerlőczy-utca 7. sz. **D izes butor-album 1 kor.**

Vajbabet,
szőlő spárgát, zöldborsót, fejes-salátát, ujburgonyát, hónapos retket postacsomagonként K 3.—, barack-lekvárnak kilóját K 2.80. **Szabó Csongrádrol.**

Aki birtokot,
házat gyorsan és előnyösen venni vagy eladni, bérelni vagy bérbeadni akar, bizalommal forduljon az Országos Kereskedelmi Vállalathoz. Baross-utca 112.

Zálogcédulát,
brilliantot, gyöngyöt, ékszer, aranyt, ezüstöt és régiséget veszek. **Alt-Wien** porcellánt, régi bronz csonttárgyakat, szobrokat és olajfestményeket veszek **Kertész ékszerész és régiségkereskedő, Király-utca 85. Telefon 95-45** Meghívásra jövök

Parlamenti
gyorsírók által vezetett magyar-német gyorsíró iskola. Gépirás és magyar-német levelezés-oktatás. A teljes kiképzés díja havi 10 kor. Kereskedelmi akadémiai tanárok által oktatott szaktantárgyak. Az **Országos Magyar Gyorsíró-Egyesület** miniszteri jóváhagyással szervezett tanfolyama, nyilvánosságijoggal. **Alapította Markovits Iván 1863-ban,** Biztos állás-közvetítés. — Közérvényi egyesületi oklevelek. Nyitva szept. 1-től jul. 1-ig. Havonként új tanfolyamok. **Tájékoztatót küld Gabelsberger szakiskola.** (Csak Hegedűs Sándor-n. 7., saját épületében; előbb a szemközti Liszt Ferenc-tér 10.) **Címre vigyázzunk!** — Az egyesület ezen kizárólagos szakiskolája irógépcégektől s más hirdetésünket utánzó újabb tanfolyamoktól független. — **Telefon 64-68.**

FATIME és SEMIRAMIS
övszer-különlegességek a világ legkiválóbb minőségűi Válogatott I-a paraggi gyártmányok. Előfántesonszintben tartállyal vagy anélkül. **Fatime és Semiramis** feltűnő biztonságot nyújtanak! Elszakíthatatlanok! Több évi rak-tározó képesség! Ar. tuc-tonként 6.—, 8.—, 12 kor. 20 koronát kitévő vásárlásnál 20% rabatt. Sze-tküldés azonnal, titoktar-tás mellett. **KELETI J.,** Budapest, IV., Koronaherceg-utca 17. szám.

ADORJÁN ANDOR könyve: **SORSOK ÉS PÁLYÁK** Irodalmi arcképek **Ára 3 kor.** Kapható: **LAMPEL R.** könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) R. T.-nál Budapest, Andrássy-út 21 és minden könyvkereskedésben.

Ajtók, Ablakok
vasredőnyök, használtak és újak, bármily méretben és alakban, igen olcsón kaphatók

Wiener A. utodánál
BUDAPEST, ÖLLŐI-UT 123. **Telefon: 62-80.** Alapított 1886-ban

Singer varrógépek
Korékpárok, gramfonok, hanglemezek legolcsóbban kaphatók **Haban József** Budapest, Almássy-tér 14. javításokat olcsón készít. Kábes árjegyzéket ingyen küld.

20.000 magas törzsű
rózsafa kiváló fajokban kapható darabonként 80 fillérért. **Ujhegyi rózsatelep, Székelyhid (Biharm.)**

Hungária beszélő-gépek
tölcserpájküliek is kizárólag eredeti első-rangú gyártmány, részletfizetésre is olcsón kaphatók, **Deményi és Társa** Budapest, VI., Teréz-körút 4. Kérjen árjegyzéket.

Fülolaj
a Dr. G. Schmidt főorvos és tisztiorvos től gyorsan és alaposan gyógyít a legnehezebb fülbetegségeket, fülzúgást és nagyothallást még idült esetekben is. Egyedül kapható üvegje 4Kor. **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerész Budapest, Király-utca 12

BUTOR
30% megtakarítás! **Régi Butorszalon** Budapest, Ferenciek-tére 3 telomelet. Vétel és eladása **használt és új** polgári, urasági lakberendezéseknél, mahagoni és palisander butorok, őr szobák, angol börgarnitúrák és teljesen berendezett mintaszobák, keleti szőnyegek, csillárok. **Telefon 82-13. 28598**

Csipkeverő
Készülékek, állványok, fűcsákák és oernák legújantól árban. Kérjen részletes árjegyzéket. **Bérczi D. Sándor** kezimunka, nagyiparos Budapest, VI., Besszev-utca 5.

Még nem létezett
rendkívül kedvező fizetési feltételekkel szállítunk háló-, ebédlő-, uriszobák és szalonbutorokat, szaloda-, kávéházberendezéseket, rézbutorokat, csillárokat, zongorákat helyben és **vidékre.** **Butoralbum 1 korona.** **Butorháló lakberendezési vállalat, VI., Király-utca 8. 12365**

Az Athenaeum Könyvtár
legújabb kötete: **Csupa báj, feleletszertű finomság és elragadó kedvesség. Egy képzelt népek: a pinguineknak történetében, minden népek hibáinak kacagató karikatúrája.** **Anatole France: A Pinguinek Szigete.** Regény. Fordította Böllny György; (320 old.) **Ára 1.90**

Köbor Tamás: Komédiák. Novellák (424 old.) **Biró Lajos: Gidria. Novellák (448 old.)** **Balzac: A számár-bőr. Regény (387 old.)** Fordította Harsányi K.

Zola: Pascal orvos. Regény, (448 o.) Fordította Gerő Attila. **Dickens: Két város. Regény. Fordította Bálint Mihály. (448 o.)**

Csehov: Az orvos felesége. Novellák. **Bölsche: Szereltem az első világháborúban.** **Voss R.: A költés és az asszony (stb. stb.)** Minden kötet ára **1.90** fillér

Nemi bajoknál
hugycsőfolyás, tripper, kankórák csak az illetékes Szentlaciapánál kezelte **Zarolin Oszkár** orvos, mint legbiztosabb orvost mindenképp használja. 5 korona beki-üldéssel ingyen postaköltséggel. Készíti: **Illés Antal** gyógyszerész, Szabadka, és székelyvárosi főorvos: **Hunnia** gyógyszerész Budapest, Erzsébet-körút 50.